

OVERZICHT VAN BUITENLANDSCHE TIJDSCHRIFTEN.

In dit overzicht worden de navolgende tijdschriften opgenomen, aangeduid met de daarachter gestelde verkortingen:

- Le Spectateur militaire. Paris. (Sp. M.)
Journal des Sciences militaires. Paris. (Sc. M.)
Revue de Cavalerie. Paris. (Rev. d. C.)
Revue d'Artillerie. Paris. (Rev. d'A.)
Revue du Génie militaire. Paris. (Rev. d. G.)
Revue de l'armée belge. Liège. (Rev. b.)
Jahrbücher für die deutsche Armee und Marine. Berlin. (Jahrb. A. u. M.)
Internationale Revue über die gesammten Armeen und Flotten. Rathenow.
(Int. Rev.)
Allgemeine Militair-Zeitung. Darmstadt. (Allg. M. Z.)
Archiv für die Artillerie- und Ingenieur-Officiere des deutschen Reichsheeres.
Berlin. (Archiv.)
Oesterreichische Militärische Zeitschrift. Wien. (Oest. M. Z.)
Organ der Militair-wissenschaftlichen Vereine. Wien. (M. W. Ver.)
Mittheilungen über Gegenstände des Artillerie- und Genie-wesens. Wien.
(Mitth. A. u. G.)
Schweizerische Zeitschrift für Artillerie und Genie. Frauenfeld. (Schw. A.
u. G.)
Bovendien worden uit eenige technische tijdschriften de opstellen van militair-
wetenschappelijken aard vermeld; voornamelijk uit:
- Le Génie civil. Paris. (Gén. civ.)
Dingler's polytechnisches Journal. Stuttgart. (Dingler.)
Stahl und Eisen. Düsseldorf. (St. u. E.)
Elektrotechnische Zeitschrift. Berlin. (Elektr. Zeitschr.)
Engineering. London. (Engin.)

I. Legerorganisatie en Schutterij.

De bevordering bij keuze. (*Vervolg.*) De gouverneurs en het verdere personeel van het Invalidenhotel onder het tweede keizerrijk. Vergelijking met het tegenwoordige personeel. (Sp. M., 15 Nov.)

Het kamerverslag over het oorlogsbudget voor 1892. Bespreking van de opmerkingen, waartoe de begroting bij het onderzoek aanleiding heeft gegeven. (Sp. M., 15 Nov. et 1 Déc.)

Bijdragen tot de ontwikkelingsgeschiedenis van het Russische leger. (*Vervolg en slot.*) Mededeelingen omtrent den oorsprong en de geschiedenis der thans nog bestaande Russische troepenkorpsen en legerinrichtingen. (Jahrb. A. u. M., Nov. u. Dec.)

De Duitsche beschermingstroepen in Oost-Afrika, hunne organisatie en bruikbaarheid. (Int. Rev., Dec.)

Het Oostenrijksch-Hongaarsche leger. (*Slot.*) De bewapening. De uitrusting. De garnizoenen in Galicië. De oefening der troepen. (Int. Rev., Dec.)

Eedgenootschappelijk oorlogsbudget voor 1892. (Schw. A. u. G., N°. 11.)

Uittreksel uit het rapport van het eedgenootschappelijk militair departement over zijne verrichtingen in 1890. (*Vervolg.*) (Schw. A. u. G., N°. 11.)

II. Algemeene krijgskunst.

Een wijziging van het Fransche verdedigingstelsel. Noodzakelijkheid van het versterken van de Meurthe. Wenschelijkheid van de verdeeling der legerkorpsen in 4 zelfstandige onderdeelen. De concentratie der 18 legerkorpsen aan de grens Elzas-Lotharingen. (*Wordt vervolgd.*) (Sp. M., 1 Déc.)

Een nieuw marschtableau. Beschrijving eener graphische marschvoorstelling, die voor elk geval kan dienen en alle verdere berekeningen overbodig maakt. (*Wordt vervolgd.*) (Sc. M., Nov.)

Over de samenwerking der wapensoorten in het divisie- en detachementsverband. Tactische studie. (*Wordt vervolgd.*) (Sc. M., Nov.)

De tactiek der toekomst. (*Vervolg.*) Beschouwingen over den invloed der nieuwste vuurwapenen op de tactiek. (Jahrb. A. u. M., Nov. u. Dec.)

Het dorpsgevecht. Critische beschouwingen over eenige dorpsgevechten uit de jongste oorlogen. (*Wordt vervolgd.*) (Jahrb. A. u. M., Nov. u. Dec.)

Militaire hervormingsplannen in Noord-Amerika. Mededeelingen omtrent de landsverdediging der Vereenigde Staten van Noord-Amerika. (Jahrb. A. u. M., Dec.)

De Fransche legermanoeuvres in 1891. (*Slot.*) (Int. Rev., Dec.)

Beoordeeling van de westelijke grens van Rusland, met het oog op een oorlog met Duitschland. (Int. Rev., Dec.)

De versterkingen van de Fransch-Duitsche grens. (*Met 16 schetsen.*) (*Vervolg.*) (Mitth. A. u. G., Heft 11.)

Tactische denkbeelden omtrent den toekomstigen oorlog. Beschouwingen over den invloed, welke de natuur en het karakter van het oorlogstooneel op het gewichtigste tactische element, de beweging, in de vroegere oorlogen heeft uitgeoefend en in de toekomst uitoefenen zal. (Oest. M. Z., Dec.)

Praatjes over de jongste herfstmanoeuvres. (Schw. A. u. G., N°. 11.)

Het tegenwoordig stadium der versterking van Parijs. Bespreking van het doel van het tegenwoordige plan van versterking en in hoeverre dit doel bereikt is. Algemeene ligging en inrichting der versterkingen. Omvang van den fortенkring met het oog op een insluiting. (Schw. A. u. G., N°. 11.)

IV. Techniek der artillerie en ballistiek.

De snelvurende kanonnen van groot kaliber. (*Slot.*) De kanonnen van KRUPP. (Rev. d'A., Nov.)

Over de bediening en het onbruikbaar maken van het materieel bij verschillende buitenlandsche artillerieën. (*Vervolg.*) Inrichting,

bediening en onbruikbaar maken van het Oostenrijksche veld- en bergmaterieel. (Rev. d'A., Nov.)

Beproeving van CANET-kanonnen. Beschrijving en afbeeldingen van de CANET-kanonnen van 32 cM. lang 40 kal. bestemd voor de Japansche vaartuigen *Ilsikushima* en *Matsushima*. Uitvoerig overzicht van de genomen proeven. (Gén. civ., Deel XX, N°. 6.)

Snelvurend kanon van 15 cM. Enkele opgaven betreffende weldra door de firma SCHNEIDER en C^o. te nemen proeven met een snelvurend kanon van 15 cM. lang 45 kaliber.

Een blik op militair-technisch gebied. Mededeelingen omtrent nieuwe uitvindingen en proefnemingen van militair belang. (Jahrb. A. u. M., Dec.)

Nieuwe patenten. Patent van MEIXNER betreffende de vervaardiging van geweerloopen. Patent van MARTIN betreffende de vervaardiging van stalen projectielen. (St. u. E., N°. 12.)

Het veldgeschut der toekomst, volgens WILLE. (Mitth. A. u. G., Heft 11.)

Nieuw materieel voor de Duitsche artillerie te velde. Mededeeling van courantenberichten, volgens welke een geheel nieuw gietstalen geschutstelsel van klein kaliber met stalen projectielen en metalen hulzen voor de buskruitlading zou worden ingevoerd. (Schw. A. u. G., N°. 11.)

Magazijn geweren. Afbeeldingen en beschrijving van REES-magazijn geweer. (Engin., N°. 1352.)

Afstandmeter van FISKE. Beschrijving toegelicht door schetsen van eenige wijzigingen bij FISKE's afstandmeter aangebracht, waardoor de richting en de afstanden van het doel direct kunnen worden afgelezen. (Engin., N°. 1352.)

Nieuwe patenten. Verschillende patenten betreffende geweren, vervaardiging van pantserplaten, vuurmonden, duikaffuiten. (Engin., N°. 1352, 1353.)

VI. Geneeskundige en veterinaire dienst.

Over vervoerbare hospitaalbarakken ter behandeling van zieken en gewonden. Overzicht van hetgeen tot nu toe door industrie en geneeskunde op dit gebied is verricht. De vervoerbare barak moet onmiddellijk en gemakkelijk opgeslagen en weggenomen kunnen worden, zonder bezwaar per spoor of wagen te vervoeren zijn, bestand tegen het weer, desinfecteerbaar en zoo mogelijk onbrandbaar zijn. Per zieke moet over 12 M³. lucht kunnen worden beschikt, terwijl 20 bedden het maximum zullen vormen. Voor voldoende verwarming dient te worden gezorgd. (Oest. M. Z., Dec.)

Gezondheidsstatistiek betrekkelijk het Oostenrijksche leger over Augustus. (Mitth. A. u. G., Heft 11.)

Het scheren der paarden. Mededeelingen hieromtrent uit de zitting van de »Société nationale et centrale de médecine vétérinaire te Parijs.» Uit die mededeelingen blijkt, dat het scheren geenszins onvoorwaardelijk wordt aanbevolen. (Schw. A. u. G., N°. 11.)

IX. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der infanterie.

Opsporing en bespreking van de wijzigingen, te brengen in de instructie der infanterie tengevolge van de wet op den verkorten dienstdtijd. (Sp. M., 4 Déc.)

De opleiding der infanterie. (Slot.) Onderzoek naar de beste methode van opleiding, met het oog op den driejarigen dienstdtijd. (Sc. M., Nov.)

Het schatten van afstanden en afstandsmeters. Pleidooi voor de

noodzakelijkheid om bij de infanterie aan de oefeningen in het schatten van afstanden de meest mogelijke zorg te besteden. Aanwijzingen omtrent den hierbij te volgen weg. (Jahrb. A. u. M., Dec.)

Over de tegenwoordige oefening van de Duitsche infanterie. (*Slot.*) (Int. Rev., Dec.)

De opleiding der infanterie-compagnie. De tijd, in Oostenrijk voor de opleiding der compagnie beschikbaar gesteld (9 maanden), wordt op de volgende wijze verdeeld: recrutenopleiding 38 dagen; zuiver theoretische opleiding 32 dagen, theoretisch practische opleiding 62 dagen. Voor de eigenlijke practische opleiding blijven dus $4\frac{1}{2}$ maand beschikbaar; daarbij treden op den voorgrond de marschvaardigheid, het goed schieten, het oordeelkundig handelen in den strijd, alsmede de inwerking van het moreel. Ofschoon de Oostenrijksche reglementen tot de beste van Europa behooren, moet met den beschikbaren tijd worden gewoerd om het doel te bereiken. (Oest. M. Z., Dec.)

X. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der cavalerie.

Voetvolk als soutien van cavalerie in de oude en nieuwe tijden. (*Vervolg.*) (Sp. M., 15 Nov.)

Besprekingen over het gevecht der cavalerie. De noodzakelijkheid wordt betoogd van te breken met de drie-liniën-tactiek. (Rev. de C., Nov.)

De Duitsche cavalerie. Kazerneering en stalling, tenue en eerbewijzingen. Zeer lezenswaardig in deze dagen om het vele goede, dat daaruit met betrekking tot al die punten voor ons leger der toekomst zou zijn over te nemen, wanneer het zich kan losmaken van verouderde Fransche toestanden, die hier door een Fransch officier zelf ongunstig tegenover de Duitsche worden beoordeeld. (*Vervolg.*) (Rev. de C., Nov.)

Studie over het entrainement en de africhting van de paarden voor den oorlog. Fond, vermogen en weerstand der paarden; algemeene instructiën (hoogst belangrijk ter herinnering aan onze bereden officieren bij het tegenwoordige standpunt der sport in het leger); het kunstmatige entraineeren. (*Vervolg.*) (Rev. de C., Nov.)

XI. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der artillerie.

Een ontwerp voor de regeling van het vuur der artillerie te velde. Het doel van dit ontwerp is: 1°. de bestaande regels zooveel mogelijk te vereenvoudigen, om zeker te zijn van de toepassing in oorlogstijd; 2°. de regels zoo algemeen te maken dat zij toepasselijk zijn voor de verschillende omstandigheden en aan de batterijcommandanten het noodige initiatief laten; 3°. den duur der regeling van het vuur, desnoods met opoffering van eenige projectielen, zoo kort mogelijk te maken. (Rev. d'A., Nov.)

Proeven met den Russischen veldmortier. Beschrijving dezer proeven en der daarbij verkregen uitkomsten. (Jahrb. A. u. M., Dec.)

Het schieten der veldartillerie bij invoering van snelvurende kanonnen. Bespreking der voordeelen, welke de snelvurende kanonnen onder verschillende gevechtsomstandigheden zullen opleveren. (Jahrb. A. u. M., Dec.)

Moderne veldartilleristen. Overgenomen uit de *Allg. M. Z.*, N°. 76 en 77. Zie *Mil. Spect.* 1891, N°. 12, bladz. 91. (Schw. A. u. G., N°. 11.)

XII. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der genie.

Het optische veldtelegraafwezen in Zwitserland. (*Slot volgt.*) (Int. Rev., Dec.)

XIII. Onderwerpen betreffende de marine.

Fransche torpedo-booten. Overzicht van de verbeteringen die aan de torpedo-booten van 35 M. lengte werden aangebracht, waardoor de stabiliteit dezer vaartuigen bijna verdubbeld werd. (Gén. civ., Deel XX, N°. 2.)

Verbeteringen op het gebied der scheepsartillerie. (Int. Rev., Dec.)

De Fransche marine-manoeuvres van 1891. (*Slot volgt*) (Int. Rev., Dec.)

De Keizerlijk Duitsche marine. Overzicht van de sterkte, samenstelling en inrichting. (Oest. M. Z., Dec.)

Beproeving van pantserplaten. Overzicht van de op 14 November genomen proeven tegen in Amerika vervaardigde nikkelstalen platen. (Engin., N°. 1352.)

De wereldtentoonstelling in Amerika. Op de marine-tentoonstelling zal o. a. een model op ware grootte van de *Indiana*, *Massachusets* en *Oregon* voorkomen. Van dit model worden reeds eenige afbeeldingen en een beschrijving gegeven. (Engin., N°. 1352, 1353, 1354.)

XIV. Krijgsgeschiedenis.

De cavalerie-vrijkorpsen tijdens de revolutie. (*Wordt vervolgd.*) (Sp. M., 15 Nov et 1 Déc.)

De veldtocht van 1813. (*Slot.*) De oorzaken van NAPOLEON's nederlaag bij Leipzig. (Sc. M., Nov.)

De veldtocht van 1814. (*Vervolg.*) Krijgshistorische studie. (Sc. M., Nov.)

Levensbeschrijving van den Franschen Cavalerie-Generaal LEFEBVRE DESNOËTTES. (*Vervolg en slot.*) (Rev. de C., Nov.)

Algemeene opmerkingen over den veldtocht van 1815 en in 't bijzonder over de slagen van Quatrebras en Waterloo. (*Slot volgt.*) (Int. Rev., Dec.)

XV. Wiskunde. Natuurkunde. Technologie.

Over de belangrijkste internationale maateenheden. (*Wordt vervolgd.*) (Mitth. A. u. G., Heft 11.)

Pantserplaten. Verticaal walswerk voor het buigen van platen, breed 3 M., dik 38 mM. (Engin., N°. 1353.)

XVII. Staatskunde. Staatsrecht.

De tegenwoordige toestanden in China. (*Vervolg.*) Onderzoek naar de oorzaken van de aanslagen, waaraan de in China gevestigde Europeanen in den jongsten tijd blootstaan. (Sc. M., Nov.)

JEFFERSON DAVIS. Biographische schets tot weerlegging van het ongunstige oordeel, meermalen over den president der geconfedereerde Staten tijdens den Noord-Amerikaanschen burgeroorlog, uitgesproken. (Jahrb. A. u. M., Dec.)

XVIII. Onderwerpen van gemengden aard.

Veertiendaagsche kroniek. Het verkeerde van het tegenwoordige stelsel der bevordering bij keuze. — Noodzakelijkheid van de herziening der kaderwet. Beginselen waarop de herziening moet berusten. — Noodzakelijkheid van de herziening der wet van 24 Juli 1873 betrekkelijk de organisatie van het leger. (Sp. M., 15 Nov.)

Veertiendaagsche kroniek. Bespreking in de Kamer van Afgevaardigden van de opvoering der legersterkte in Europa. — Het te groot aantal tactische eenheden in het Fransche leger. — Een protest tegen de bewering dat de *Spectateur militaire* bij de bespreking der groote manoeuvres over een der generaals te vleiende loftuitingen zou hebben doen hooren. — Weerlegging der bewering in de *Progrès militaire*, dat de *Spectateur militaire* zou hebben beweerd dat de chefs de oogen moeten sluiten voor wangedrag van hunne officieren in het particuliere leven. (Sp. M., 1 Déc.)

Verscheidenheden. Frankrijk: Schietproeven met snelvurende kanonnen stelsel-CANET van 12 en 15 cM., lang 45 kalibers. — Gasdrukmeter van VIEILLE. — Duitschland: Proef met een tweejarigen diensttijd bij eenige regimenten infanterie. — Italië: Officieel rapport betrekkelijk de vernieling der buskruitfabriek van Vigna Pia. — Noorwegen: Het springen van een KRUPP-kanon van 15 cM. — Zweden: Schietproeven met het rookzwakke buskruit *apprite* uit het geweer mod. 1867-89. — Zwitserland: Aanmaak van het geweer mod. 1889. (Rev. d'A., Nov.)

Italiaansche correspondentie. (Int. Rev., Dec.)

Verscheidenheden. Over de eigenschappen welke minerale oliën voor het smeren moeten hebben. — Permanente desinfectie van stallen. — Het inmetelen van de uiteinden van balken, zoodanig dat zij wel vocht kunnen afgeven maar niet opnemen. — Het roesten van ijzeren bruggen. — Beproeving in Frankrijk van een nieuw veldkanon zonder terugloop. — Proeven in Engeland met het nieuwe springmiddel *ammonit*. (Schw. A. u. G., N°. 11.)

De verdracht van 1814 (Fransche) Historisch-archief. (Sp. M., Nov.)
Lovenbeschrijving van den Finischen Cavalerie-Generaal J. E. DESSAULT (Fransche) (Fransche) (Sp. M., Nov.)
Algemeene opmerkingen over den verdracht van 1814 en in 't bijzonder over de zijden van Quatrebras en Waterloo. (Int. Rev., Dec.)

XV. Wetenschappelijke Technologie.

Over de belangrijkste internationale maatstaven. (Natuurwetensch.) (Int. Rev., Dec.)
Paris-Expositie. Verhaal van de wetenschap van de natuurwetenschap. (Sp. M., Dec. 28, 1889, N°. 1333)

XVII. Wetenschappelijke Geschiedenis.

De tegenwoordige toestand in China. (Fransche) Overeenkomst van de gezanten van de zandgen, waarvan de in China gezantelijke Fergana in den jaargang 1889. (Sp. M., Nov.)
LEVERSON DAVIS. Biografische schets van de ontdekkingsreis van de president van de Noord-Amerikaansche Unie. (Sp. M., Dec.)

XVIII. Onderwerpen van algemeene aard.

Veertiendaagsche kroniek. Het verkeer van de tegenwoordige staat der bevoering op kromme — noodzakelijkheid van de bevoering der kromme bevoering waarop de bevoering moet berusten. — Noodzakelijkheid van de bevoering der wet van 21 Juli 1873 betrekking de organisatie van het leger. (Sp. M., 15 Nov.)

OVERZICHT VAN BUITENLANDSCHE TIJDSCHRIFTEN.

I. Legerorganisatie en Schutterij.

Het kamerverslag over het oorlogsbudget voor 1892. (*Vervolg.*) (Sp. M., 15 Déc. 1891.)

Het territoriale leger. Ontwikkelingsgang van dit leger. (*Wordt vervolgd.*) (Sp. M., 1 Janv.)

Aanteekeningen omtrent de organisatie der genie in Zwitserland. Personeel en materieel. (Rev. d. G., Sept.—Oct. 1891.)

Nieuwe formaties in oorlogstijd. Overzicht van de daaromtrent bestaande regelingen in verschillende rijken. (Int. Rev., Jan.)

Over het Portugeesche leger. (Int. Rev., Jan.)

De tweejarige dienstdienst. Volgens geruchten zal een proef genomen worden, of met een gewijzigde opleidingsmethode de dienstdienst tot op 2 jaren kan worden teruggebracht. Men is van oordeel, dat dit laatste alleen kan geschieden, wanneer de geheele opvoeding in verband wordt gebracht met den toekomstigen weerplicht. (Allg. M. Z. 1891, N°. 88.)

Nogmaals de tweejarige dienstdienst. Naar aanleiding van de geruchten omtrent het nemen van een proef omtrent de mogelijkheid hiervan, wordt mededeeling gedaan van de geschiedenis van den tweejarigen dienstdienst in Pruisen en van de ontwikkeling, die dit vraagstuk tot nu toe in Duitschland verkregen heeft. (Allg. M. Z. 1891, N°. 89.)

De Beiersche Koningsmanoeuvres in 1891. Algemeene beschrijving der gehouden manoeuvres. (Allg. M. Z. 1891, N°. 90—95.)

Bondswet van 26 Juni 1891 betrekkelijk de oprichting van legerkorpsen. Mededeeling van den inhoud der wet. Uit de 8 divisien worden 4 legerkorpsen samengesteld. (Schw. A. u. G. 1891, N°. 12.)

II. Algemeene krijgskunst.

Een woord over de manoeuvres. Van sommige zijden wordt de zucht om de manoeuvres met den oorlogstoestand overeen te brengen, overdreven; dit kan nimmer geheel bereikt worden, hetgeen niet wegneemt, dat de manoeuvres toch groot nut hebben. Het scheppen van gemengde regimenten, samengesteld uit elementen van het actieve en van het territoriale leger, wordt afgekeurd. (Sp. M., 15 Déc. 1891.)

Een wijziging van het Fransche verdedigingstelsel. (*Vervolg en slot.*) Gebreken der tegenwoordige organisatie van den militairen dienst. Schets van een nieuw stelsel, waarbij vermindering van den dienstdienst in de kazerne, uitbreiding van de herhalingsoefeningen in het manoeuvreeren en militaire opvoeding op de scholen beoogd wordt. Eenheid en eenvoudigheid in de kleding;

nationaal costuum. Groote manoeuvres op kleinere schaal. Wijziging in de samenstelling der legerkorpsen, enz. Men berekent dat met het voorgestelde stelsel 40 à 50 millioen francs jaarlijks te bezuinigen zijn. (Sp. M., 15 Déc. 1891 et 1 Janv.)

Een nieuw marschtableau. (*Vervolg.*) Aanwijzingen omtrent het gebruik van het in een voorgaand artikel beschreven marschtableau. (Sc. M., Déc. 1891.)

Over de samenwerking der wapensoorten in het divisie- en detachementsverband. (*Slot.*) Tactische studie. (Sc. M., Déc. 1891.)

Hoe moet een veldwacht worden uitgezet? Bespreking der verplichtingen van den veldwachtcommandant. (Sc. M., Déc. 1891.)

Het rookzwakke buskruit in den oorlog. Vertaling van een hierop betrekkelijk artikel van den Russischen Kolonel BAUMGARTEN, waarin de eigenschappen en de onmiddellijke gevolgen van de invoering dezer buskruitsoort op het slagveld geschetst en voorts de invloed op het gevecht der verschillende wapens behandeld worden. (*Wordt vervolgd.*) (Rev. d'A., Déc. 1891.)

De aanval en verdediging van vestingen, volgens het heden-daagsche standpunt. (*Met schetsen.*) Onderstelde inrichting eener moderne vesting. Aanval en verdediging, ingeval de verdedigingsinrichtingen nog onvoltooid zijn. Aanval en verdediging eener geheel ter verdediging voorbereide vesting. (Rev. d. G., Nov.—Déc. 1891.)

De Engelsche oorlogen in Soedan en hunne strategische beteekenis. (Int. Rev., Jan.)

Reglementenstudie. (*Vervolg.*) (Allg. M. Z. 1891, N°. 88—90 en 93—95.)

Algemeene opmerkingen omtrent de manoeuvres in Frankrijk in 1891. Bespreking van deze manoeuvres en de daarbij verkregen uitkomsten, op grond van verschillende reeds in het licht verschenen verslagen en mededeelingen. (M. W. Ver., Band XLIII, Heft 5.)

Over de aanvalswijze van Generaal VON SAUER. Uit het Russisch. (Mitth. A. u. G., Heft 12.)

Besluit van 30 Oct. 1891 omtrent de instelling van een commissie voor de landsverdediging. Mededeeling van den inhoud van het besluit. De commissie is samengesteld uit de commandanten der 4 legerkorpsen, den chef van het wapen der infanterie en den chef van het bureau van den generalen staf. (Schw. A. u. G. 1891, N°. 12.)

III. Generale staf. Terreinkleer. Opnemen van terrein. Topographie.

De organisatie der bureaux van den generalen staf. Overzicht van de regeling in Frankrijk. (*Wordt vervolgd.*) (Int. Rev., Jan.)

Rapport der commissie uit de Zwitsersche ingenieurs- en architectenvereening omtrent hetgeen in de toekomst op het gebied der Zwitsersche cartographie valt te verrichten. (Schw. A. u. G. 1891, N°. 12.)

IV. Techniek der artillerie en ballistiek.

Instructie voor de regeling van het vuur bij de Deutsche vestingartillerie. Vertaling van het Deutsche voorschrift, waarin de algemeene regelen voorkomen voor de leiding en de regeling van het vuur bij den aanval en de verdediging van vestingen. (Rev. d'A., Déc. 1891.)

Over de bediening en het onbruikbaar maken van het materieel bij verschillende buitenlandsche artillerieën. Inrichting, bediening

en onbruikbaar maken van het Italiaansche veldmaterieel. Uittreksel uit de schootstafel. (Rev. d'A., Déc. 1891.)

Schietproeven der fabriek van KRUPP met snelvurende kanonnen van 7,5 cM. L₄₀ en 8,7 cM. L₅₀. (Slot.) (Allg. M. Z. 1891, N°. 92.)

De Italiaansche kustartillerie. De onlangs verschenen aflevering, getiteld »Kustgeschut», van het Italiaansche handboek voor artillerie-officieren geeft den schrijver aanleiding een overzicht te geven van dit materieel. Achtereenvolgens worden behandeld: de vuurmonden, de munitie, de affuiten en de schootstafels. (Archiv, Band XCVIII, Heft 11 u. 12.)

Snelvurende kanonnen. Algemeene beschouwing en vergelijking van de uitrusting met snelvurende kanonnen in Engeland en in Frankrijk. (Engin., N°. 1355.)

CANET- en KRUPP-kanonnen. Vergelijking van de CANET- en KRUPP-vuurmonden, grootendeels ontleend aan een artikel in de *Internationale Revue über die gesammten Armeen und Flotten*. (Engin., N°. 1356 en 1357.)

CANET- en KRUPP-kanonnen. Artikel van een Fransch artillerist, waarin op verschillende onjuistheden in het artikel over hetzelfde onderwerp uit de *Internationale Revue* overgenomen wordt gewezen. (Engin., N°. 1359.)

VI. Geneeskundige en veterinaire dienst.

Gezondheidsstatistiek betrekkelijk het Oostenrijksche leger over September en October 1891. (Mitth. A. u. G., Heft 12.)

IX. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der infanterie.

LEBEL tegen MANNLICHER en VETTERLI in een toekomstigen oorlog. (Slot.) Vergelijkende studie over deze drie geweerstelsels. (Sc. M., Déc. 1891.)

De Oostenrijksche repeteerkarabijn van 8 mM., mod. 1890. Beschrijving met schetsen van het wapen en de munitie. (Wordt vervolgd.) (Rev. d'A., Déc. 1891.)

Magazijn geweren. Verschillende patenten betreffende de inrichting van magazijn geweren. (Engin., N°. 1355.)

X. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der cavalerie.

De remonteering in Frankrijk en in het buitenland. (Vervolg.) Vergelijkende studie omtrent de verschillende remonteeringstelsels. (Sc. M., Déc. 1891.)

Opmerkingen over de Fransche cavaleriemanoevres in 1891 door den leider, Generaal LOIZILLON. (Rev. de C., Déc. 1891.)

Studie over het entrainement en de africhting van de paarden voor den oorlog. De gevolgen van het entraineeren, de conditie van het entraineeren, de conditie van het paard, de toepassing van het entrainement, met beschouwingen over de remonteering der officieren, onderofficieren en manschappen en over de courses in het algemeen. (Vervolg.) (Rev. de C., Déc. 1891.)

De Duitsche cavalerie. De officierscasino's en het krijgsspel. Besluit, bevattende eene vergelijking van de Duitsche en Fransche toestanden. (Vervolg en slot.) (Rev. de C., Déc. 1891.)

Vereeniging van eigenaars en liefhebbers van paarden in Oost-Zwitserland. Doel dezer nieuw opgerichte vereeniging. (Schw. A. u. G. 1891, N°. 12.)

XI. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der artillerie.

Verscheidenheden. Duitsland: Waarnemingsladder bij de veldartillerie, met schets. Ontwerp van een wijziging van het veldmaterieel, waarvoor een bedrag van 133 miljoen francs noodig is. — Engeland: Organisatie der artillerie-inrichtingen; het arsenaal te Woolwich. — Oostenrijk-Hongarije: Rookzwak buskruit en ecrasiet. — Spanje: Toepassing van de spectroscop op de optische telegraphie. — Vereenigde Staten: Een nieuw soort van schroeven. — Italië: Vergelijkende schietproeven tusschen artillerie en infanterie. — Rusland: Wijzigingen in de samenstelling van de vestingartillerie in Caucasië. Oprichting van een nieuw bataljon vestingartillerie. Cavalerie-aanval op artillerie in de legerplaats van Wladikawkaz. (Rev. d'A, Déc. 1891.)

Over de opleiding der veldartillerie. Verschillende wenken worden hieromtrent gegeven ten opzichte van het rijkunstig onderricht, de oefening in het richten, de schietoefeningen, de theorieën enz. Voorts wordt op enkele wijzigingen in het materieel aangedrongen. (Archiv, Band XCVIII, Heft 11 u. 12.)

Het opmaken van schietplannen voor vesting- en belegeringsgeschut. Vertaling van een hierop betrekkelijk artikel van den Russischen Kapitein STOROBOGATOW, waarin achtereenvolgens worden behandeld de navolgende schietplannen, die door den leider van het vuur vóór den aanvang der schietoefeningen moeten worden opgemaakt: schieten met granaten tegen artillerie, opgesteld achter een vrijstaande borstwering; directe schoten met granaten uit het kanon van 6 duim tegen een batterij op 600 sagenen (± 1278 M.); granaatkartetsvuur tegen gedekte en gemaskeerde doelen; worp vuur met granaten; id. met granaatkartetsen; enfileervuur tegen een ravelijnsface; indirect bresschot; schieten tegen troepen. (Archiv, Band XCVIII, Heft 11 u. 12.)

Het Italiaansche belegeringsartilleriepark. Overzicht van de samenstelling en uitrusting. (Mitth. A. u. G., Heft 12.)

Prijsvragen uitgeschreven door het bestuur der Zwitsersche artillerievereeningingen. (Schw. A. u. G. 1891, N°. 12.)

XII. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der genie.

Nieuwe constructie van een opneembare brug voor verdedigingswerken. (Rev. d. G., Sept.—Oct. 1891.)

Studie over ijsopruiming. Ijsopruiming in stroomend en in stilstaand water. (Rev. d. G., Sept.—Oct. 1891.)

Verwarming en ventilatie van kazernes met behulp van heete lucht. (Rev. d. G., Sept.—Oct. 1891.)

Bouw van een brug, systeem HENRY, ter lengte van 360 M., over de Var, uitgevoerd in 1889. (Met schetsen.) (Rev. d. G., Nov.—Déc. 1891.)

Het optische veldtelegraafwezen in Zwitserland. (Slot.) (Int. Rev., Jan.)

De bastions, waarvan de uitvinding aan TACCOLA wordt toegeschreven. (Archiv., Band XCVIII, Heft 11 u. 12.)

HANS SCHERMER en de versterkingskunst in 1480. (Archiv., Band XCVIII, Heft 11 u. 12.)

Het doen springen van rotsen onder water. (Mitth. A. u. G., Heft 12.)

Het bouwen van een colonne-brug over de Thur bij Ochsenfurt (Frauenfeld) van 7 tot 8 Sept. 1891. (Met schetsen.) (Schw. A. u. G. 1891, N°. 12.)

XIII. Onderwerpen betreffende de marine.

De Fransche vlootmanoeuvres van 1894. (*Slot.*) (Int. Rev., Jan.)

Uitbreiding van de Engelsche marine in 1894. Opgave betreffende de uitbreiding, die de Engelsche marine in 1894 ondergaan heeft. (Engin., N°. 1355.)

Torpedo-SIMS-EDISON. 16 Dec. jl. werden bij Newcastle proeven genomen met de bestuurbare torpedo van SIMS-EDISON, waarbij deze van af een bewegend schip werd bestuurd. (Engin., N°. 1355.)

Nieuwe patenten. Patenten betreffende electrisch bestuurd torpedo's. Sluitstukken van snelvurende kanonnen. (Engin., N°. 1356.)

Fransche torpedo-booten. Afbeeldingen en beknopte beschrijving van de *Dragonne* en de *Flèche*. (Engin., N°. 1356.)

Proeven tegen pantserplaten. Overzicht van schietproeven genomen tegen een nikkelstaalplaat van de fabriek te St. Chamont, benevens reproducties van photographieën betreffende de uitwerking. (Engin., N°. 1356.)

De Engelsche kruisers *Edgar* en *Hawke*. Verschillende opgaven en afbeeldingen van de machines en van de schepen. (Engin., N°. 1357 en 1359.)

XIV. Krijgsgeschiedenis.

De cavalerie-vrijkorpsen tijdens de revolutie. (*Vervolg en slot.*) (Sp. M., 15 Déc. 1891 et 1 Janv.)

Het Fransche leger in 1690. (*Vervolg.*) Beschrijving van dit leger, op grond van archiefstudien. (Sc. M., Déc. 1891.)

De veldtocht van 1814. (*Vervolg.*) Krijgshistorische studie. (Sc. M., Déc. 1891.)

Beroemde cavalerie-gevechten. (*Vervolg.*) Gevechten bij Salehieh (11 Aug. 1798), Thebe (16 Febr. 1799), Birambra (5 Maart 1799), Fleurus (1 Juli 1690) en Leuze (18 Sept. 1691). (Rev. d. C., Déc. 1891.)

Algemeene opmerkingen over den veldtocht van 1815 en in 't bijzonder over de slagen van Quatrebras en Waterloo. (Int. Rev., Jan.)

Het gevecht van La Bourgonce op 6 October 1870. (*Slot volgt.*) (Int. Rev., Jan.)

De beschieting van Parijs. Mededeelingen, ontleend aan een artikel uit de *Preussische Jahrbücher*, dat uit authentieke bronnen geput is en waarin o. a. uiteengezet wordt, waarom v. MOLTKE en ook de Kroonprins en Generaal v. BLUMENTHAL tegen het bombardement waren. (Schw. A. u. G. 1891, N°. 12.)

XV. Wiskunde. Natuurkunde. Technologie.

Verscheidenheid. De pyrometrische kijker om uit de kleur van gloeiende voorwerpen hun temperatuur snel en nauwkeurig te bepalen. (Archiv., Band XCVIII, Heft 11 u. 12.)

Brandstoffen in de oudheid en de middeneeuwen. (Mitth. A. u. G., Heft 12.)

Over de belangrijkste internationale maateenheden. (*Vervolg.*) (Mitth. A. u. G., Heft 12.)

XVI. Geschiedenis. Land- en volkenkunde. Aardrijkskunde.

De omweg over Klein-Azië. Beschouwingen over het Armenische oorlogstooneel, voor 't geval van een operatie van een Russisch leger tegen Constanti-nopel over Klein-Azië. (Int. Rev., Jan.)

Het Karstgebied in zijn invloed op beweging, rust en gevecht van grootere legerafdeelingen. Militair-geographische studie. (M. W. Ver., Band XLIII, Heft 5.)

XVIII. Onderwerpen van gemengden aard.

Veertiendaagsche kroniek. De critiek over de najaarsmanoeuvres, wat betreft de fysieke geschiktheid der opperofficieren — De geruchten omtrent een reorganisatie der hoogere krijgsschool. (Sp. M., 15 Déc. 1891.)

De balans van 1891. Terugblik op hetgeen in het afgelopen jaar in Frankrijk op militair gebied is verricht. (Sp. M., 1 Janv.)

Veertiendaagsche kroniek. De beteekenis der nieuwe wet betrekkelijk het koloniale leger. — Waarschijnlijkheid van het verleenen van gratie aan een soldaat wegens belediging van een officier, die daarvan zelf ten deele de schuld droeg. — De moord gepleegd door den luit. ANASTAY. — Het betreurenswaardige van de wet, waarbij beperkende bepalingen zijn gemaakt voor het gelijktijdig genieten van officierspensioen en bezoldiging in een burgerlijke betrekking. — Nieuwe bepalingen omtrent het reëngageeren van onderofficieren. — Maatregelen tegen wanordelijkheden door opkomende recruten. (Sp. M., 1 Janv.)

Italiaansche correspondentie. (Int. Rev., Jan.)

Verscheidenheden. Een Fransch oordeel over MOLTKE's geschiedenis van den Duitsch-Franschen oorlog. De verwondingen in toekomstige oorlogen. (Allg. M. Z. 1891, N°. 89 en 91.)

Een Fransch oordeel over de quaestie of luchtvaarders in oorlogstijd als spionnen kunnen behandeld worden. (Allg. M. Z. 1891, N°. 95.)

Verscheidenheden. Zwitsersche fabriek voor militaire kleeding te Bern. — Invoering van ingeschroefde kalkoenen bij het Duitsche leger. — Bepalingen omtrent de legerkorpscommandanten in Zwitserland. — Wijziging in het munitie- vervoer in Zwitserland. — Bepalingen omtrent den aankoop van paarden in Zwitserland voor 1892. — Maatregelen tegen het dragen van buiten model kleederen door officieren, in Italië. — Het nieuwe Zweedsche rookzwakke buskruit *apprit*. — Rusland: Proeven in het overtrekken van rivieren door ruitery en artillerie; oefeningen in de luchtvaart; manoeuvres in het district Warschau. Gevolg- trekkingen uit de schietproef door artillerie tegen een borstwering van sneeuw in 1890. — Snelvurende kanonnen in de Vereenigde Staten. — De internationale regeling van het volkenrecht ten opzichte van de luchtvaarders. — Staaltjes van koelbloedigheid van militairen in den oorlog van 1870—71. — Het maken van fondeeringen onder water door het blazen van cement in den bodem, met het doel dezen steenhard te maken en dus als fundament te kunnen bezigen. (Schw. A. u. G., N°. 12.)

OVERZICHT VAN BUITENLANDSCHE TIJDSCHRIFTEN.

I. Legerorganisatie en Schutterij.

De grens van leeftijd voor officieren, waarop zij den dienst moeten verlaten. Sommigen willen de grens uitbreiden, anderen willen het omgekeerde. Men tracht te betoogen, dat het wenschelijk zou zijn, eenzelfde grens te stellen voor alle officieren, bijv. 60 jaar, doch gepaard met het stelsel om de gelegenheid open te stellen tot het verkrijgen van vervroegd pensioen in evenredigheid van het aantal dienstjaren, voor hen die fysiek niet meer geheel geschikt zijn voor den dienst. (Sp. M., 15 Janv.)

Het territoriale leger. (*Wordt vervolgd.*) (Sp. M., 15 Janv.)

Het Duitsche oorlogsbudget voor 1892—93. (Schw. A. u. G., N°. 1.)

De opvolgende organisatiën der Fransche artillerie. Geschiedkundig overzicht, getrokken uit de inleiding der »Geschiedenis van het 13de regiment artillerie», van den Luit. Kol. ROSWAG. (Schw. A. u. G., N°. 1.)

II. Algemeene krijgskunst.

Verkenning van eene aan te vallen stelling en voorbereidselen tot den aanval. (Rev. de C., Jan.)

Studie betrekkelijk de uitwerking van het granaatkartetsvuur en de formatiën, die onder het artillerievuur moeten aangenomen worden. Men stelt zich tot taak de vraag te beantwoorden: Hoe moet de artillerie haar vuur afgeven om den tegenstander spoedig te vernietigen, en welke zijn, omgekeerd, de voordeeligste formatiën voor laatstgenoemde onder de werking van het artillerievuur? Daartoe worden achtereenvolgens beschouwd: de verschillende soorten van artillerievuur, de uitwerking van het granaatkartetsvuur, de kwetsbaarheid van de infanterie-formatiën en het gebruik van lage springpunten tegen smalle fronten, om ten slotte uit deze beschouwingen gevolgtrekkingen te maken. (Rev. d'A., Janv.)

De tactiek der toekomst. (*Vervolg.*) Beschouwingen over den invloed der nieuwste vuurwapenen op de tactiek. (Jahrb. A. u. M., Jan.)

Het dorpsgevecht. (*Slot*) De verovering van St. Hubert op den 18den Augustus 1870. (Jahrb. A. u. M., Jan.)

Reglementenstudie. (*Slot*) (Allg. M. Z. 1891, N°. 96.)

Over de waarde en de ontwikkeling der moreele krachten. Terwijl gewezen wordt op de hooge beteekenis der moreele krachten in den oorlog, wordt de inhoud der voornaamste werken, die dit onderwerp behandelen, besproken. In het bijzonder wordt de aandacht gevestigd op den arbeid van den Engelschen schrijver SAMUEL SMILES en dien van CARNERI over den modernen mensch. (*Wordt vervolgd.*) (Oest. M. Z., Jan.)

De enkele tactische omtrekking. De tactische omtrekking, die door velen in den ban is gedaan, wordt, gelet op de moeilijkheden aan den aanval in het algemeen verbonden, voor de toekomst aanbevolen. (Oest. M. Z., Jan.)

De manoeuvres van het 2de en 8ste korps aan de Wild in 1891. Uitvoerige beschrijving der in 1891 in Oostenrijk gehouden groote najaarsmanoeuvres (M. W. Ver., Band XLIV, Heft 1.)

De versterkingen aan de Fransch-Duitsche grens. (Vervolg.) (Met 16 schetsen.) (Mitth. A. u. G., Heft 1.)

III. Generale staf. Terreinleer. Opnemen van terrein. Topographie.

Naar aanleiding van den Frederiksdag. Bijdrage tot de geschiedenis der terreinopmeting en der cartographie ten tijde van FREDERIK DEN GROOTE. (Jahrb. A. u. M., Jan.)

De photogrammetrie. Terreinopname langs photographischen weg. (Met schetsen.) (Mitth. A. u. G., Heft 1.)

Een nieuwe spoorbaan in Zuid-Duitschland. In den Fransch-Duitschen oorlog moesten de Duitse troepen, die aangevoerd werden met de Badensche baan van het Rijndal, welke de Zwitsersche kantons Bazel en Schaffhausen doorsnijdt, deze kantons omtrekken langs landwegen. Thans is een spoorbaan aangelegd, waardoor dit bezwaar is opgeheven. De richting dezer nieuwe baan wordt medegedeeld. (Schw. A. u. G., N°. 1.)

IV. Techniek der artillerie en ballistiek.

Het veldgeschut der toekomst. Bespreking van het onder dezen titel verschenen werk van den Duitschen Generaal WILLE. (Wordt vervolgd.) (Rev. d' A., Janv.)

Over de bediening en het onbruikbaar maken van het materieel bij verschillende buitenlandsche artilleriën. (Slot.) Inrichting, bediening en onbruikbaar maken van het Italiaansche bergmaterieel. Uittreksel uit de schootstafel. (Rev. d' A., 15 Janv.)

Over brisante projectielen en eenige daarmee samenhangende vragen. Bespreking van de uitkomsten der onderzoekingen omtrent de inrichting en het gebruik van brisante projectielen. (M. W. Ver., Band XLIV, Heft 2.)

VI. Geneeskundige en veterinaire dienst.

Gezondheidsstatistiek betrekkelijk het Oostenrijksche leger over November 1891. (Mitth. A. u. G., Heft 1.)

VII. Militaire wetgeving. Algemeene wetten en voorschriften.

De philosophische grondslag van het militaire strafrecht. Ontwerp eener theorie van het militaire strafrecht. (Jahrb. A. u. M., Jan.)

IX. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der infanterie.

Draagbare schilden voor de infanterie. In verband met de aanvraag van gelden in Denemarken voor het nemen van een proef op groote schaal met dergelijke schilden, worden nogmaals de voordeelen hiervan uiteengezet en op het nemen van proeven, ook in Frankrijk, aangedrongen. (Sp. M., 15 Janv.)

De vechtwijze der infanterie. Eerste gedeelte: studie over de gevechtsvoorschriften voor de Fransche infanterie sedert 1870. (*Wordt vervolgd*) (Sc. M., Jan.)

Het gevecht en het vuur der infanterie. Tactische studie, in hoofdzaak tot strekking hebbende, de hooge waarde eener goede leiding van het infanterievuur te doen uitkomen. (Sc. M., Jan.)

Voorstellen tot wijzigingen in de opleiding in het schieten bij de infanterie. Na uiteengezet te hebben hetgeen met de opleiding in het schieten beoogd moet worden, komt men tot het besluit, dat de tijd voor de voorbereidende schietoefeningen ingekrompen en die voor het schieten met scherpe patronen uitgebreid moet worden. De noodzakelijkheid hiervan wordt uitvoerig betoogd en de wijzigingen nagegaan welke in de details der opleiding noodig zijn. Ten slotte wordt een schema van een opleidingsmethode gegeven, waarvan de schrijver een snellere en meer degelijke uitkomst verwacht dan van het tegenwoordige stelsel van opleiding. (Allg. M. Z. 1891, N°. 97—101.)

Schijf- en gevechtsschietoefeningen met het geweer, mod. 1888, in Duitschland. De laatste 10 dagen van Juli werden gebezigd, om de uitkomsten van de opleiding in het schieten te beoordeelen. De gemiddelde uitkomsten, bij deze 10-daagsche oefeningen verkregen, worden medegedeeld. (Schw. A. u. G., N°. 1.)

X. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der cavalerie.

Noodzakelijke hervormingen. Opsomming van gewenschte veranderingen bij de Fransche cavalerie met betrekking tot den staf van het wapen, de officieren à la suite (in vervanging der gedetacheerden), het comité der cavalerie, het officierskader, de reserve, promotie, garnizoenen, remonte en uniform. (Rev. de C., Jan.)

Studie over het entrainement en de africhting van de paarden voor den oorlog. De militaire courses, concours hippiques, jachten en verdere sport-oefeningen. Besluit bevattende wetenschappelijke en andere beschouwingen betreffende het entrainement. (*Vervolg en slot.*) (Rev. de C., Jan.)

De Deutsche instructie van 5 November 1891 voor de behandeling der blanke wapenen bij de cavalerie. Waarin van de 54 bladzijden er meer dan 50 aan de lans en de overige aan den degen zijn gewijd. (Rev. de C., Jan.)

De cavalerie bij de vernieling van metalen spoorbruggen. (Rev. de C., Jan.)

De cavalerie-officierspatrouille als hoofdelement van de strategische taak der cavalerie. Bespreking van het geschrift van den Deutschen Generaal-Majoor VON KLEIST: »Die Offiziers-Patrouille im Rahmen der strategischen Aufgabe der Kavallerie.» (*Wordt vervolgd.*) (Schw. A. u. G., N°. 1.)

XI. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der artillerie.

Eenige opmerkingen over den dienst te velde der artillerie. Bespreking van verschillende technische vragen, die zich bij het tactisch gebruik der artillerie te velde voordoen. (*Wordt vervolgd.*) (Sc. M., Jan.)

Het deelnemen van de vestingartillerie aan groote troepen-oefeningen, waarbij met scherp wordt geschoten. Meermalen zijn er in de laatste jaren stemmen opgegaan, die beweren dat de vestingartillerie niet op de hoogte harer taak is. In het midden latende in hoeverre zulks

waarheid bevat, stelt de Generaal v. WIEBE de zwarigheden in het licht, aan de practische oefeningen der vestingartillerie verbonden, en geeft daarna een schets van het karakter der oefeningen, zooals deze naar zijne meening moeten gehouden worden. Achtereenvolgens worden door hem behandeld: het karakter en de soort van oefeningen in verband met de opleiding; het benoodigde materieel; de opleiding in het schieten; het waarnemen; de oefening in het verkennen; de gang der oefeningen en de organisatie van den troep. (Archiv., Band XCIX, Heft 1.)

Artillerieschietspel, stelsel-AUBRAT. (Mitth. A. u. G., Heft 1.)

XIII. Onderwerpen betreffende de marine.

Het gevecht der Engelsche vloot tegen de kustversterkingen van Alexandrië op 11 Juli 1882. Sterkte en bewapening der Engelsche vloot; inrichting en bewapening der kustbatterijen; verloop van den strijd; munitieverbruik; nitwerking der schoten van de schepen tegen de kustbatterijen en omgekeerd; beschouwingen en gevolgtrekkingen. (Archiv., Band XCIX, Heft 1.)

De Keizerlijke Duitsche marine. (Stol.) Vervolg van de beschrijving der Duitsche marine-schepen. (Oest. M. Z., Jan.)

Voorstellen voor dag-, nacht- en nevelsignalen voor de oorlogsmarine, benevens een korte beschrijving van het *Ardois'sche* nachtsignaalapparaat (Oest. M. Z., Febr.)

XIV. Krijgsgeschiedenis.

De slag van Bergen op 13 April 1759. (Sp. M., 15 Janv.)

De generaal ALEXIS DUBOIS. Karakterschets. (Sc. M., Jan.)

De veldtocht van 1813. (Vervolg.) De oorzaken van NAPOLEON's nederlaag bij Leipzig. (Sc. M., Jan.)

De veldtocht van 1814. (Vervolg.) Krijgshistorische studie. (Sc. M., Jan.)

Levensbeschrijving van VICTOR DUPUY, majoor bij de lichte cavalerie onder NAPOLEON I. (Vervolg en slot.) (Rev. de C., Jan.)

Geschiedkundig overzicht van het 18de, 19de, 20ste en 21ste regiment Fransche dragonders. (Rev. de C., Jan.)

Geschiedenis der roode gendarmes (Rev. de C., Jan.)

Aanteekeningen van een Wurtembergisch officier uit den veldtocht van 1812. Mededeeling van het dagboek van een luitenant der artillerie, loopende tot aan den intocht in Moskou. (Jahrb. A. u. M., Jan.)

De brug van Fontenoy. Een episode uit den Duitsch-Franschen oorlog van 1870-71. (Allg. M. Z. 1891, No. 98-102.)

Levensbeschrijving van de Oostenrijksche generaals en oversten uit de familie VON SALES. (Oest. M. Z., Jan.)

De strijd om Plewna. De gevechten om *Plewna* worden uit een technisch-artilleristisch standpunt beschouwd. In deze richting leveren zij bijzonderheden, die den geheelen strijd tot een hoofdgebeurtenis in de krijgsgeschiedenis en een roemrijk gedenkteeken voor de Turksche wapenen maakten. (Oest. M. Z., Jan.)

Aartshertog JOHAN van Oostenrijk in den veldtocht van 1809. Naar aanleiding van het verwijt dat de Aartshertog JOHAN, door zijn te laat verschijnen op het slagveld van *Wagram*, de nederlaag veroorzaakte, is een studie verschenen, die onder gebruikmaking van authentieke bescheiden aantoot, dat deze beschuldiging ongegrond is. (Oest. M. Z., Febr.)

De Russisch-Turksche oorlog van 1877—78. Gunstige beoordeeling van een uitgebreid werk over dien oorlog, van den Majoor A. SPRINGER. (Oest. M. Z., Febr.)

24 uren Moltke'sche strategie. Aankondiging van het werk van HOENIG over dit onderwerp. Ofschoon de behandeling verdienstelijk wordt genoemd, blijft het te betreuren dat de critiek te veel op den voorgrond treedt. (Oest. M. Z., Febr.)

De deelname van het *Titler Grens-Tschaikisten*-bataljon aan den Oostenrijksch-Turkschen oorlog van 1788—1791. Krijgs-geschiedkundige verhandeling. (*Wordt vervolgd.*) (Oest. M. Z., Febr.)

Veldmaarschalk Vorst BLÜCHER VON WAHLSTADT. Karakter-schets. (M. W. Ver., Band XLIV, Heft 2.)

XVI. Geschiedenis. Land- en volkenkunde. Aardrijkskunde.

Het Noord-Oostzee-kanaal en het kanaal Venetie-Spezzia, hunne beteekenis voor de oorlogsvloten van het Duitsche rijk en Italië. Uit een vergelijking tusschen beide kanalen blijkt, dat zij, hoewel voor het handelsverkeer gering van beteekenis, voor militaire operatiën zeer dienstig zullen zijn; het eerste heeft het voordeel boven het laatste, dat het gereed zal zijn, wanneer aan het tweede ternauwernood begonnen is. (Oest. M. Z., Febr.)

De middelen en de wegen van het moderne wereldverkeer. Overzicht van het tegenwoordig standpunt van het wereldverkeer, zoowel te water als te land; de vorderingen nemen thans dermate toe, dat die van een geheele eeuw door een tiental jaren in de schaduw kunnen worden gesteld. (Oest. M. Z., Febr.)

De Fransche heerschappij in Dalmatië. Historische schets. (M. W. Ver., Band XLIV, Heft 2.)

XVII. Staatkunde. Staatsrecht.

De tegenwoordige toestanden in China. (*Slot.*) Onderzoek naar de oorzaken van de aanslagen, waaraan de in China gevestigde Europeanen in den jongsten tijd hebben blootgestaan. (Sc. M., Jan.)

Sheik-Said, een *plouli* tegen Engeland in de Roode Zee. Beteekenis van de bezetting van Sheik-Said door de Franschen, in verband met het meesterschap van Engeland in de Roode Zee. (Allg. M. Z. 1891, N°. 97.)

XVIII. Onderwerpen van gemengden aard.

Veertiendaagsche kroniek. Nogmaals wordt, naar aanleiding van een artikel in de *Progrès militaire*, de meening uitgesproken, dat het niet aangaat, van de chefs te vergen, dat zij het privé-leven van hunne officieren bespionneeren. — Het is een verkeerd stelsel, dat officieren zoowel wegens hun gedrag als wegens fysieke ongeschiktheid op reform kunnen gesteld worden. — De klachten van de officieren van het territoriale leger over de verkeerde toepassing der wet op het decoreeren dezer officieren. (Sp. M., 15 Janv.)

De vaandels. Beteekenis van de vaandels; geschiedkundig overzicht. De tegenwoordige Fransche vaandels der verschillende korpsen en hunne opschriften. (Sp. M., 15 Janv.)

Verscheidenheden. Duitschland: De MAXIM-mitrailleur bij de koloniale expeditiën. — Oostenrijk-Hongarije: Uitbreiding van de vredessterkte der veld-artillerie. Invoering, gebruik en beschrijving van den MAXIM-mitrailleur van 8 mM. — Rusland: Wijziging in de organisatie en samenstelling van de reserve-artillerie-brigades. — Zwitserland: Wet op de oprichting van legerkorpsen, (Rev. d'A., Janv.)

Levensbericht van den Luit.-Gen. Vrijheer FREIJSCHLAG VON FREIJENSTEIJN. (Allg. M. Z. 1891, N°. 96.)

Verscheidenheden. Het oordeel van Fransche generaals over den tweejarigen dienstd. Opmerkingen van den Generaal DRAGOMIROV over de jongste Russische manoeuvres. (Allg. M. Z. 1891, N°. 99 en 100.)

De gepensioneerde officier als schrijver over militaire aangelegenheden. Naar aanleiding der in het openbaar behandelde vraag of een gepensionneerd officier wel bevoegd of geschikt is om als schrijver over militaire onderwerpen op te treden, wordt hierover in beschouwingen getreden en komt men tot het besluit, dat een gepensionneerd officier dikwijls nog meer dan een actief dienende, door geschriften ten nutte van het leger werkzaam kan zijn. (Allg. M. Z. 1891, N°. 103.)

Verscheidenheid. Verdeelbare vaartuigen tot het overzetten van troepen. (Archiv., Band XCIX, Heft 1.)

De zelfmoord in de verschillende legers. Statistiek hieromtrent opgemaakt door Dr. LONQUET en voorgedragen op het hygiënisch congres te Londen. (Schw. A. u. G., N°. 1.)

Verscheidenheden. Frankrijk: De versterkingen van Belfort. — Vereenigde Staten: Een nieuwe wijze van werving. — Italië: Het ballistiet en het veldgeschut. — Duitschland: Een bivak tijdens de manoeuvres. Een onderaardsche telegraaf tusschen Berlijn en München. (Schw. A. u. G., N°. 1.)

OVERZICHT VAN BUITENLANDSCHE TIJDSCHRIFTEN.

I. Legerorganisatie en Schutterij.

Bijdrage tot de *Wehrsteuer*-quaestie. Naar aanleiding van de vermoedelijke invoering dezer belasting in Italië, wordt een overzicht gegeven van de hierop betrekking hebbende wettelijke bepalingen in Zwitserland, Frankrijk en Oostenrijk-Hongarije, alsmede van de algemeene beginselen van het Italiaansche ontwerp. (Jahrb. A. u. M., Febr.)

Militaire veranderingen in Rusland en het tegenwoordige standpunt zijner reserve-troepen. (Int. Rev., Febr.)

Het Rumeensche leger. Beknopt overzicht van de thans ingevoerde organisatie. (Jahrb. A. u. M., März.)

Het verzekeren van de overmacht van het Duitsche rijkseger. Mededeelingen uit een eerlang te verschijnen geschrift, voor zoover betreft de hoofdstukken, die vooral voor den tegenwoordigen tijd van belang zijn. In de eerste plaats wordt een beschouwing gehouden over de algemeene voorwaarden voor het verzekeren der overmacht, om daarna meer in het bijzonder na te gaan, door welke factoren zulks bij het Duitsche leger moet geschieden. Deze zijn: de tweejarige diensttijd, een reorganisatie der instelling van de eenjarige vrijwilligers; wijzigingen in het onderofficierskorps; vermindering van het aantal luitenants met het oog op de bevordering; verdere wijzigingen in de organisatie; wijziging in kleeding en uitrusting; idem in de opleiding. Ten slotte worden de voordeelen der voorgestelde veranderingen uiteengezet. (Allg. M. Z., N°. 2—7.)

Het Oostenrijksch-Hongaarsche leger bij den aanvang van 1892. (Allg. M. Z., N°. 8.)

De militaire begrooting voor 1892-93. Overzicht van de voornaamste begrootingsposten. (Wordt vervolgd.) (Allg. M. Z., N°. 9.)

Voorstellen van de Vereeniging van officieren der Zwitsersche positie- en vestingartillerie aan den chef van het eedgenootschappelijk oorlogsdepartement, in Dec. 1891. De voorstellen betreffen: de bewapening der positie-artillerie met geweren, wijzigingen in de opleiding, organisatie, uitrusting, materieel en mobilisatie. (Schw. A. u. G., N°. 2.)

De Engelsche oorlogsbegrooting. Verschillende beschouwingen naar aanleiding van de ingediende begrooting. (Engin., N°. 1367.)

II. Algemeene krijgskunst.

De opvoeding van den soldaat. Bespreking van de taak van den compagniescommandant te dezen opzichte. Marschen en manoeuvres in bergterrein. Onderzoek naar de beginselen, welke de marschen en manoeuvres in bergterrein beheerschen. (Wordt vervolgd.) (Sc. M., Févr.)

Het rookzwakke buskruit in den oorlog. (*Slot.*) (Rev. d'A., 15 Févr.)
 Militaire beschouwingen over de Fransche oostgrens. (Int. Rev., Maart)

Noodzakelijkheid eener herziening van de Fransche reglementen op de manoeuvres. (Int. Rev., Maart.)

24 uren strategie van MOLTKE. Bespreking van het onder dezen titel verschenen werk van FRITZ HÖNIG. (Jahrb. A. u. M., Febr.)

Beschouwingen over de Belgische Maasvestingen. Onderzoek naar de strategische, tactische en technische waarde dezer versterkingen. (Jahrb. A. u. M., Febr.)

De strategie van FREDERIK DEN GROOTE. Bestrijding der bewering als zou de strategie van FREDERIK DEN GROOTE meer gericht zijn geweest op afmatting en uitputting, dan op rechtstreeksche vernietiging des tegenstanders. (Jahrb. A. u. M., Febr.)

De oorlogvoering en de jaargetijden. Uitvoerige bespreking van den invloed der laatste op de eerste. (Jahrb. A. u. M., Febr. u. März.)

De tactiek der toekomst. (*Vervolg.*) Beschouwingen over den invloed der nieuwste vuurwapenen op de tactiek. (Jahrb. A. u. M., Febr. u. März.)

Over de aanvalswijze van Generaal VON SAUER. Weerlegging van het opstel over dit onderwerp in de *Mitth.* 1891, Heft 12, uit het Russisch overgenomen. (Mitth. A. u. G., Heft 2.)

Gebruik van spoorwegen in oorlogstijd. Beschouwingen naar aanleiding van een voordracht van Kolonel ROTHWELL in »The Royal United Service Institution". (Engin., N°. 1366.)

III. Generale staf. Terreinleer. Opnemen van terrein. Topographie.

De organisatie der staffbureaux in Frankrijk. (*Slot.*) (Int. Rev., Febr.)

IV. Techniek der artillerie en ballistiek.

De baan der klein-kalibergeweren. Ballistisch-tactische studie. (*Wordt vervolgd.*) (Sc. M., Févr.)

De Oostenrijksche repeteerkarabijn van 8 mM. mod. 1890. (*Slot.*) Ballistische eigenschappen. (Rev. d'A., 15 Févr.)

Berging van kaarten in de caissons. Wijze waarop zulks kan geschieden in een nog beschikbare ruimte der caissons. (Rev. d'A., 15 Févr.)

Artillerie-materieel, stelsel-*Canet*, vervaardigd voor Brazilië. (*Met schetsen.*) Voor het Braziliaansche gouvernement zijn in Frankrijk volgens genoemd stelsel aangemaakt een licht kanon van 7,5 cM. L₂₄; een houwitser van 10 cM. L₁₅ en een mortier van 15 cM. L₈. Een beschrijving van dit materieel wordt gegeven en de uitkomsten der schietproeven ter bepaling van snelheid en gasdruk worden medegedeeld. (Rev. d'A., 15 Févr.)

Het veldgeschut der toekomst. (*Vervolg.*) (Rev. d'A., 15 Févr.)

Een blik op militair-technisch gebied. Mededeelingen omtrent uitvindingen en proefnemingen van militair belang. (Jahrb. A. u. M., März.)

De nieuwe duikaffuiten. Uiteenzetting van de voordeelen en beschrijving van een beproeving van Armstrong's 15 cM. duikaffuit. (Int. Rev., Maart.)

Schietproeven van de fabriek van GRUSON met een pantseraffuit voor een houwitser van 21 cM. Beschrijving der affuit en mededeeling van de uitkomsten der proeven. (Allg. M. Z., N°. 2—3.)

Een nieuwe Duitse veldvuurmond en de Fransche pers. Mededeeling van een artikel uit het *Berliner Tageblatt* omtrent het nieuw in te voeren materieel en van beschouwingen hieromtrent in Fransche bladen. (Allg. M. Z., N°. 5—6.)

De 9 cM. richtboog, M. 1890. Beschrijving en gebruik. (*Met een plaat.*) (Mitth. A. u. G., Heft 2.)

Nieuwe patenten. Verschillende patenten betreffende geweren en affuiten. (Engin., N°. 1361.)

Pneumatische kanonnen. Beschrijving van een nieuw patent betreffende deze kanonnen. (Engin., N°. 1362.)

CANET- en KRUPP-kanonnen. Beschouwingen van een Fransch artillerist over de vergelijking van KRUPP- en CANET-kanonnen, voorkomende in de Internationale Revue. (Engin., N°. 1360, 1361, 1362.)

Nieuwe patenten. Patenten betreffende de laadgoten der GARDNER-kanonnen, magazijn geweren, projectielen, affuiten en sluitstukken. (Engin., N°. 1363 en 1364.)

Patenten. Nieuwe patenten betreffende duikaffuiten, sluitstukken, veldaffuiten, affuiten voor snelvurend geschut, pantserplaten. (Engin., N°. 1365—67.)

Houwitser van 30 $\frac{1}{2}$ cM. Afbeeldingen en beschrijving van een houwitser van 30 $\frac{1}{2}$ cM., lang 42 $\frac{1}{2}$ kaliber, vervaardigd volgens de plannen van luit.-kol. ORDONEZ van de Spaansche artillerie. De affuit is ingericht voor het geven van 60° elevatie. Bij 45° elevatie verkreeg men met een aanvankelijke snelheid van 370 M. een schootsverheid van 9914 M. bij 47 seconden vluchtijd. Het projectiel woog 275 KG., de lading 35 KG., de gasdruk was 4700 KG. per cM². (Engin., N°. 1367.)

VI. Geneeskundige en veterinaire dienst.

De velduitrusting der leden van de vrijwillige ziekenverpleging. (Allg. M. Z., N°. 4.)

Gezondheidsstatistiek betrekkelijk het Oostenrijksche leger over December 1891. (Mitth. A. u. G., Heft 2.)

IX. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der infanterie.

De vechtwijze der infanterie. (*Vervolg.*) Beknopt overzicht van den inhoud der Duitse, Oostenrijksche en Italiaansche voorschriften omtrent het gevecht der infanterie. (Sc. M., Févr.)

De invloed van het terrein op de vuurwerking der infanterie. De waarde van het terrein, zoo tot dekking tegen 's vijands vuur, als tot verhooging der eigen vuuruitwerking. (Jahrb. A. u. M., März.)

Reglementaire studiën. Bespreking van den inhoud der 5de aflevering van VON SCHERFF's *Reglementarische Studien*. (Jahrb. A. u. M., März.)

Over het infanteriegevecht. (Int. Rev., Maart.)

Het Zwitsersche infanterie-geweer, mod. 1889. Uittreksel uit de rapporten omtrent de daarmede gehouden oefeningen. (Allg. M. Z., N°. 1.)

X. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der cavalerie.

De overtocht van wateren door de cavalerie. Beschouwingen, afgeleid uit voorbeelden der geschiedenis, oefeningen en proefnemingen van den vroegeren en tegenwoordigen tijd. (Rev. de C., Febr.)

Eenige beschouwingen over den verkenningsdienst der Fransche cavalerie. Bevattende een minder gunstig oordeel over het bestaande stelsel en de aanprijzing van een ander, waarbij de leiding der patrouilles minder is overgelaten aan onderofficieren en onbekwame korporaals. (Rev. de C., Febr.)

Het strategisch gebruik der cavalerie in den nieuweren tijd. (*Wordt vervolgd.*) (Int. Rev., Febr. en Maart.)

XI. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der artillerie.

Eenige opmerkingen over den dienst der artillerie te velde. (*Vervolg.*) Bespreking van verschillende technische vragen, die zich bij het tactisch gebruik der artillerie te velde voordoen. (Sc. M., Févr.)

Eenige opmerkingen over de veldhouwitsers en de brisante granaten. (Int. Rev., Maart.)

Mortierbatterijen in den veldoorlog. Pleidooi voor de toevoeging van 3 tot 6 mortier- of houwitserbatterijen aan de in geval van oorlog te formeeren legers. (Jahrb. A. u. M., März.)

XII. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der genie.

Proeven met zoeklichten. Resultaten van proeven, genomen in Spanje en in Turkije, waarbij een MANGIN-spiegel en een parabolische spiegel vergeleekend werden beproefd. (Bulletin International de l'Electricité, N°. 2 en 3.)

Militair gebruik van telephonen. De toepassing van telephonen bij de Fransche manoeuvres in 1891. (Bulletin International de l'Electricité, N°. 5.)

De militaire luchtballons bij de groote Fransche leger-manoeuvres in 1891. De luchtvaartdienst heeft bij deze manoeuvres bijzonder gunstige uitkomsten opgeleverd. Men geeft een overzicht van het gebruik, dat er van gemaakt is. (Rev. d. G., Janv.—Févr.)

Mechanische hulpmiddelen tot het snel leggen van den spoorwegbovenbouw. Naar het Russisch, met schetsen. (Rev. d. G., Janv.—Févr.)

Over troepenbarakken. Beschrijving met schetsen van een aantal typen van barakken, die sedert ongeveer een eeuw in Frankrijk toepassing hebben gevonden. (Rev. d. G., Janv.—Févr.)

De verplaatsbare pantserinrichtingen en de permanente versterkingen. Verdediging der stelling, dat eerstgenoemde inrichtingen de permanente versterkingen geheel kunnen vervangen. (Jahrb. A. u. M., Febr.)

Rivierovergangen met noodmiddelen. (Mitth. A. u. G., Heft 2.)

Het vraagstuk der pantserkoepels in Frankrijk. Overzicht van hetgeen op dit gebied in de jaren 1886—89 is voorgevallen. (Mitth. A. u. G., Heft 2.)

Het wapen der genie in het legerkorps. Naar aanleiding van de vorming van legerkorpsen in het Zwitsersche leger, wordt nagegaan hoe het wapen der genie daarbij ingedeeld is. Voorts wordt het gebruik van dat wapen bij het veldleger behandeld en ten slotte de meening uitgesproken, dat het wapen der genie bij de nieuwe indeeling gewonnen heeft. (Schw. A. u. G., N°. 2.)

Militaire luchtballons. Beschouwingen naar aanleiding van eene in »The Royal United Service Institution» gehouden lezing. Opgaven betreffende het te gebruiken gas, het gewicht van den ballontrein en het militaire gebruik. (Engin., N°. 1364.)

XIII. Onderwerpen betreffende de marine.

Beschouwingen over marine-manoeuvres. Na een kort betoog over het nut dezer oefeningen, wordt een overzicht gegeven van de in de laatste jaren in verschillende staten gehouden marine-manoeuvres. (Jahrb. A. u. M., März.)

Het zee-krijgsspel. (*Wordt vervolgd.*) Ontwikkeling van een methode tot beoefening der zee-tactiek op de kaart. (Int. Rev., Febr. en Maart.)

Schietproeven tegen pantserplaten. Overzicht van de schietproeven, die in de laatste jaren in Engeland en Amerika tegen pantserplaten werden genomen en vergelijking van de uitkomsten met de schietproeven tegen Fransche platen. (Gén. civ., Deel XX, N°. 10 en 11.)

Torpedo-booten in Engeland. Beschouwingen over het onvoldoend aantal torpedo-booten. (Engin., N°. 1360.)

Torpedo-booten. Afbeelding en beschrijving van een torpedo-boot, bestemd voor de regeering van Victoria. (Engin., N°. 1360.)

Fransche torpedo-boot. Opgaven betreffende de beproeving van eene nieuwe Fransche torpedo-boot, gebouwd bij NORMANDE & Co. (Engin., N°. 1360.)

De *Grafton*. Beschrijving van dezen Engelschen kruiser, die 30 Januari jl. van stapel is geloopt. (Engin., N°. 1362.)

Snelvurende kanonnen bij de marine. Overzicht van een door Admiraal LONG gehouden voordracht over den invloed van de invoering der snelvurende kanonnen op de zee-tactiek. (Engin., N°. 1362.)

De machine-afdeeling van de marine der Vereenigde Staten van Noord-Amerika. Beschouwingen over het rapport betreffende het stoomwezen in 1891. Men bewondert de openhartigheid, waarmede de voorkomende gebreken en onvolkomenheden worden in het licht gesteld en geeft een overzicht van de voornaamste hoofdstukken. (Engin., N°. 1365.)

De Engelsche marine-begroting. Beschouwingen over de ingediende begroting en opgaven betreffende het voorhanden materieel en personeel. (Engin., N°. 1367.)

Machinisten bij de marine. De opleiding der Engelsche marine-machinisten. (*Wordt vervolgd.*) (Engin., N°. 1367.)

De Engelsche kruiser *Hawke*. Opgaven betreffende de gehouden proef-tochten. (Engin., N°. 1367.)

De Fransche torpedo-booten van 35 M. Enkele opmerkingen over de aangebrachte wijzigingen ter vermeerdering van de stabiliteit. (Engin., N°. 1367.)

XIV. Krijgsgeschiedenis.

De veldtocht van 1814. (*Vervolg.*) Krijgshistorische studie. (Sc. M., Févr.)

De veldtocht van 1813. (*Slot.*) De oorzaken van NAPOLEON's nederlaag bij Leipzig. (Sc. M., Févr.)

Beroemde cavaleriegevechten. Oorlog in Spanje (1809—1812). — De slag bij Medellin (28 Maart 1809), het gevecht bij de brug van Arzobispo (8 Aug. 1809) en Ocana (12 Nov. 1809), de slag bij Alba-de-Termis (28 Nov. 1809), het gevecht bij Margalof (23 April 1810), de slag bij de Gebora (19 Febr. 1811), het gevecht bij Elvas (23 Juni 1811), bij het défilé van Maquilla (Juni 1812), Castalla (12 Juli 1812) en Villadrigo (23 Oct. 1812). (*Vervolg.*) (Rev. de C., Febr.)

Geschiedkundig overzicht van het 22ste en 23ste regiment Fransche dragonders. (Rev. de C., Febr.)

Levensbeschrijving van den Maarschalk Bessières. (*Wordt vervolgd.*) (Rev. de C., Févr.)

Het gevecht bij La Bourgonce op 6 October 1870. (*Slot.*) (Int. Rev., Febr.)

XV. Wiskunde. Natuurkunde. Technologie.

Nieuwe methode tot het theoretisch bepalen van de factoren, waarvan het vermogen van schiet- en springmiddelen afhankelijk is. (Int. Rev., Febr.)

Over schrijfmachines. Beschrijving met schetsen van verschillende soorten. (Mitth. A. u. G., Heft 2.)

Over de gewichtigste internationale maateenheden. (*Slot.*) (Mitth. A. u. G., Heft 2.)

Methode van den ingenieur PFISTER voor het conserveeren van hout. (Mitth. A. u. G., Heft 2.)

XVI. Geschiedenis. Land- en volkenkunde. Aardrijkskunde.

De Alpengrens. Bespreking van het werk van XAVIER PROUX over de topographische gesteldheid der tusschen Frankrijk en Italië gelegen Alpen. (Sc. M., Févr.)

Het Troje van SCHLIEMANN. Reeds in 1888 werd in het *Archiv* (bladz. 145, 232 en 300) aangetoond, dat SCHLIEMANN — zonder zulks bedoeld, ja zelfs zonder het bemerkt te hebben — een bijdrage heeft geleverd tot de versterkingskunst der oudheid. Hieromtrent worden thans nadere mededeelingen gedaan. (Archiv., Band XCIX, Heft 2.)

XVII. Staatskunde. Staatsrecht.

De kern van het Dardanellen-vraagstuk. (Int. Rev., Febr.)

De militair-politieke toestand in de Middellandsche zee. (Int. Rev., Febr. en Maart.)

De Franschen in Tunis. (Int. Rev., Maart.)

XVIII. Onderwerpen van gemengden aard.

De militaire wedrennen vóór dertig jaren. (Rev. d. C., Febr.)

Verscheidenheden. Duitschland: Schietproeven met veldmortieren. — Engeland: Vervaardiging en ballistische eigenschappen van het cordiet. De jongste ongevallen met het marine-geschut. Wijzigingen aan het repeteergeweer mod. 1889. — Rumenië: Het vraagstuk van het repeteergeweer. — Rusland: Afschaffing van de sabel voor de vestingartillerie. Oprichting van munitie-parken voor de bergartillerie. — Zwitserland: Vaststelling van den munitie-voorraad voor de infanterie en de artillerie. Reorganisatie van de veldartillerie. (Rev. d'A., 15 Févr.)

Italiaansche correspondentie. (Int. Rev., Febr. en Maart.)

Verscheidenheid. De versterkingen van Kopenhagen en de vrijwillige militaire belasting. (Allg. M. Z., N°. 1.)

Bij de intrede van het jaar 1892. Terugblik op het afgelopen jaar en de vooruitzichten, op politiek gebied, voor de naaste toekomst. (Allg. M. Z., N°. 1.)

Verscheidenheden. Generaal MARSELLI over de uitgaven voor militaire doeleinden in Italië. — Een onduitsch oordeel van een Duitscher over de ver-

diensten van den Veldmaarschalk Graaf v. MOLTKE als schrijver en over zijn stijl. — Het MANNLICHER-geweer in het Chileensche leger. — Bij gelegenheid van den verjaardag van den Duitschen Keizer. (Allg. M. Z., N°. 2, 4, 5 en 7.)

Het leger en de stenographie. Betoog dat de stenographie een verbeterd geestelijk wapen is en dat de verwisseling van de tegenwoordig gebruikelijke schrijfwijze met de stenographie een dergelijke vooruitgang zou zijn als vroeger die van de gladde geweren tot de thans gebruikelijke wapenen. (*Wordt vervolgd.*) (Allg. M. Z., N°. 7—9.)

Verscheidenheden. Zaad van brandnetels als middel om, onder het voeder vermengd, de paarden dik en glanzend van haar te maken. — Conserveering van week hout. — Conserveering van touw, dat onder water of onder den grond komt te liggen. — Cement tot het bestrijken van muurwerk. — Een Alpen-stok met sabel voor de officieren der Alpen-korpsen. — De oprichting van een 20ste legerkorps in Frankrijk. (Schw. A. u. G., N°. 2.)

OVERZICHT VAN BUITENLANDSCHE TIJDSCHRIFTEN.

I. Legerorganisatie en Schutterij.

De kaderwet. De noodzakelijkheid wordt betoogd, om de kaderwet van 1875 in verschillende opzichten te herzien. (Sc. M., Mars.)

De organisatie der Zwitsersche wielrijdersafdeelingen. (Int. Rev., April.)

Het Rijks militaire budget voor 1892—93. Overzicht van de voornaamste begrootingsposten. (Allg. M. Z., N°. 9—11.)

Het Saksische (XIIde) legerkorps bij den aanvang van 1892. Samenstelling van het officierskorps en verdere bijzonderheden volgens de »ranglijst van 1892 voor het Saksische legerkorps.» (Allg. M. Z., N°. 15.)

De jacht-commando's in het Russische leger. Wyl de Russische soldaat in het algemeen te bekrompen van geest is om geoeffend te worden in den verkenningdienst, worden daartoe alleen manschappen uitgekozen die een genoegzame ontwikkeling bezitten. Deze worden, ten getale van 16, per bataljon tot een afdeeling vereenigd; de 4 afdeelingen van een regiment vormen een jacht-commando. Deze troepenafdeelingen worden geoeffend niet alleen in verkenningdienst maar ook in andere zaken, welke besluitvaardigheid, vindingrijkheid en moed (eigenschappen voor den aanvoerder eener patrouille) vereischen. Hier toe behooren bijv. beerenjachten. De wijze van oefening is tot nu toe bij de onderscheidene korpsen nog zeer verschillend. Hieromtrent worden mededeelingen gedaan. (*Wordt vervolgd.*) (Allg. M. Z., N°. 17.)

Het Duitsche Rijksleger en de Keizermanoeuvres van 1891. Zeer gunstig oordeel over het Duitsche leger door een Engelsch officier, die in 1891 de manoeuvres heeft bijgewoond. (*Wordt vervolgd.*) (Allg. M. Z., N°. 17.)

II. Algemeene krijgskunst.

Een nieuw marschtableau. (*Slot.*) Uitwerking van eenige vraagstukken met behulp van het in een vroeger artikel beschreven marschtableau. (Sc. M., Mars.)

Marschen en manoeuvres in bergterrein. (*Slot.*) Onderzoek naar de beginselen, welke de marschen en manoeuvres in bergterrein beheerschen. (Sc. M., Mars.)

De tactiek der toekomst. (*Slot.*) Beschouwingen over den invloed der nieuwste vuurwapenen op de tactiek. (Jahrb. A. u. M., April.)

De zedelijke invloed van het rookzwakke kruit op de strijdende troepen. Eenige beschouwingen over dit onderwerp, naar aanleiding van de door den schrijver in den slag bij Beaumont in 1870 ontvangen indrukken. (Jahrb. A. u. M., April.)

De Fransche legermanoeuvres van 1891. Critische beschouwingen, aan de hand van Fransche opstellen over dit onderwerp. (Int. Rev., April.)

Een landweeroefening in de Uckermark (Brandenburg). Mededeeling omtrent de flinke militaire eigenschappen van de landweermannen in de Uckermark, betoond bij de jongste herhalingsoefeningen. (Allg. M. Z., N°. 16.)

De oefening van het leger. Door den Kolonel WILLE wordt, naar aanleiding van een artikel in de Fransche *Revue du cercle militaire*, waarin werd opgemerkt dat de weerbaarheid van Zwitserland door een staand leger van 30.000 man veel beter gediend zou zijn dan door het tegenwoordige militie-leger, het betoog geleverd, dat werkelijk het Zwitsersche leger op dit oogenblik niet berekend is voor zijn taak. Hij is echter van oordeel, dat een militie-leger moet behouden worden, maar dat men meer eenheid moet brengen in het leger en de oefeningsmethode moet wijzigen. (Schw. A. u. G., N°. 3.)

III. Generale staf. Terreinleer. Opnemen van terrein. Topographie.

Het gebruik der spoorwegen in den oorlog van 1877—78. Critische studie. (Jahrb. A. u. M., April.)

Een blik in de geschiedenis van den Beierschen generalen staf. (Allg. M. Z., N°. 12—13.)

Terreinstudiën. Voor eenige in de reglementen aangeduide gevallen worden practische wenken ter beoordeeling van het terrein gegeven. (Oest. M. Z., Maart.)

IV. Techniek der artillerie en ballistiek.

De baan der klein-kalibergeweren. (Slot.) Ballistisch-tactische studie. (Sc. M., Mars.)

Overzicht der voornaamste proeven door de Oostenrijksche artillerie genomen in 1889 en 1890. Overgenomen uit de *Mitth. A. u. G.* (Rev. d'A., Mars.)

Het veldgeschut der toekomst. (Vervolg.) (Rev. d'A., Mars.)

Het KRUPP-kanon van 30,5 cM., op hydraulische scheepsaffuit. Algemeene opmerkingen over geschutbediening door handenarbeid en met behulp van mechanische inrichtingen. Beschrijving van het bovengenoemde kanon met affuit en munitie. Beproeving en uitkomsten. (Int. Rev., April.)

Studie over richtbogen. (Met een plaat.) (Mitth. A. u. G., Heft 3.)

Zal men bij het geweerkaliber van 7,5 mM. blijven staan of het nog meer verkleinen, en, zoo ja, hoeveel? De Hoogleeraar HEBLER, vroeger van oordeel, dat, uit een technisch oogpunt, niet beneden 7,5 mM. moest worden gegaan, komt hierop terug, nu Italië het kaliber van 6,5 mM. heeft aangenomen en dus over de technische bezwaren van het verkleinen is heengestapt. Prof. HEBLER tracht thans te betoogen, dat het gewenscht is, tot 5 mM. kaliber af te dalen. (Schw. A. u. G., N°. 3.)

Snelvurende CANET-kanonnen. Beschrijving van de beproeving der snelvurende kanonnen aan boord van den Chileenschen kruiser *Presidente Pinto*. (Gén. civ., Deel XX, N°. 19.)

Afstandmeter. Electriche afstandmeter van ANDERSON. (Dingler, Deel CCLXXXIII, N°. 12.)

De tegenwoordige artillerie der Vereenigde Staten van Noord-Amerika. Het gietijzeren kustgeschut en de mortieren. De nog in gebruik zijnde RODMAN-kanonnen. Kustaffuit voor een kanon van 38 cM. Vermogen

van het kanon van 38 cM. Mortieren. Buizen en pijpjes. Kanon van 7½ cM. Gewijzigde kanonnen van 20 en 25 cM. Stalen kanonnen van 8 cM. Affuit. Voorwagen. Tuigen. (Engin., N°. 1368, 1369, 1370 en 1372.)

Nieuwe patenten. Patenten betreffende geweren, waarin de voortdrijvende kracht wordt geleverd door samengeperste gassen. Affuiten voor snelvurend geschut en patronen. (Engin., N°. 1369 en 1370.)

CANET en KRUPP-kanonnen. Beschouwingen van een Duitsch artillerist over de critiek, welke door een Fransch artillerist geleverd was. Op de onjuiste voorstellingen in die critiek wordt de aandacht gevestigd en er op gewezen, dat de voorkeur die in de laatste jaren aan CANET-kanonnen werd gegeven, niet moet worden toegeschreven aan vergelijkende proeven maar aan zuiver commercieele overwegingen. (Engin., N°. 1370.)

V. Militaire administratie en intendance.

Transport van bevroren vleesch. Overzicht van proeven, in Frankrijk genomen. (Mitth. A. u. G., Heft 3.)

VII. Militaire wetgeving. Algemeene wetten en voorschriften.

Het wetsontwerp betrekkelijk het verraden van militaire geheimen. Mededeeling van den inhoud van het wetsontwerp en van de Memorie van Toelichting. (Allg. M. Z., N°. 16.)

Het ontwerp van een strafwetboek voor het Kon. Italiaansche leger. Den 22sten Dec. 1891 heeft de Italiaansche regeering aan den Senaat het ontwerp van een strafwetboek voor het leger aangeboden, waarvan door den Schr. een beoordeelend overzicht wordt gegeven. Het oordeel over den inhoud luidt, behoudens enkele punten die wijziging verdienen, bepaald gunstig. (Oest. M. Z., April.)

VIII. Militair onderwijs.

De hervorming van het onderricht in het practische landmeten aan de militaire onderwijsinrichtingen. Overzicht van de gewijzigde leerplannen. (Oest. M. Z., Maart.)

IX. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der infanterie.

De vechtwijze der infanterie. (Slot.) Over de wijzigingen, welke het rookzwakke kruit en de klein-kalibergeweren in de vechtwijze der infanterie zullen brengen. (Sc. M., Mars.)

Mededeelingen omtrent de draagbare vuurwapenen. Overzicht van de hedendaagsche bewapening van verschillende Europeesche legers, voor zooveel de draagbare vuurwapenen betreft. (M. W. Ver., Band XLIV, Heft 4.)

X. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der cavalerie.

De remonteering in Frankrijk en het buitenland. (Vervolg.) Vergelijkende studie omtrent verschillende remonteeringstelsels. (Sc. M., Mars.)

Opgave van werken betreffende de cavalerie, in 1891 verschenen. (Rev. de C., Maart.)

Het gebruik van de lans. Betoog dat het overwicht van den lansier op

den sabelruiter veel minder afhankelijk is van het zoo moeilijk te leeren vechten met de lans dan wel van het juiste rijden en besturen van het paard. (Rev. de C., Maart)

Het strategisch gebruik der cavalerie in den nieuweren tijd. (*Wordt vervolgd.*) (Int. Rev., April.)

De velddienst der cavalerie. Ontwikkeling van een volledig stelsel voor de opleiding van den cavalerist in den velddienst. (M. W. Ver., Band XLIV, Heft 3.)

XI. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der artillerie.

Voorbereiding van een batterij voor den oorlogstoestand. De Schrijver stelt zich de vraag of, door strikte toepassing van de bestaande reglementen, de voorbereiding vereenigbaar is met de geringe sterkte in vreedstijd en met de veelvuldigheid der dagelijksche diensten, welke geen betrekking hebben op de oefeningen. Om deze vraag te beantwoorden worden achtereenvolgens besproken: de oefeningen in het mobiliseeren, het vervoer per spoor, het marcheeren, het cantonneeren en bivakkeeren, de opleiding voor het gevecht, de aanvulling van munitie. Daarna wordt een tijdsverdeeling voor de oefeningen aangegeven, en vervolgens het besluit getrokken, dat de gestelde vraag bevestigend moet beantwoord worden, mits de zaak ernstig worde opgevat. (Rev. d'A., Mars.)

Verscheidenheden. Oostenrijk-Hongarije: Reorganisatie der artillerie. De verrekijker mod. 1890 voor de artillerie te velde. — Vereenigde Staten: Voertuig voor het transport van patronen op het slagveld. — Rusland: Vereeniging van 3 bergbatterijen tot een regiment. (Rev. d'A., Mars.)

Over vereenvoudigingen in de uitrusting van het treinpaard en den treinsoldaat. Handelt hoofdzakelijk over de afschaffing van de stang. (Jahrb. A. u. M., April.)

De zônes van het geschutvuur bij den aanval met het oog op snelvuurkanonnen. Met de snelvuurkanonnen kan de drievoudige vuursnelheid der tegenwoordige vuurmonden worden verkregen. Een snelvuur gedurende 1 minuut zou, naar wordt aangetoond, voldoende zijn, om de linie of de colonne eener compagnie volkomen te vernietigen. Door de uitrusting met snelvuurkanonnen zal de vuurwerking der artillerie zoo aanzienlijk worden verhoogd, dat men het betwijfelen moet, of een aanvallend voorwaartsgaan in open terrein onder dit vuur mogelijk is. De vernietiging der verdedigende artillerie gedurende den voorbereidenden artilleriestrijd zal dus nog veel meer dan vroeger een noodzakelijke eisch voor het succes van den aanval zijn. (Oest. M. Z., Maart.)

De bewapening der positie-artillerie met geweren. Naar aanleiding van den wensch, uitgesproken door de Vereeniging van officieren der Zwitsersche positie- en vestingartillerie, om de positie-artillerie met geweren te bewapenen, houdt de Kolonel HEBBEL hieromtrent een beschouwing en komt tot het besluit, dat bedoelde bewapening, met het oog op de toestanden in Zwitserland, bepaaldelijk te ontraden is. (Schw. A. u. G., N°. 3.)

XII. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der genie.

De vooruitgang in de Duitsche veldtelegraphie. De Schrijver stelt zich de volgende vragen: Heeft in het Duitsche leger de telegraphie gelijken tred gehouden met de groote strategische en tactische ontwikkeling der tegenwoordige oorlogvoering? Bevindt zich de Duitsche militaire telegraphie op een zoodanig standpunt, dat zij in staat is, de legermassa's het grootst mogelijke nut aan te brengen; dat zij de bij het hoofdkwartier ontworpen slagplannen tot

uitvoering kan doen brengen? Zijn de tegenwoordig in gebruik zijnde middelen nog voor verdere volmaking vatbaar? Ter beantwoording dezer vragen worden de grondslagen der organisatie en ontwikkeling van en de opleiding voor de militaire telegraphie in Duitschland nagegaan en komt men tot het besluit, dat het als een bepaald gebrek te beschouwen is, dat zelfs op dit oogenblik Duitschland nog geen eigenlijken veldtelegraafstroep heeft. De middelen om hierin verbetering te brengen, worden breedvoerig besproken en hierbij tevens de organisatie der telegraafstroepen in Engeland medegedeeld. (Archiv., Band XCIX, Heft 3.)

Nieuwe typen van veldverschansingen en batterijen bij den strijd om vestingen. Denkbeelden over de inrichting van tijdelijke infanterie- en artilleriedekkingen in den toekomstigen vestingoorlog. (M. W. Ver., Band XLIV, Heft 4.)

De pantserkoepels der Belgische Maasforten. Gedetailleerde beschrijving met talrijke platen, hoofdzakelijk naar de *Revue du Génie militaire* en de *Revue de l'Armée belge*. (Mitth. A. u. G., Heft 3.)

Betonwerken bij de Maas-versterkingen. (Met één plaat) naar *Le Génie civil*. (Mitth. A. u. G., Heft 3.)

Militaire telephonie. Opmerkingen naar aanleiding van het gebruik van telephonen bij de herfstmanoeuvres in Oost. Frankrijk. (Elektr. Zeitschr., Heft 11.)

XIII. Onderwerpen betreffende de marine.

Het zeekrijgsspel. (Slot.) (Int. Rev., April.)

Het doel van de Russische oorlogsvloot in de Zwarte Zee. Rusland versterkt meer en meer zijn oorlogsvloot in de Zwarte Zee en draagt zorg dat zij uit de beste elementen is samengesteld. Ongetwijfeld is haar doel Constantinopel en zij zal dit bereiken, wanneer zij er in slaagt het Engelsche Middellandsche Zee-eskader voor te zijn. (Oest. M. Z., April.)

De marine-ketels. Beschouwingen over de marine-ketels en de kunstmatige trek, naar aanleiding van de Engelsche marine-begrooting. (Engin., N°. 1368.)

De ongelukken bij de marine. Beschouwingen naar aanleiding van de ongelukken in de machine-kamers van de *Sandfly* en de *Plassy*. De verdeling van de verantwoordelijkheid en de oorzaken van den slechten toestand worden besproken. (Engin., N°. 1368.)

Trilling van schepen. Lezing van Mr. YARROW over het equilibreeren van scheepsmachines en de trilling der schepen, toegelicht door schetsen. (Engin., N°. 1374 en 1372.)

Proeven met Engelsche marine-schepen. Lezing van Mr. WHITE over verschillende proeven met marine-schepen. (Engin., N°. 1372.)

XIV. Krijgsgeschiedenis.

Het Fransche leger in 1690. (Vervolg.) Beschrijving van dit leger op grond van archiefstudien. (Sc. M., Mars.)

De veldtocht van 1814. (Vervolg.) Krijgshistorische studie. (Sc. M., Mars.)

De Duitsche en Fransche cavalerie bij Metz van 16 tot 18 Augustus 1870. Inleiding, strategische toestand op 16 Augustus des avonds, terugtocht der Franschen en handelingen der Duitschers daarbij. (Wordt vervolgd.) (Rev. de C., Maart)

Levensbeschrijving van den Franschen Maarschalk BESSIÈRES. (Vervolg en slot.) (Rev. de C., Maart.)

Statistische en tactische beschouwingen over de drie groote slagen vóór Metz in Augustus 1870. Colombey-Nouilly. (*Wordt vervolgd.*) (Jahrb. A. u. M., April.)

De inval van den Oostenrijkschen generaal VON HENTSCHE in Beieren, 1740-1742. Bijdrage tot de geschiedenis van den Oostenrijkschen erfopvolgingsoorlog. (*Wordt vervolgd.*) (Jahrb. A. u. M., April.)

De slag bij Wörth. Een gevechtsstudie, naar aanleiding van de verhandeling van den Major KEIM over dit onderwerp. (Int. Rev., April.)

De Groothertog LUDWIG IV VON HESSEN UND BEI RHEIN als troepenaanvoerder in den Duitsch-Franschen oorlog van 1870-71. (Int. Rev., April.)

RADEZKY. Leven en werken van den Veldmaarschalk RADEZKY, voor wien thans te Weenen een standbeeld wordt opgericht. (M. W. Ver., Band XLIV, Heft 5.)

Van vader RADEZKY. Verzameling van het gedenkwaardigste wat van en over RADEZKY is geschreven en gesproken. (*Wordt vervolgd.*) (Oest. M. Z., Maart.)

XV. Wiskunde. Natuurkunde. Technologie.

Aëro-dynamische proeven. (Mitth. A. u. G., Heft 3.)

Nieuwe patenten. Patent van TRESSIDER betreffende het gebruik van verschillende staalsoorten in pantserplaten. (St. u. E., N°. 6.)

XVI. Geschiedenis. Land- en volkenkunde. Aardrijkskunde.

Over de nieuwere opmetingen op het Balkan-schiereiland. Overzicht van hetgeen in de laatste jaren op dit gebied is geschied, van de vermeerdering onzer kennis van het Balkan-schiereiland, alsmede van de verbeteringen, die in de eerstvolgende jaren kunnen worden verwacht. (Oest. M. Z., April.)

XVII. Staatskunde. Staatsrecht.

De onzijdigheid van België en Zwitserland. Betoog, dat die onzijdigheid bij een toekomstigen oorlog tusschen Frankrijk, Deutschland en Italië weinig gevaar loopt. (Sc. M., Mars.)

XVIII. Onderwerpen van gemengden aard.

Bespreking over en veroordeeling van het reglement op de Fransche militaire wedrennen. (Rev. de C., Maart.)

Engelsche correspondentie. (Int. Rev., April.)

Italiaansche correspondentie. (Int. Rev., April.)

Verscheidenheden. Het vraagstuk van de draagbare tenten in Frankrijk. De sterkte van het Pruisische leger ten tijde van Koning FREDERIK II. Schiet-oefeningen tegen borstweringen van sneeuw. (Allg. M. Z., N°. 9, 12 en 13.)

De viering van het 100-jarig bestaan van den Beierschen generalen staf op 10 Februari 1892. (Allg. M. Z., N°. 14.)

Het leger en de stenographie. (*Vervolg.*) (Allg. M. Z., N°. 9-15.)

Verscheidenheden. De similigraaf, een eenvoudig en geschikt teekenen opname-toestel, uitgedacht door den Franschen Kapitein BILLIOQUE. Het financieel beheer van het Russische Artillerie-journaal. (Archiv., Band XCIX, Heft 3.)

Weenen als wereldstad. Bespreking der militaire belangen, welke bij de uitbreiding, die Weenen te gemoet gaat, op den voorgrond treden. (M. W. Ver., Band XLIV, Heft 5.)

Verscheidenheden. Duitsland: De veldmortier. Het nieuwe veldgeschut. De vredessterkte van het leger voor 1892—93. — Italië: Vergelijkende schietproeven tusschen artillerie en infanterie. — Frankrijk: Beproeving van een nieuw soort stoomwagen voor het vervoer van materieel. Het geweer, stelsel-BERTHIER. — Denemarken: Invoering van draagbare schilden voor de infanterie. (Schw. A. u. G., N°. 3.)

OVERZICHT VAN BUITENLANDSCHE TIJDSCHRIFTEN.

I. Legerorganisatie en Schutterij.

Een militaire prophetie. Bestrijding der meening, als zou er weldra een kentering zijn te wachten in het thans nagenoeg overal bestaande streven, om de getalsterkte der legers steeds hooger op te voeren. (Sc. M., Avril.)

Oorlogs- en vredessterkte der legers van FREDERIK DEN GROOTE. Statistische studie, uit welke blijkt dat de bedoelde sterktecijfers in verhouding tot het aantal inwoners zeer hoog waren. (Jahrb. A. u. M., Mai.)

Over de reorganisatie van het leger in Spanje. (Int. Rev., Mai.)

De jachtafdeelingen in het Russische leger. (*Vervolg en slot.*) (Allg. M. Z., N°. 18—19.)

II. Algemeene krijgskunst.

Inleiding tot de positieve strategie. Betoog dat de strategie door tal van schrijvers met allerlei, haar eigenlijk vreemde bestanddeelen is vermengd en binnen hare juiste grenzen behoort te worden teruggebracht. (*Wordt vervolgd.*) (Sc. M., Avril.)

De tactiek der ouden. Verhandeling van Kapitein WALDOR DE HEUSCH over de verschillende fasen door de tactiek doorlopen. Tactiek der Grieken en Romeinen. (*Wordt vervolgd.*) (Rev. b., Jan.)

De Fransche manoeuvres in 1891. Bespreking van de in September 1891 gehouden groote manoeuvres. (*Met schetsen.*) (Rev. b., Febr.)

Het rookzwakke kruit en de vestingoorlog. Bespreking der wijzigingen, welke de vestingoorlog door de invoering van het rookzwakke kruit zal ondergaan. (Jahrb. A. u. M., Mai.)

Marsch- en gevechtstactiek van een legerkorps. (Int. Rev., Mai.)

Engelands militaire positie en verdediging. (*Slot volgt.*) (Int. Rev., Mai.)

Het moderne gevecht. (*Slot volgt.*) (Int. Rev., Mai.)

Gegevens voor eene militaire landsbeschrijving. (*Slot volgt.*) (Int. Rev., Mai.)

Het tegenwoordige standpunt der Duitsche kustverdediging. (Int. Rev., Mai.)

Het Duitsche Rijkseger en de Keizermanoeuvres van 1891. (*Vervolg en slot.*) (Allg. M. Z., N°. 18, 19 en 22—25.)

De overmacht der massa op het beslissende punt en de gevolgen daarvan. De krijgsgeschiedenis toont, hoe te allen tijde de juiste toepassing van de beginselen omtrent het gebruik der massa op het beslissende punt tot de overwinning leidde. Onder de tegenwoordige invloeden van de kolossale massa's en de verhoogde vuuruitwerking zal de omvatting of de druk naar het midden de vorm van den grooten tactischen aanval moeten blijven.

Verband tusschen strategie en tactiek wordt thans meer nog dan vroeger noodzakelijk. Een goed defensief moet nu vooral offensieve bedoelingen in zich sluiten, omdat deze het middel bieden om de aanvalsplannen van de tegenpartij te beperken. (Oest. M. Z., Mai.)

De versterkingen aan de Fransch-Duitsche grens. (3de vervolg, met schetsen.) (Mitth. A. u. G., Heft 4.)

IV. Techniek der artillerie en ballistiek.

De richtboog voor het Oostenrijksche veldgeschut. (Met schetsen.) Beschrijving en gebruik van dit werktuig. (Rev. d'A., Avril.)

Over de voorwaarden voor de stabiliteit der lengte-as bij langwerpige projectielen. Afleiding en bespreking van hierop betrekkelijke formules. Bepaling van de eindhelling der trekken en van de lengte, waarover de helling constant moet zijn bij vuurmonden, bestemd voor het schieten van projectielen met groote snelheid. (Wordt vervolgd.) (Rev. d'A., Avril.)

Uittreksel uit de voornaamste proeven door de Oostenrijksche artillerie genomen in 1889 en 1890. (Slot.) (Rev. d'A., Avril.)

Algemeene methode voor het vuren eener veldbatterij tegen troepen. Bepaling van de voordeeligste opzethoogte, waarmede het vuur moet worden geopend, in verband met de schietregels. (Rev. d'A., Avril.)

Het voorloopige Belgische schietreglement. Beschouwing over het vuren met granaten en granaatkartetsen. (Rev. b., Jan.)

Snelvurende kanonnen en de veldartillerie. Verschillende opgaven betreffende snelvurende kanonnen van verschillende typen en schets van het sluitstuk-*Hotchkiss*. (Rev. b., Jan.)

Nogmaals het nieuwe veldgeschut. Mededeelingen uit de *Avenir militaire* omtrent de vermoedelijke wijzigingen in het Duitsche veldgeschut. (Allg. M. Z., N°. 24.)

Proeven te Trubia met een bergkanon, geprojecteerd door den kapitein AGUIRRE. (Mitth. A. u. G., Heft 4.)

Het vraagstuk der bepaling van het te verwachten trefferpercent, door v. WUICH, opgehelderd door voorbeelden. (Mitth. A. u. G., Heft 4.)

Indirect schieten, over maskers, die niet toelaten het richtvlak rechtstreeks door het doel te brengen. Beschrijving en gebruik van een hierbij aan te wenden toestel. (Met een plaat.) (Mitth. A. u. G., Heft 4.)

De tegenwoordige toestand der artillerie te velde. Beschouwing over den ontwikkelingsgang der artillerie te velde in technisch, ballistisch en tactisch opzicht en over het veldmaterieel der toekomst. (Schw. A. u. G., N°. 4.)

Veldhouwitsers en -mortieren. Uittreksel van een lezing van luitkol. WALFORD, met opgaven betreffende het Russische en Zwitsersche materieel. (Engin., N°. 1373.)

Patenten. Nieuwe patenten betreffende de inrichting van granaten en van snelvurend geschut. (Engin., N°. 1373.)

De tegenwoordige artillerie in de Vereenigde Staten. (Vervolg.) Zwaar veldgeschut (9 cM.). Munitie, buizen, smidse en gereedschapswagen. Sluitstuk van GERDOM. Belegeringgeschut (13 cM.). Affuit ingericht voor + 38° en - 10° elevatie. Houwitsers van 18 cM. Schietproef. Ballistische opgaven. Affuit ingericht voor + 40° en - 5° elevatie. (Engin., N°. 1373—1376.)

V. Militaire administratie en intendance.

Veldflesschen en kooktoestellen van aluminium. Naar aanleiding van de bewering, dat toestellen uit dit metaal vervaardigd, uit een hygiënisch

oogpunt afkeuring verdienen, wordt een rapport openbaar gemaakt van het hygiënisch scheikundig laboratorium van het Friedrich-Wilhelm-instituut, om aan te toonen, dat deze bewering onjuist is. (Allg. M. Z., N°. 26.)

Over de soldijen en de woekerwet. De degelijkheid van het officierskorps eischt dat de officier een zorgloos bestaan moet kunnen leiden. Op grond hiervan wordt de vraag overwogen, welke middelen de staat daartoe moet aanwenden; gelijktijdig wordt daarbij besproken de bepaling der woekerwet, die o. a. aan den officier een minimum-traktament waarborgt. (Oest. M. Z., Mai.)

VI. Geneeskundige en veterinaire dienst.

Gezondheidsstatistiek betrekkelijk het Oostenrijksche leger over Februari. (Mitth. A. u. G., Heft 4.)

IX. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der infanterie.

Een voorstel omtrent het gebruik der voor het gevechtsschieten der infanterie bestemde scherpe patronen. Opmerkingen omtrent de schietoefeningen der infanterie. (Jahr. A. u. M., Mai.)

X. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der cavalerie.

Over den overtocht van wateren door de cavalerie. Vertaling eener daarover uitgekomen Duitsche brochure. (*Wordt vervolgd.*) (Rev. de C., April.)

Brieven van een cavalierist. I. Het leerstelsel. Vergelijkingen tusschen de tactiek der massa's en die der verspreiding, ten gunste van eerstgenoemde uitvallende. (Rev. de C., April.)

Waarom zijn de vragen omtrent organisatie, vorming en gebruik der cavalerie nog slechts in theoretischen zin opgelost? Pleidooi voor de instelling eener generale inspectie voor de cavalerie. (Jahr. A. u. M., Mai.)

Het strategisch gebruik der cavalerie in den nieuweren tijd. (*Wordt vervolgd.*) (Int. Rev., Mai.)

XI. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der artillerie.

Oostenrijksche Artillerie. Wijzigingen in de organisatie en uitrusting der Oostenrijksche Artillerie. (Rev. b., Febr.)

Het bekroonde antwoord op een uitgeschreven prijsvraag voor Zwitsersche onderofficieren. Het antwoord, dat in zijn geheel wordt medegedeeld, heeft betrekking op de vraag: Wat is de taak van den stukscommandant bij het overnemen en het onderhoud van materieel en munitie; bij het stellingnemen; gedurende het schieten, alsmede bij het ontstaan van verliezen aan bedieningsmanschappen, beschadiging aan materieel en sterk munitieverbruik. (Schw. A. u. G., N°. 4.)

De tegenwoordige toestand der artillerie te velde. Zie onder IV. (Schw. A. u. G., N°. 4.)

XII. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der genie.

Verdeelbaar schuitje. Beschrijving van een verdeelbaar schuitje, lang 3 M., breed 1,25 à 1,35 M., volgens het stelsel VAN WETTER, wegende 70 KG., hebbende een draagvermogen van 1400 KG. (Rev. b., Jan.)

Ontploffingsmiddelen voor militaire vernielingen. (*Vervolg.*) Verhandeling van kapitein JUL. TOURNAY, over verschillende ontploffingsmiddelen. Kwikfulminaat, zwavelstikstof, pikrinezuur, pikraten, Sprengel'sche preparaten. Hellhofiet, panclastiet. Favierkruit. Belliet. Securiet. Romiet. Roburiet. Nitrocellulose. Nitrohydrocellulose. Schietkatoen. Schietkatoen-preparaten. Genitreerd stroo- en houtpoeder. Schietpapier. Keuring der ontploffingsmiddelen. (Rev. b., Jan. en Febr.)

Pioniertroepen. Beschouwingen over de bestemming, uitrusting en organisatie der pioniertroepen. (*Wordt vervolgd.*) (Rev. b., Febr.)

De middelen ter verdediging van vestingen tegen de verkorte aanvalswijze. Overzicht van een nieuw werk over dit onderwerp door den Russischen luitenant-kolonel WELTSCHKO. (*Met platen.*) (Mith. A. u. G., Heft 4.)

Statistieke gegevens betreffende de nieuwere militaire gebouwen in Oostenrijk-Hongarije, hoofdzakelijk met het oog op de kosten en eenheidsprijzen voor verschillende typen van gebouwen. (Mith. A. u. G., Heft. 4.)

XIII. Onderwerpen betreffende de marine.

De beraadslagingen over het marine-budget in den Rijksdag. Weerlegging der bewering, dat zonder nadeel voor de algemeene belangen op dit budget zou kunnen worden bezuinigd. (Jahr. A. u. M., Mai.)

De nieuwe organisatie van het Boelgaarsche leger. Schematisch overzicht. (Jahr. A. u. M., Mai.)

Proeven met Engelsche marineschepen. Invloed van de waterdiepte op de snelheid. (Engin., N°. 1373.)

De *Royal Sovereign*. Opgave betreffende de beproeving. (Engin., N°. 1374.)

Torpedo-depotschip. Afbeelding en diagrammen van de stoommachines van het Oostenrijksche torpedo-depotschip *Pelican*. (Engin., N°. 1374.)

Toepassing der electriciteit bij de marine. Voordracht van luit. HAMILTON in »The Royal United Service Institution». (Engin., N°. 1375.)

De waarde van torpedo-booten. Beschouwingen naar aanleiding van een lezing in »The Royal United Service Institution». (Engin., N°. 1376.)

XIV. Krijgsgeschiedenis.

De veldtocht van 1814. (*Vervolg.*) Krijgshistorische studie. (Sc. M., Avril.)

De oorlog van 1870. Critiek van MOLTKE's werk over dezen oorlog, inzonderheid wat de daarin voorkomende sterktecijfers betreft. (Sc. M., Avril.)

Een veldtocht van acht dagen. Schets van den oorlog in Chili in Augustus 1891. (Sc. M., Avril.)

Levensbeschrijving van den Franschen Maarschalk SEBASTIANI. (*Wordt vervolgd.*) (Rev. de C., April.)

Het plan van v. MOLTKE voor den veldtocht van 1866. Bespreking van een artikel uit de *Pester Lloyd*, waarin een afbrekende critiek over het bedoelde plan voorkomt. (Allg. M. Z., N°. 26.)

De inval van den Oostenrijkschen generaal v. HENTSCH in Beieren, 1740-1742. (*Slot.*) Bijdrage tot de geschiedenis van den Oostenrijkschen erfopvolgingsoorlog. (Jahr. A. u. M., Mai.)

Vader RADEZKY. (*Vervolg.*) De legerbevelen van RADEZKY. Zijn onderscheidingen. (Oest. M. Z., Mai.)

XV. Wiskunde. Natuurkunde. Technologie.

Over ontploffingen in luchtledige ruimten en over vacuüm-droogtoestellen. (Mitth. A. u. G., Heft 4.)

XVI. Geschiedenis. Land- en volkenkunde. Aardrijkskunde.

Constantinopel en het Balkanschiereiland. Historische, politieke, en militaire studie van ALB. K. (Rev. b., Jan. en Febr.)

XVIII. Onderwerpen van gemengden aard.

Verscheidenheden. Duitsland: Wijziging in de organisatie van het Pruisische ministerie van oorlog. De groote manoeuvres in 1892 te houden. — Engeland: Bessemer-proces voor het walsen van metalen in den vloeibaren toestand. — Oostenrijk-Hongarije: Het repeteeergeweer mod. 1888—90 en zijn ballistische eigenschappen. Wijziging van geweren van 11 mM. in geweren van 8 mM. — Italië: Verplaatsing van een batterij artillerie. — Rusland: Invoering van snelvurende kanonnen van 57 mM. Oprichting van een compagnie vesting-artillerie te Vladivasstok. Uitbreiding van de oorlogssterkte der mortierregimenten. Organisatie van de munitieparken van het 3de mortierregiment. Invoering van een dragondergeweer. Aanmaak van geweren mod. 1891. Turkije: Bewapening van de infanterie. (Rev. d'A., Avril.)

De geest in het leger en het idealisme. Betoog dat de grondtoon in het militaire karakter idealistisch behoort te zijn. (Jahrb. A. u. M., Mai.)

Italiaansche correspondentie. (Int. Rev., Mai.)

Verscheidenheden. De slag bij Werl. — De beteekenis van de projectielen der moderne draagbare vuurwapenen uit een chirurgisch oogpunt. (Allg. M. Z., N°. 18 en 26.)

Een gedenkteeken ter eere van het Beiersche leger. Onthulling van dit gedenkteeken in de veldheerzaal te München. (Allg. M. Z., N°. 19.)

Het leger en de stenographie. (Vervolg.) (Allg. M. Z., N°. 20—24.)

LODEWIJK IV, Groothertog van Hessen. Levensbericht. (Allg. M. Z., N°. 21.)

De noodzakelijkheid en de mogelijkheid van een wereldtaal. Het ligt geenszins in de bedoeling dat de wereldtaal de nationale taal zal verdringen; door zoo te denken, miskent men de bedoeling dezer taal, die geen andere is, dan vergemakkelijking van het verkeer. In de muziek en in de wiskunde bezit de menschheid reeds twee dergelijke verkeersmiddelen en op dezelfde gronden zou ook een algemeene wereldtaal aan de behoeften van het practische leven beantwoorden. Op dit oogenblik reeds heeft men SCHLEIJER's »Volapuk» en d'ESPERANTO's Lingro internacia; de laatste is de eenvoudigste en beantwoordt het meest aan de eischen, die aan een wereldtaal moeten worden gesteld. (Oest. M. Z., Mai.)

Onthulling van het RADEZKY-monument te Weenen. Waardeerende woorden omtrent dien veldheer. (Oest. M. Z., Mai.)

Verscheidenheden. Duitsland: Nieuwe proeven met rookvrij buskruit. Een belangrijke mobilisatie-oefening. Een staaltje van de dracht van het Duitse geweer. — Frankrijk: De pyrometrische verrekijker. — België: De vredessterkte van het leger. — Rusland: Een afstandsrit. (Schw. A. u. G., N°. 4.)

Landbouw en voorziening in paarden voor het leger. (Schw. A. u. G., N°. 4.)

OVERZICHT VAN BUITENLANDSCHE TIJDSCHRIFTEN.

I. Legerorganisatie en Schutterij.

De Russische strijdkrachten in Azië. (Int. Rev., Juni.)

De wijzigingen in de organisatie van het rijkseleger ten gevolge van de begroting voor 1892-93. (Allg. M. Z., N°. 28.)

Het officierskorps van het Duitsche rijkseleger in het voorjaar van 1892. Overzicht van de tijdstippen, waarop de officieren hunne tegenwoordige graden hebben bereikt. (Allg. M. Z., N°. 31.)

II. Algemeene krijgskunst.

Inleiding tot de positieve strategie. (*Vervolg.*) Doel en grenzen der strategie. De waarde der algemeene strategische beginselen. (Sc. M., Mai.)

Het gebruik van spoorwegen voor tactische doeleinden. Betoog dat dit in de toekomstige oorlogen nog beperkter zal zijn, dan het in de vroegere reeds was. (Jahrb. A. u. M., Juni.)

Engelands militaire positie en verdediging. (*Vervolg.*) (Int. Rev., Juni.)

Gegevens voor eene militaire landsbeschrijving. (*Slot.*) (Int. Rev., Juni.)

Het moderne gevecht. (*Slot.*) (Int. Rev., Juni.)

Land- en zeemacht. Overzicht van het door Kapitein CRAIGIE ingezonden antwoord op de uitgeschreven prijsvraag betreffende het aandeel van land- en zeemacht in de Engelsche landsverdediging. (Engin., N°. 1379.)

III. Generale staf. Terreinleer. Opnemen van terrein. Topographie.

De Kolonel GOULIER. Levensbeschrijving (1818—1894) en overzicht van zijn werken op het gebied van landmeetkunde en geodesie. (Rev. d. G., Mars-Avril.)

De uitbreiding van het Duitsche spoorwegnet. Opsomming van de banen, die, uit een militair oogpunt, zijn voorgesteld in een wetsontwerp, hetwelk strekt ter aanvulling van de begroting voor 1892—93. (Allg. M. Z., N°. 29.)

De photogrammetrie. Beschrijving met schetsen van de voor dit doel gebruikelijke toestellen, n. l.: de gewone photographische toestellen, de photogrammeter en de phototheodoliet. (Allg. M. Z., N°. 30—33.)

IV. Techniek der artillerie en ballistiek.

Over de voorwaarden voor de stabiliteit der lengte-as bij langwerpige projectielen. (*Slot.*) Aflleiding van de formules voor kleine snelheden en groote elevatiën. Beschrijving van de beweging van het projectiel in den dampkring. (Rev. d'A., Mai.)

Het veldgeschut der toekomst. (*Vervolg.*) (Rev. d'A., Mai.)

Een blik op militair-technisch gebied. Mededeelingen omtrent nieuwe uitvindingen en proefnemingen van militair belang. (Jahrb. A. u. M., Juni.)

Het nieuwe Engelsche veldgeschut. Afkeurend oordeel van de *Morning Post* over den vuurmond, de affuit, de munitie en de ballistische eigenschappen. (Allg. M. Z., N°. 34.)

Over de wet van den luchtweerstand en de vraagstukken van het boogschot. Naar aanleiding van het werk van den Russischen Kapitein ZUBOUDSKI, waarin als gemiddelde voor de wet van den luchtweerstand de 4de macht der snelheden wordt aangegeven, betoogt de Luit. Kol. SIACCI, dat de 3de macht meer waarschijnlijk is. (Archiv, Band XCIX, Heft 4.)

De uitbreiding der ballistische tabellen. Door den Italiaanschen Luitenant BERARDINELLI zijn de ballistische tafels van SIACCI, ter vereenvoudiging van de berekeningen, omgewerkt en voorts, met het oog op het tegenwoordige geschut, uitgebreid voor snelheden tot 1000 M. Deze uitbreiding der tabellen wordt opgegeven. (Archiv, Band XCIX, Heft 4.)

De geschiedenis van het *Moncrieff*-stelsel in Engeland. Naar aanleiding van de verheffing van den Kolonel MONCRIEFF in den adelstand wordt een geschiedkundig overzicht gegeven van de ontwikkeling van diens affuutstelsel in Engeland. (Archiv, Band XCIX, Heft 4.)

Het 6,5 mM. repeteergeweer. Gegevens betreffende het MANNLICHER-geweer van dit kaliber, met een overzicht van uitgevoerde proeven. (Mitth. A. u. G., Heft 5.)

Weerstand der staalbronzen kanonnen. (*Met een plaat.*) Theoretische beschouwingen, met betrekking tot het bepalen van de afmetingen dezer vuurmonden. (Mitth. A. u. G., Heft 5.)

Over de oorzaak der doorbuiging van lange vuurmonden. (Mitth. A. u. G., Heft 5.)

CANET en KRUPP. Wederlegging van de beschouwingen van een Duitsch artillerist door een Fransch artillerist P. M. V. De bewering dat de voorkeur, die aan de CANET-kanonnen wordt gegeven, uitsluitend op commercieele overwegingen berust, wordt tegengesproken en de bemoeiingen van BISMARCK en van de Deutsche gezanten ten behoeve van den Duitschen uitvoerhandel in herinnering gebracht. Daarna worden de tegenover elkander gestelde cijfers nader besproken en worden ook eenige nieuwe proeven aangehaald, o. a. de in Mei jl. genomen proeven met snelvurende CANET-kanonnen van 57 mM., lang 80 kal., waarbij met een gasdruk van 2600 atm. een aanvankelijke snelheid van 1013 M. en bij een druk van 2570 atm. een aanvankelijke snelheid van 1000 M. per seconde wordt verkregen. (Engin., N°. 1377, 1379 en 1380.)

De tegenwoordige artillerie in de Vereenigde Staten. (*Vervolg.*) Kustvuurmonden van 20 cM. en van 25 cM. Sluitstuk van de 20 cM. en van de 25 cM. (Engin., N°. 1377, 1378 en 1380.)

Nieuwe patenten. Patenten betreffende de sluitstukken bij achterlaadgeschut en bij geweren. Percussiebuizen. (Engin., N°. 1377 en 1379.)

Magazijn geweren. Overzicht van een voordracht door Kapitein JAMES gehouden in 'The Royal United Service Institution' over magazijn geweren. (Engin., N°. 1380.)

VI. Geneeskundige en veterinaire dienst.

Gezondheidsstatistiek betreffende het Oostenrijksche leger over Maart. (Mitth. A. u. G., Heft 5.)

VII. Militaire wetgeving. Algemeene wetten en voorschriften.

Over de wet op de bevordering in haar verband met de kaderwet. Pleidooi ten behoeve van eenige wijzigingen in deze beide wetten. (Sc. M., Mai.)

IX. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der infanterie.

Over de formatiën der infanterie onder het vuur van vijandelijke artillerie en infanterie. Ballistisch-tactische studie. (Sc. M., Mai.)

IJzeren laadstokken en puntkogels in de 15de eeuw. Opsporing van het eerste gebruik hiervan. (Archiv., Band XCIX, Heft 5.)

X. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der cavalerie.

Over den overtocht van wateren door de cavalerie. (*Vervolg.*) (Rev. de C., Mai.)

Het manuscript der carabiniers. — Veldtochten van 1806 en 1807. (*Vervolg.*) (Rev. de C., Mai.)

Groote manoeuvres en cavalerie. — Zeer lezenswaardige beschouwing over het misbruiken der cavaleriepaarden bij de groote manoeuvres. (Rev. de C., Mei.)

Brieven van een cavalierist. — II. De eenheid van organisatie en leiding. Betoog dat de geheele cavalerie op dezelfde wijze moet worden geoefend en dat de grondslag harer organisatie de tactische eenheid, de divisie moet wezen. (*Vervolg.*) (Rev. de C., Mai.)

De Engelsche cavalerie-manoevres van 1894. Critisch overzicht. (Jahrb. A. u. M., Juni.)

De staatszorg met betrekking tot de paardenfokkerij ten dienste van het leger. Beschrijving der Pruisische stoeterijen. (Jahrb. A. u. M., Juni.)

Het strategisch gebruik der cavalerie in den nieuweren tijd. (*Slot.*) (Int. Rev., Juni.)

De cavalerie-officierspatrouille als hoofdzaak van de strategische taak der cavalerie. (*Slot.*) (Schw. A. u. G., N°. 5.)

XI. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der artillerie.

Het richten met het quadrant en het aangeven van de doelen bij de artillerie te velde. In verband met het streven om de artillerie zoodanig gedekt op te stellen, dat de tegenpartij door den oogdop van den opzet het doel zeer moeilijk kan zien, wordt voorgesteld, den vuurmond in de strekking van het doel te doen brengen door den man aan de richtspaak en de elevatie te geven met het quadrant. Voorts wordt een methode aangegeven, om op gemakkelijke wijze den richters aanschouwelijk te maken, op welk punt de batterijcommandant de stukken wil doen richten. (Rev. d'A., Mai.)

Reglement voor de exercitie te voet der Duitsche vesting-artillerie. Korte inhoud van het reglement van 10 December 1891 voor de infanterie-exercitie der vestingartillerie. (Rev. d'A., Mai.)

Nogmaals de aanschaffing van artilleriepaarden. (Schw. A. u. G., N°. 5.)

XII. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der genie.

De versterkingen van Dantzig, gedurende de Fransche bezetting (1807—1813). Historische schets, met een plan der vesting. (Rev. d. G., Mars—Avril.)

De tegenwoordige stand der versterkingen van Kopenhagen. (Int. Rev., Juni.)

Engelsche militaire luchtscheepvaart. Uittreksel van een voordracht, gehouden in de *Royal United Service Institution*. (Mitth. A. u. G., Heft 5.)

De tegenwoordige luchtscheepvaart. Uittreksel van een lezing van Kapitein TULLERTIN in de *Royal United Service Institution*. (Engin., N°. 1377.)

XIII. Onderwerpen betreffende de marine.

De toekomst der torpedo-booten. (Int. Rev., Juni.)

De Rijksdag en de marine. Beschouwingen naar aanleiding van het budget voor 1892—93. (Int. Rev., Juni.)

Een weerlegging uit Constantinopel. Naar aanleiding van een artikel in *Streffleurs Oesterr. Militärische Zeitschrift*, getiteld: »Ueber den Zweck der russischen Kriegsflotte im Schwarzen Meere.» (Int. Rev., Juni.)

Doorboring van pantserplaten. Bespreking van de door Kapitein TRESSIDER uitgegeven tabellen betreffende het doorboren van pantserplaten. (Gen. civ., Deel XXI, N°. 3.)

De Fransche marine. Afbeeldingen en opgaven betreffende de torpedo-booten van het »Condor"-type. (Engin., N°. 1377.)

Fransch riviervaartuig. Beschrijving en opgaven van de beproeving van een door Yarrow gebouwd achterwielriviervaartuig, bestemd voor Dahomey. Het vaartuig is in 25 dagen gebouwd, terwijl door de Fransche werven 4 tot 10 maanden werden noodig geacht. (Engin., N°. 1379.)

XIV. Krijgsgeschiedenis.

De veldtocht van 1814. (*Vervolg*.) Krijgshistorische studie. (Sc. M., Mai.)

Levensbeschrijving van den Franschen Maarschalk SEBASTIANI. (*Vervolg en slot*.) (Rev. de C., Mai.)

De Juni-revolutie van 1848 in Praag. Schets van de tot onderdrukking van dezen opstand genomen militaire maatregelen. (Jahrb. A. u. M., Juni.)

Het plan van v. MOLTKE voor den veldtocht in 1866. (*Slot*.) (Allg. M. Z., N°. 27.)

Een terugblik op den oorlog van 1870—71 van Fransche zijde. Aankondiging van het werk: »A. G. Le blocus de Paris et la première armée de la Loire.» (Allg. M. Z., N°. 34.)

De scheidingswal tegen het vrije Germanië. Geschiedkundig overzicht van de Rijn-Donaugrens van het Romeinsche Rijk en het tegenwoordig streven om deze grens met nauwkeurigheid te leeren kennen. (Archiv, Band XCIX, Heft 5.)

Een krijgshistorische studie. Schematisch overzicht van het verloop van den veldtocht van 1812 in Rusland. (M. W. Ver., Band XLV, Heft 1.)

XV. Wiskunde. Natuurkunde. Technologie.

Over aluminium. Geschiedkundig overzicht van de verschillende bereidingswijzen. Eigenschappen en gebruik van het aluminium en zijn legeringen. (Mitth. A. u. G., Heft 5.)

Gevaren bij de vervaardiging van ontploffingsmiddelen. (*Vervolg.*) Vervaardiging van nitroglycerine, dynamiet, springgelatine, gelatinedynamiet, rookloos buskruit. Meliniet, lyddit, ecrasiet, roburiet, securiet, ammoniet, knalkwik. (Dingler's Polyt. Journ., Deel CCLXXXIV, Heft 7.)

Ontploffingsmiddelen. Enkele opmerkingen naar aanleiding van het rapport van Majoor MARIDIE, uitgebracht op grond van de Explosives Act van 1875. De nieuwere ontploffingsmiddelen, nieuwe fabrieken, voorgekomen ongelukken en de invoer worden nagegaan. (Engin., N°. 1377.)

Hard gegoten ijzer. Overzicht van een gedeelte der discussie, welke in »The Iron and Steel Institute» op een voordracht van den heer REIMERS, technisch Chef van het Grusonwerk, gevolgd is. Er wordt slechts een gedeelte van de discussie weergegeven, omdat men voor een deel zeer scherpe critiek heeft geleverd en daarbij de hoffelijkheid, waarop een vreemdeling had mogen rekenen, geheel uit het oog heeft verloren. (Engin., N°. 1380.)

XVI. Geschiedenis. Land- en volkenkunde. Aardrijkskunde.

Studie over de verdediging van het Fransche grondgebied. Militair-geographische beschouwingen. (Sc. M., Mai.)

De Opper-Elzas. Militaire topographie van dit gebied. (*Wordt vervolgd.*) (Sc. M., Mai.)

XVII. Staatskunde. Staatsrecht.

De Marokkaansche quaestie. Hare militaire en staatkundige beteekenis. (Jahr. A. u. M., Juni.)

Chauvinismus. Mededeelingen uit een Fransch militair blad, waarin op grond van een redevoering in de Duitsche Vereeniging van onderwijzers en van een artikel in een Russisch blad, aan Duitschland oorlogzuchtige bedoelingen worden toegeschreven. (Allg. M. Z., N°. 33.)

XVIII. Onderwerpen van gemengden aard.

Mededeelingen betreffende de oorlogspaarden van NAPOLEON I. (Rev. de C., Mai.)

Verscheidenheden. Oostenrijk-Hongarije: Grootte manoeuvres in 1892. — Bulgarije: Bestelling van geweren en karabijnen, stelsel-*Mannlicher*. — Rusland: Invoering van schouderlappen voor de vestingartillerie om de beschadiging der kleeding tegen te gaan bij het dragen van lasten, en zulks minder hinderlijk te doen zijn. Invoering van naphtha-olie voor de hydraulische remmen. — Servië: Schietproeven met een snelvurend kanon van 53 mM, stelsel-*Gruson*, opgesteld in een verplaatsbaren koepel. — Zwitserland: Invoering van rookzwak buskruit bij de artillerie. (Rev. d'A., Mai.)

Militaire brieven uit Italië. Mededeelingen omtrent de militaire toestanden in Italië en de voornemens van den Minister van Oorlog PELLOUX. (Jahr. A. u. M., Juni.)

Italiaansche correspondentie. (Int. Rev., Juni.)

Het leger en de stenographie. (*Vervolg en slot.*) (Allg. M. Z., N°. 27—29.)

Verscheidenheden. Inzichten van den Russischen Generaal KUROPATKIN over nachtgevechten. — Nieuwe gezichtspunten omtrent den val van Chartoem. —

Een schrijven van den Veldmaarschalk v. MOLTKE aan den Belgischen Generaal LAHURE over diens werk: *Notes sur le service des états-majors en campagne et en temps de paix.* — De bevordering bij het Duitsche en bij het Oostenrijksch-Hongaarsche leger onderling vergeleken. (Allg. M. Z., N°. 29, 32, 33 en 34.)

De Generaal der Infanterie v. ALVENSLEBEN. Levensbericht. (Allg. M. Z., N°. 30.)

Wachtposten met of zonder scherpe patronen? Naar aanleiding van de pogingen, die aangewend worden om de wachten de scherpe patronen te ontnemen, wordt op het verkeerde van dezen maatregel gewezen. (Allg. M. Z., N°. 32.)

Verscheidenheden. Toepassing van de ploeg voor het maken van tirailleur-loopgraven. — Het Zweedsche snelvuurkanon, stelsel-*Finspong*. — Het Zweedsche kanon-ADAMSON, met kogelgewricht bij de tappen om den vuurmond snel, zoowel in horizontalen als verticalen zin te kunnen bewegen. (Archiv, Band IC, Heft 4.)

Verscheidenheid. Het Russisch schrift. (Archiv, Band IC, Heft 5.)

Beantwoording der prijsvraag voor het eedgenootschappelijk onderofficiersfeest in 1891. (*Stot.*) (Schw. A. u. G., N°. 5.)

Verscheidenheden. Uitbreiding van het instructiekorps der genietroepen. — De nieuwe Duitsche tenten voor 2 man. — Aanvulling van paarden in het Fransche leger, in 1891. — Proeven met lichtkogels in Frankrijk. — Oostenrijksch toestel voor het controleren der richting met geweren. — Het nieuwe Italiaansche geweer van 6,5 mM. — Rookzwak buskruit voor snelvurende kanonnen in de Vereenigde Staten. — Spaansch kustgeschut, stelsel-*Ordenez*. (Schw. A. u. G., N°. 5.)

OVERZICHT VAN BUITENLANDSCHE TIJDSCHRIFTEN.

I. Legerorganisatie en Schutterij.

De bevordering in het leger in 1892. Over de dringende noodzakelijkheid om de wet op de bevordering van 1832 aan een herziening te onderwerpen. (*Wordt vervolgd.*) (Sc. M., Jun.)

Over de te verwachten nieuwe legerwet voor het Duitsche rijk. (Int. Rev., Juli.)

Over de vermindering van den dienstdtijd onder de wapens. (Int. Rev., Juli.)

De Russische strijdkrachten in Azië. (*Slot.*) (Int. Rev., Juli.)

Het Koninklijk Pruisische leger in 1892. Overzicht van de bevorderingen in 1891 en van de nog aanwezige gedecoreerden met het IJzeren Kruis, volgens de rang- en kwartierlijst van 1 April. (Allg. M. Z., N°. 36.)

Het Fransche leger in het voorjaar van 1892. Overzicht van het officierspersoneel volgens den *Annuaire de l'armée française* van 5 Maart 1892. (Allg. M. Z., N°. 41.)

Organisatie van het wapen der genie in Italië. Overzicht van de samenstelling en uitrusting van het personeel der genie, naar het werk van ZANOTTI: *L'arma del genio nell' esercito italiano*. (Mitth. A. u. G., Heft 6.)

Uittreksel uit het rapport aan de bondsafgevaardigden over het beheer van het militaire departement in 1891. (Schw. A. u. G., N°. 6.)

De Zwitsersche landstorm. Mededeelingen betreffende het wetsontwerp betrekkelijk de bewapening, de uitrusting en de oefening van den landstorm. (Schw. A. u. G., N°. 6.)

II. Algemeene krijgskunst.

Inleiding tot de positieve strategie. (*Vervolg.*) De waarde van practijk en ondervinding. De steeds toenemende bezwaren der oorlogvoering. (Sc. M., Jun.)

De aanval op en de verdediging van moderne pantserversterkingen. Bespreking der onder dezen titel verschenen brochure van den Zwitserschen Kapitein JULIUS MEIJER. (Jahrb. A. u. M., Juli.)

Fransche stemmen over het aanvallend gevecht der drie wapens. Bespreking van eenige Fransche brochures en tijdschriftartikelen over dit onderwerp. (Jahrb. A. u. M., Juli.)

Engelands militaire positie en verdediging. (*Slot.*) (Int. Rev., Juli.)

Het tegenwoordige standpunt der versterking van Kopenhagen. (*Slot.*) (Int. Rev., Juli.)

Over militaire positiën. Strategische waarde der stellingen, toegelicht door historische voorbeelden. (*Wordt vervolgd.*) (Int. Rev., Juli.)

Denkbeelden van den Generaal DRAGOMIROFF over de blanke wapenen. Achtereenvolgens worden beschouwd hou- en stootwapenen, lange en korte wapenen, de eigenaardigheid in het gebruik van wapenen bij bepaalde volken, om ten slotte te komen tot het betoog, dat de hoofdzaak neerkomt op de geoefendheid in de behandeling der wapenen. (Allg. M. Z., N°. 38—42.)

Het rapport van den Bondsraad aan de bondsafgevaardigden betreffende de verbetering der versterkingen bij St. Maurice. (Schw. A. u. G., N°. 6.)

III. Generale staf. Terreinkleer. Opnemen van terrein. Topographie.

Een nieuw nationaal kaartwerk van het Duitse rijk. De aandacht wordt gevestigd op de in bewerking zijnde kaart van het Duitse rijk op de schaal van 1:500.000, onder redactie van Dr. VOGEL. (Allg. M. Z., N°. 37.)

IV. Techniek der artillerie en ballistiek.

Het veldgeschut der toekomst. (*Stol.*) (Rev. d'A., 15 Jun.)

Een nieuwe richtboog. Beschrijving met schets van een ontwerp voor een richtboog van zoodanige inrichting dat: 1°. de hoek, gevormd door de as van de luchtbelbuis met het grondvlak, direct afgelezen kan worden op een verdeelden boog, zonder behulp van een nonius; 2°. hierbij een nauwkeurigheid verkregen wordt van 1 minuut; 3°. even gemakkelijk een hoek gemeten als gegeven kan worden. Het ontwerp wordt door schetsen toegelicht. (Rev. d'A., 15 Jun.)

De uitwendige ballistiek. Bespreking van de »Balistique extérieure» van SIACCI. (Gen. civ., Deel XXI, N°. 8.)

De Fransche snelvurende kanonnen. Beknopt overzicht van de proeven, welke 28 Juni jl. met CREUSOT- en CANET-kanonnen zijn genomen. (Gen. civ., Deel XXI, N°. 9.)

Wapenfabriek te Herstal. Beschrijving van de nationale wapenfabriek te Herstal (Luik). (Rev. b., N°. 6.)

Snelvurende kanonnen. Beschrijving met afbeeldingen van de door »la Société anonyme JOHN COCKERILL» vervaardigde snelvurende kanonnen volgens het stelsel-NORDENFELT. (Rev. b., N°. 6.)

Harden van projectielen. Patent van ANDERSON betreffende het harden. (St. u. E., N°. 12.)

Vuurmonden van nikkelstaal. Aan de Bethlehem-staalwerken zijn door de Amerikaansche regeering de staalblokken voor de vervaardiging van een proefvuurmond besteld. (St. u. E., N°. 13.)

Nieuw veldgeschut voor Brazilië. Beschrijving met schetsen van een 15 cM. veldmortier en van schietproeven hiermede, alsook met een 10 cM. houwtiser en een 7,5 cM. licht veldkanon, alle volgens het stelsel CANET. (Mitth. A. u. G., Heft 6.)

Uitkomsten van een proef betrekkelijk de uitwerking van vóór of in den vuurmond springende granaten van 12 cM. met springladingen van wit buskruit, op den vuurmond en de bediening, op 5 Sept. 1891 in Thun. De proef werd genomen met een gietstalen kanon van 12 cM. mod. 1867; de lading bestond uit gewoon, de springlading der granaten uit wit buskruit. Om de granaten kort vóór de monding te laten

springen, werden in den vuurmond op eenigen afstand vóór het projectiel scherven gelegd, waartegen de percussie-buis moest stooten; om het projectiel in de ziel te doen springen, werd de granaat van een tijdbuis voorzien, waarbij de vuurstraal van den slagkop door een kanaal rechtstreeks de springlading kon bereiken. Aan weerszijden en achter den vuurmond werden schijven opgesteld. Bij de granaten, die kort vóór den vuurmond sprongen, kon een sterke zijdelingsche uitbreiding, doch geen achterwaartsche werking der springstukken waargenomen worden. Bij het 7de schot liet men de granaat in de ziel springen. De vuurmond sprong hierbij in 21 stukken en eenige splinters. De uiterste stukken lagen naar voren 90, naar achteren 64, links 107 en rechts 35 M. Een schets van de verdeeling van den vuurmond in stukken wordt gegeven. (Schw. A. u. G., N°. 6.)

De tegenwoordige artillerie in de Vereenigde Staten. (*Vervolg.*) Affuiten voor 20 en 25 cM. kust- en marinegeschut. Pneumatische dynamietkanonnen voor kustbatterijen, model 1890, en de daarbij behoorende projectielen. (Engin., N°. 1381, 1383 en 1384.)

VIII. Militair onderwijs.

De opvoeding van den soldaat. De zedelijke en intellectueele opvoeding. (*Wordt vervolgd.*) (Sc. M., Juin.)

Programma voor het toelatingsexamen tot de hoogere krijgsschool in Frankrijk voor 1893. (Rev. de C., Juin.)

IX. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der infanterie.

Over de voorbereiding van den schutter voor het gevecht. Critische beschouwingen over het Voorschrift op de schietoefeningen. (*Wordt vervolgd.*) (Sc. M., Juin.)

De tegenwoordige repeeteergeweren. Beschrijving met afbeeldingen van de tegenwoordige repeeteergeweren, de munitiën en de uitwerking. In dit artikel worden besproken: het Duitsche geweer model 1888 en de Duitsche karabijn model 1888. (*Wordt vervolgd.*) (Rev. b., N°. 6.)

Het gaandeweg verkleinen van het geweerkaliber. Overzicht van het opvolgend verkleinen van het kaliber sinds het Fransche model 1777, kal. 17,5 mM. (Allg. M. Z., N°. 35.)

De indeeling der Duitsche infanterie. Men tracht te betoogen, dat het bataljonsverband behoort te vervallen en dat men daarentegen regimenten van 6 compagnieën moet maken. De bevordering der officieren moet zoodanig verbeterd worden, dat de luitenantstijd niet langer dan 12 jaren duurt, dat de kapiteinsrang in 8, de majoors- en de luitenant-kolonelsrang in 2 jaren doorloopen worden. De majoors en luitenant-kolonels moeten ieder, ter sterkte van 1 per regiment, dienen ter vervanging van den regimentscommandant bij ontstentenis, tot het commandeeren van gedetacheerde onderdeelen van meer dan ééne compagnie, enz. (Allg. M. Z., N°. 39—40.)

Studiën over den infanterie-aanval. Op grond van de ervaring worden de bezwaren, aan den niet goed voorbereiden frontaanval verbonden, in het licht gesteld. Voorzichtigheid wordt in deze richting dringend geboden; aan den omvattenden aanval als een combinatie van front- en flankaanval zullen steeds de gunstigste kansen verbonden zijn. (Oest. M. Z., Juni.)

X. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der cavalerie.

Italië, het leger en de cavalerie. Beschrijving van de remontedepots in dat rijk en de remonteering der officieren, zoomede van verschillende eigendigheden van het officierskorps. (*Wordt vervolgd.*) (Rev. de C., Juin.)

Brieven van een cavalerist. III. De tactiek der massas en die der beweging. (*Vervolg.*) (Rev. de C., Juin.)

Waarom wordt het paard geen gehoorzaamheid aan de werking met de teugels geleerd? De oud-Kolonel v. SCHILLING-CANSTADT wijst, naar aanleiding van het courantenbericht, dat Z. M. de Keizer bij Elbing bijna weer een ongeluk gehad heeft met hollende paarden, op het hooge belang dat er in gelegen is, de paarden het zich tegen den teugel zetten af te leeren. (Allg. M. Z., N°. 43.)

XI. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der artillerie.

Eenige opmerkingen over den dienst der artillerie te velde. (*Vervolg.*) Critische beschouwingen over het reglement van 1888. (Sc. M., Juin.)

De schietregels der Russische artillerie te velde. Vertaling van het hieromtrent bestaande voorschrift voor de batterijen van 10,67 en 8,7 cM. (Rev. d'A., 15 Juin.)

De schietregels der veldartillerie en het artillerie-schietspel. (Int. Rev., Juli.)

Veldartillerie en wetenschap. Op 31 Maart jl. is de cursus aan de vereenigde artillerie- en genie-school voor de officieren der artillerie te velde afgeschafte en vervangen door een detachering van eenige maanden aan de schiet-school. Men gaat na, in welke vakken hierdoor voortaan het voortgezet onderwijs zal worden gemist en in hoeverre de vermindering van het onderwijs in deze vakken van nadeeligen invloed voor het officierskorps zal zijn. Het eindoordeel luidt dat de opleiding en de degelijkheid van het officierskorps voor den oorlog door den bedoelden maatregel niet geschaad zullen worden. (Allg. M. Z., N°. 36—37.)

Over het schieten der veldartillerie. Langzamerhand komt men tot de overtuiging dat de tegenwoordige veldvuurmonden verouderd en niet meer opgewassen zijn tegen de eischen, die door de moderne tactiek worden gesteld. Daarbij worden door de nieuwere buskruitsoorten zoowel het brons als het staal in hun bestaan als geschutmateriaal bedreigd en laat het zich voorzien dat het *Kruppsche* 8 cM. nikkelstalen kanon met messing projectielen, reeds in Duitsland aangenomen, de beide eerste zal verdringen. Behalve het verlangen naar nieuw materieel, treedt de eisch eener verhoogde vuursnelheid en verbeterd ballistisch vermogen op den voorgrond. De eerste zal door grootere beweeglijkheid en uitbreiding van den munitievoorraad moeten worden verkregen; aan het tweede moeten degelijke schietregelen ten grondslag liggen. Omtrent dit laatste worden nadere beschouwingen geleverd. (*Wordt vervolgd.*) (Oest. M. Z., Juni.)

Nogmaals de aanschaffing van artillerie-paarden. (*Slot.*) (Schw. A. u. G., N°. 6.)

XII. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der genie.

De optische seindienst in het Engelsche leger. Beschrijving eener in het kamp van Aldershot bijgewoonde oefening in den optischen seindienst. (Jahrb. A. u. M., Juli.)

Overzicht van den ontwikkelingsgang der versterkingen van oud-Athene tot het tijdperk van LYKURGUS. (Archiv, Band XCIX, Heft 6.)

Over de electriche verlichting van slagvelden. (Mitth. A. u. G., Heft 6.)

XIII. Onderwerpen betreffende de marine.

Oorlogs- en handelsmarine. Wederkeerige rechten en plichten. (Int. Rev., Juli.)

Het doel der Fransche zeemacht. (Int. Rev., Juli.)

De *Brennus*. Beschrijving van het Fransche pantserschip *Brennus*. (St. u. E., N°. 11.)

Engelsche kruisers. De *Blake* en de *Blenheim*. Uitvoerige beschrijving met afbeeldingen van deze nieuwe schepen. (Zeitschr. des Ver. deutscher Ingen., N°. 23.)

De marine-machinisten. Beschouwingen over de officieren-machinist bij de Engelsche en de Amerikaansche marine. (Engin., N°. 1383.)

Fransche marine. Afbeelding en beknopte beschrijving van den kruiser *Jean Bart*. (Engin., N°. 1384.)

Afmetingen van oorlogschepen. Uittreksel van een lezing, gehouden in *The Royal United Service Institution*. (Engin., N°. 1384.)

De opleiding der Engelsche marine-ingenieurs en machinisten. (Engin., N°. 1384.)

XIV. Krijgsgeschiedenis.

Het Fransche leger in 1690. (*Vervolg.*) Beschrijving van dit leger, op grond van archiefstudiën. (Sc. M., Juin.)

De veldtocht van 1814. (*Vervolg.*) Krijgshistorische studie. (Sc. M., Juin.)

Levensbeschrijving van den Franschen cavalerie-generaal D'HAUTPOUL. (Rev. de C., Juin.)

Beroemde cavaleriegevechten. Veldslag bij Jena (14 Oct. 1806), gevechten bij Prenzlau (28 Oct. 1806), Biézun (23 Dec. 1806) en Hof (6 Febr. 1807). (Rev. de C., Juin.)

Een en ander uit de geschiedenis der veldtochten van den Hertog FERDINAND VAN BRUNSWIK-LÜNEBURG. Rechtvaardiging van den lateren Hannoverschen Veldmaarschalk VON FREYTAG tegen de verwijten, die hem door den Hertog FERD. VAN BRUNSWIK zijn gemaakt. (Jahrb. A. u. M., Juli.)

Statistische en tactische beschouwingen over de drie-groote slagen vóór Metz in Augustus 1870. (*Vervolg.*) (Jahrb. A. u. M., Juli.)

Een terugblik van Fransche zijde op den oorlog van 1870—71. (*Slot.*) (Allg. M. Z., N°. 35.)

De partijgangerstocht van het korps van GEISMAR in 1814 in Frankrijk. Na een beknopte levensbeschrijving van den Generaal GEISMAR, wordt een schets gegeven van zijn partijgangerstocht in Frankrijk in 1814, waarbij hem de opdracht verstrekt was, met 2 Saksische eskadrons en 1 regiment kozakken tegen Normandië te ageeren, waar zich, volgens de berichten, een sterke volksbeweging begon te uiten. (Allg. M. Z., N°. 42—43)

Het 33ste Infanterie-regiment. Het 33ste Oostenrijksche infanterie-regiment vierde ten vorigen jare zijn 150-jarig jubilé. Ter gelegenheid daarvan

werd een geschiedkundig overzicht samengesteld, waarvan de inhoud wordt teruggegeven. (Oest. M. Z., Juni.)

Vader RADEZKY. (*Vervolg en slot.*) Oordeel van verschillende beroemde schrijvers omtrent het optreden van RADEZKY als veldheer. (Oest. M. Z., Juni.)

De veldtochten der Fransche revolutie. Schets van den veldtocht van 1794. (M. W. Ver., Band XLIV, Heft 6.)

Een nieuwe bijdrage ter beoordeeling van het Pruisische veldtochtsplan van 1866. De Oostenrijksche Luit.-Veldmaarschalk Bar. KUHN stelt de gebreken van dit plan in het licht. De fouten in de leiding van de Oostenrijksche troepen erkennende, is hij echter van oordeel, dat, niettegenstaande deze fouten, de nederlaag ten slotte toch zou teweeggebracht zijn door de betere leiding en het betere gehalte der Pruisische troepen en het overwicht in gotalsterkte der nog beschikbare Pruisische en Italiaansche strijdkrachten. (Schw. A. u. G., N°. 6.)

XV. Wiskunde. Natuurkunde. Technologie.

Dynamiet. Beschouwing van CHALON over den invloed van het gebruik van dynamiet op de gezondheid der mijnwerkers. (Gén. civ., Deel XXI, N°. 6.)

Ontploffingsmiddelen. (*Vervolg.*) Nitroglycerine en nitroglycerine-preparaten. (Rev. b., N°. 6.)

Gas-, benzine- en petroleummotoren. (*Met een plaat.*) (Mitth. A. u. G., Heft 6.)

Het vraagstuk der bliksemafleiding. (*Met een plaat.*) Bespreking van het Russische voorschrift voor den aanleg van bliksemafleiders en van ontwerpen volgens het systeem MESENS. (Mitth. A. u. G., Heft 6.)

XVI. Geschiedenis. Land- en volkenkunde. Aardrijkskunde.

De Opper-Elzas. (*Vervolg.*) Militaire topographie van dit gebied. (Sc. M., Juin.)

XVIII. Onderwerpen van gemengden aard.

Het militaire wielrijden. Toespraak, gehouden door luitenant VAN DE GHINSTE bij de opening van de velocipède-tentoonstelling te Brussel. (Rev. b., N°. 6.)

Verscheidenheden. Duitschland: Invoering van snelvurende kanonnen bij de marine. Proeven omtrent het indringingsvermogen van het geweer mod. 88. Groote manoeuvres van het Beiersche leger in 1892. Nieuwe vereischten voor het verkrijgen van den officiersrang bij de artillerie te velde. — Nederland: Het nieuwe infanterie-geweer. — Rusland: Voorzorgen te nemen bij het vuren uit mortieren. (Rev. d'A., 15 Juin.)

Italiaansche correspondentie. (Int. Rev., Juli.)

Verscheidenheden. De Romeinsche grens van DOMITIANUS. — Levensbericht van den Generaal-Arts Dr. ABEL. — Levensbericht van den Generaal KLAPKA. — Het schietterrein van KRUPP bij *Meppen*. (Allg. M. Z., N°. 35, 38, 41 en 43.)

Veldmaarschalk Graaf RADEZKY. Herinnering aan RADEZKY bij gelegenheid van de onthulling van diens standbeeld te Weenen. (Allg. M. Z., N°. 38.)

Verscheidenheden. Wijzigingen in de organisatie der Russische Genietroepen en de tegenwoordige organisatie hiervan. — Prijsvraag uitgeschreven door de »Photographische Rundschau» te Weenen. — Nieuwe organisatie van den electrotechnischen dienst in Rusland. (Archiv., Band XCIX, Heft 6.)

De feestelijke onthulling van het RADEZKY-monument in Weenen. Beschrijving van de feestelijke onthulling van dit monument op den 24sten April jl. door den keizer van Oostenrijk. (Oest. M. Z., Juni.)

Verscheidenheden. Het rijden van dames op heeren-zadels. — Het gebruik van aluminium ter vervaardiging van voorwerpen tot opneming van eet- en drinkwaren. — Het aantal postduiven en postduivenstations in verschillende landen. — Traktementen en pensioenen der generaals in Frankrijk, Oostenrijk, Duitschland en Italië. — De voordeeligste tijd voor het vellen van boomen, in verband met de sterkte van het daaruit verkregen hout. — Een goede vloeistof voor het blusschen van brand. — Voorgenomen maatregelen in Italië om het getal der leden van de nationale schietvereniging uit te breiden. — Geneeskundige dienst bij de Romeinsche legers. — Uitbreiding van de schietterreinen in Duitschland. — De nieuw voorgestelde afstandsmeter in Duitschland. — Een opstel in het *Militär-Wochenblatt* over de te zware bepakking en de ondoelmatige kleeding der infanterie. — Een schietoefening aan de Pruisische infanterieschietschool. — Wijziging van Fransche kanonnen van 10 cM. in snelvuurkanonnen. — De moderne Russische vestingwerken, waarbij pantseringen vermeden zijn. (Schw. A. u. G., N°. 6.)

OVERZICHT VAN BUITENLANDSCHE TIJDSCHRIFTEN.

I. Legerorganisatie en Schutterij.

De bevordering in het leger in 1892. Over de noodzakelijkheid om de wet op de bevordering van 1832 aan een herziening te onderwerpen. (Sc. M., Juillet.)

De reorganisatie der Rumeensche Infanterie en Cavalerie in het jaar 1894. (Int. Rev., Aug.)

De organisatie der reserve in Portugal. (Int. Rev., Aug.)

De Russische kozakkenlegers. Bespreking van het vermoedelijk ontstaan der kozakken, de ontwikkeling hunner legers, hun onafhankelijk bestaan tot ten tijde van PETER DEN GROOTE en hun tragsgewijze onderwerping aan het Russische gezag. Voorts wordt de tegenwoordige toestand, met betrekking tot het kozakkenelement, geschetst. (Allg. M. Z., N°. 48—49.)

Bepalingen omtrent het teruggeven van wapenen en kleeding na afloop van den dienst in den landstorm. (Schw. A. u. G., N°. 7.)

Rapport van den Bondsraad aan de Bondsvergadering betreffende de benoodigde credieten voor artillerie- en geniematerieel voor 1893. (Schw. A. u. G., N°. 7.)

II. Algemeene krijgskunst.

Inleiding tot de positieve strategie. (Slot.) Over de mogelijkheid eener wetenschappelijke behandeling der strategie en over de daarbij te volgen methode. (Sc. M., Juillet.)

De Italiaansche versterkingen. Overzicht van het verdedigingsstelsel. (Rev. d. Gén., Mai—Juin.)

Over den duur en de middelen der toekomstige oorlogen. Historische en wijsgeerige studie. (Wordt vervolgd.) (Jahrb. A. u. M., Aug.)

Over oefening voor nachtelijke ondernemingen. (Int. Rev., Aug.)

Over militaire positiën. (Slot.) Strategische vereischten van verdedigingsstellingen. (Int. Rev., Aug.)

Het vraagstuk der oorlogsvoorbereiding en landsverdediging in Zwitserland. (Int. Rev., Aug.)

De versterkingen aan de Fransch-Duitsche grens. (Slot.) (Mitth. A. u. G., Heft 7.)

De Fransche vestingen aan de Belgische grens. Beschrijving van het tegenwoordige vestingstelsel aan die grens. (Allg. M. Z., N°. 44.)

Het rookzwakke buskruit bij de herfstmanoeuvres in het vorige jaar. Door een toeschouwer worden bijzonderheden medegedeeld omtrent hetgeen van den rook, de vlam en den knal bij het infanterie- en het artillerie-vuur

viel waar te nemen, terwijl eenige tactische beschouwingen geleverd worden in verband met het gebruik van bedoelde buskruitsoort. (Allg. M. Z., N°. 44.)

Reglementenstudiën. Het critisch werk van v. SCHERFF over de bepalingen in het nieuwe reglement heeft aanleiding gegeven tot veel pennestrijd. De verschillende hierover verschenen geschriften kunnen tot twee hoofdrichtingen teruggebracht worden. Terwijl de eene, zonder met alle conclusiën van v. SCHERFF in te stemmen, toch in de krijgswetenschap, evenals in alle andere wetenschappen, den menschelijken geest het recht toekent, de verschijnselen van de werkelijkheid onderling te vergelijken, te combineeren, te onderzoeken, het objectieve van het subjectieve, de oorzaken van de gevolgen te scheiden en te trachten, door gevolgtrekkingen nader tot de kennis der waarheid te komen, wil de andere een zoodanige beschouwing der zaken op het gebied der krijgswetenschap niet laten gelden, maar alleen uit de ondervinding regels voor bepaalde gevallen afleiden. Het is vooral het *Militär Wochenblatt*, dat laatstgenoemde richting voorstaat en zich daarbij zelfs op CLAUSEWITZ meent te kunnen beroepen. — Naar aanleiding hiervan heeft v. SCHERFF een nieuwe studie in het licht gegeven, getiteld: »De beteekenis der theorie in krijgssaken.» Het eerste gedeelte hiervan «CLAUSEWITZ en de theorie» wordt besproken. (Allg. M. Z., N°. 45—47.)

Repeteergeweren en infanterie-aanval. Bespreking van 3 hierop betrekking hebbende geschriften, nl. *Unsere Angriffs-Taktik und das Repetir-Gewehr*, door een Oostenrijksch officier, *Le combat et les feux d'infanterie*, door een Fransch officier, en *Taktische Darlegungen aus der Zeit von 1859—62*, door den Generaal v. BOGUSLAWSKI. (Allg. M. Z., N°. 50—51.)

Het rookzwakke buskruit bij de herfstmanoeuvres in het vorige jaar. Overgenomen uit de *Allg. Mil. Zeitung*, N°. 44. (Schw. A. u. G., N°. 7.)

De velocipede uit een strategisch en tactisch oogpunt. Bespreking van den inhoud van een opstel van den Italiaanschen Luit. Kol. MASSAGLIA, waarin dit onderwerp behandeld wordt. De Schrijver wenscht o. a. aan de cavalerie zoowel gewone berichtenoverbrengers als met geweren gewapende afdelingen wielrijders toe te voegen. (Schw. A. u. G., N°. 7.)

III. Generale staf. Terreinkleer. Opnemen van terrein. Topographie.

Het opnemen van gebouwen en van terrein met behulp van photographie. (*Met schetsen.*) (Archiv, Band C, Heft 7.)

IV. Techniek der artillerie en ballistiek.

Opmerkingen betrekkelijk de wetten voor den luchtweerstand. Algemeene theorie over den luchtweerstand. Vergelijking van den invloed van den luchtweerstand op den val van een lichaam, naar gelang dit vrij valt of aangedaan is met een aanvankelijke snelheid. (*Wordt vervolgd.*) (Rev. d'A., 15 Juillet.)

Beschouwing over den invloed van het stelsel van richten op de waarde der correctie voor de helling van de as der tappen. Wiskunstig betoog dat de helling van de as der tappen, voor zoover deze de gewone grenzen niet overschrijdt, verwaarloosd kan worden, wanneer de zijdelingsche richting, bij plaatsing van den opzet op nul en met de normale correctie voor de derivatie, gegeven wordt door den man aan de richtspaak en de verhooging, met behulp van het quadrant, door den richter. (Rev. d'A., 15 Juillet.)

De artillerie der toekomst en de nieuwe buskruitsoorten. Vertaling van het onder dezen titel verschenen werk van LONGRIDGE. (*Wordt vervolgd.*) (Rev. d'A., 15 Juillet.)

Snelvurende kanonnen. Beschrijving en afbeeldingen van een snelvurend

kanon van 15 cM., lang 45 kaliber, stelsel-SCHNEIDER, met bijbehorende affuit, benevens opgave betreffende de genomen proeven. (Gén. civ., Deel XXI, N°. 12.)

Snelvurend geschut. Beschouwingen naar aanleiding van de invoering van het snelvurende CANET-geschut bij de Fransche marine. (Gén. civ., Deel XXI, N°. 14.)

Nieuwe Amerikaansche mortieren. Beschouwingen over de vervaardiging van de nieuwe Amerikaansche mortieren voor kustverdediging. (St. u. E., N°. 14.)

Het veldgeschut der toekomst. Beschouwingen naar aanleiding van de brochure van Generaal WILLE: *Das Feldgeschütz der Zukunft und die Kritik der Gegenwart*. (St. u. E., N°. 15.)

Opmerkingen over de tegenwoordige oorlogswapenen. Verhandeling over de nieuwere oorlogswapenen. Achtereenvolgens worden behandeld: I. *Geweren*. Het Russische geweer. De Fransche karabijn. Het Fransche geweer. Het Engelsche geweer. Het Oostenrijksche geweer. Het Italiaansche geweer. Het Belgische projectiel. Het Zwitsersche geweer. Het Deensche geweer. Het Zweedsche geweer. Het Spaansche geweer. Het Turksche geweer. Het Servische geweer. II. *Veldgeschut*. Hiervan wordt vermeld dat bij het eigenlijke veldgeschut nog geen veranderingen zijn ingevoerd. III. *Scheeps-, kust-, vestingen- en belegeringsgeschut*. Zwaar snelvurend geschut. Reminrichtingen. Affuiten. Sluitstukken. Patronen. Koepels. Inrichtingen toegepast bij de Belgische Maasforten. Vergelijking van Duitsch, Fransch en Engelsch geschut. Ongelukken bij het vuren. Projectielen. Beschouwingen over de beweging van het projectiel. Richtmiddelen. (Dingler, Deel CCLXXXV, N°. 2—6.)

Toestel tot het voorstellen en meten van springhoogten, ter oefening van de manschappen in het waarnemen daarvan. (*Met een schets*). (Mitth. A. u. G., Heft 7.)

Het tegenwoordige geschut in de Vereenigde Staten. (*Vervolg*). De constructie van het marine-geschut. Gestelde eischen. De kanonnen van 15 cM., de projectielen, het sluitstuk, de affuiten, de beproeving, ballistische opgaven. De kanonnen van 20 cM. Vergelijking met Engelsche en Duitsche vuurmonden. De affuit van 20 cM. (Engin., N°. 1385—1389.)

Snelvurende kanonnen bij de Fransche marine. Beschouwingen over de verschillende bij de Fransche marine beproefde snelvurende kanonnen en over die van KRUPP. (Engin., N°. 1389.)

V. Militaire administratie en intendance.

Over het personeel, belast met de zorg voor kleeding, wapening en uitrusting bij de regimenten infanterie. Pleidooi voor de wenschelijkheid om voor de diensten in de magazijnen der korpsen een vast personeel te bestemmen. (Sc. M., Juillet.)

De nieuwe tentuitrusting van het Duitsche rijksleger. Beschrijving van de nieuw ingevoerde draagbare tent en van de wijze, waarop zij wordt medegevoerd. Behalve tot onderkomen bij het bivakkeeren, is zij ook tot regementel bestemd. Al de metalen deelen zijn van aluminium. (Allg. M. Z., N°. 52.)

Militaire slachterijen in vreedestijd. (Mitth. A. u. G., Heft 7.)

VII. Militaire wetgeving. Algemeene wetten en voorschriften.

De invoering van het appèl op het oordeel der raden van eer. De raden van eer zijn een uitvloeisel der noodzakelijkheid; behoudt men de bestaande voorschriften, dan is echter de invoering van het appèl noodig, ten einde ook bij deze vonnissen de vormen te eerbiedigen en waarborgen te leveren,

die bij elk strafrechterlijk vonnis worden geëischt. Schr. tracht de noodzakelijkheid daarvan aan te toonen. (Oest. M. Z., Juli.)

IX. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der infanterie.

Het vuurgevecht der infanterie. Tactische studie over het infanterievuur in de verdediging. (*Wordt vervolgd.*) (Sc. M., Juillet.)

Over de voorbereiding van den schutter voor het gevecht. (*Slot.*) Critische beschouwingen over het Voorschrift op de schietoefeningen. (Sc. M., Juillet.)

Het repeteergeweer van 6,5 mM., stelsel-MANNLICHER. Beschrijving met schetsen van het in Oostenrijk beproefde geweer en mededeeling van den uitslag der daarmede genomen proeven. Vergelijking met het kaliber van 8 mM. uit een tactisch en een ballistisch oogpunt. (Rev. d'A., 15 Juillet.)

Het repeteergeweer KRAG-JÖRGENSEN. Aanbeveling van dit geweer, dat als een der beste van den nieuweren tijd moet worden beschouwd. (Oest. M. Z., Juli.)

De zwenking. Van iedere tactische beweging, dus ook van de zwenking, moet in de eerste plaats worden geëischt bruikbaarheid voor den strijd; dit kan echter van de zwenking niet worden gezegd, zoodat deze op dien grond uit het exercitie-reglement verdient te worden gebannen. (Oest. M. Z., Juli.)

Studiën omtrent de opleiding der infanterie voor het gevecht. De infanterie van den tegenwoordigen tijd moet in staat zijn om de grootste vermoeienissen te doorstaan; zij is door de groote verliezen, die zij meermalen in zeer korten tijd ondervindt, blootgesteld aan de gevaarlijkste psychische indrukken, daarbij moet zij de discipline bewaren, haar vuurwapen zoo overmachtig mogelijk aanwenden en nog kracht overhouden om den beslissenden strijd met élan door te zetten. Zij wordt hiertoe in staat gesteld door een vertrouwbare discipline, oordeelkundige opleiding en intelligente aanvoering. Naar aanleiding van deze uitgangspunten worden de reglementaire voorschriften besproken en op een oordeelkundige toepassing daarvan gewezen. (Oest. M. Z., Juli.)

X. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der cavalerie.

De remonteering in Frankrijk en het buitenland. (*Slot.*) Het Russische remonteeringsstelsel. (Sc. M., Juillet.)

Een Russisch oordeel over de Russische cavalerie. Mededeeling der redenen, welke in Rusland er toe hebben geleid, buitengewoon hooge waarde te hechten aan de oefening der cavalerie in het gevecht te voet. (Jahrb. A. u. M., Aug.)

Open quaestiën omtrent het gebruik der cavalerie. Pleidooi voor het massa-gebruik der cavalerie in den slag. (Jahrb. A. u. M., Aug.)

Wedstrijd tusschen Duitsche en Oostenrijk-Hongaarsche officieren. Tegen 1 Oct. a. s. is een wedstrijd uitgeschreven voor het doen van een afstandsrit tusschen Berlijn en Weenen. Door de keizers van beide rijken zijn eereprijzen uitgelooft. De voornaamste voorwaarden voor het deelnemen aan dezen wedstrijd worden medegedeeld. (Allg. M. Z., N°. 50.)

Hooi voor paarden. Uit het »Zeitschrift für Pferdekunde und Pferdezucht, Organ des Pferdezuchtvereins Bayerns» wordt een opstel overgenomen, waarin de meening bestreden wordt, dat het grove gras goed paardenhooi oplevert, en worden de voorwaarden opgegeven ter verkrijging van hooi, dat geschikt is als paardenvoedsel. (Schw. A. u. G., N°. 7.)

XI. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der artillerie.

De schietregels voor de veldartillerie en het artillerie-schietspel. (*Slot.*) (Int. Rev., Aug.)

Over het schieten der veldartillerie. (*Vervolg.*) De spreiding der springpunten. Tempeeringscorrectiën. (Oest. M. Z., Juli.)

Artilleristische praatjes. Wenken voor de samenstelling van de in bewerking zijnde nieuwe batterijschool. (Schw. A. u. G., N°. 7.)

XII. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der genie.

Aanteekeningen over de organisatie van het korps der Genie in Frankrijk, gedurende de 18de eeuw. (Rev. d. Gén., Mai—Juin.)

Verplaatsbare gebouwen. Beschrijving en afbeeldingen van de verplaatsbare gebouwen, bestemd voor de expeditie naar Dahomey. (Gén. civ., Deel XXI, N°. 13.)

De pantserbevestiging. Beschouwingen van REINHOLD WAGNER over de Belgische Maasforten (*Slot volgt.*) (Int. Rev., Aug.)

Spoorwegen met smal spoor. Beschouwingen over de militaire waarde van spoorwegen met smal spoor en over de wenschelijkheid voor de particuliere smal-spoorwegen een spoorwijdte van 0,60 M. voor te schrijven. (St. u. E., N°. 15.)

Seinen met luchtballons. Verschillende opgaven betreffende genomen proeven met gloeilampen, die in een doorschijnenden luchtballon waren opgehangen. (Engin., N°. 1385.)

XIII. Onderwerpen betreffende de marine.

Over slagschepen. Bespreking der beginselen, welke tegenwoordig bij den bouw der groote slagschepen worden gehuldigd. (Jahrb. A. u. M., Aug.)

De Russische oorlogsmarine. (*Slot volgt.*) (Int. Rev., Aug.)

Over torpedo's. Overzicht van den inhoud van een zeer aanbevolen werk: *De strijdmiddelen ter zee*, van den vice-admiraal VON WERNER. (Oest. M. Z., Juli.)

Torpedo-aanval. Beschouwingen over den torpedo-aanval tegen de *Blanco Encalada*. (Engin., N°. 1385.)

Marine-machinisten. Beschouwingen over de positie van de Engelsche marine-machinisten. (Engin., N°. 1385.)

Ramsteven volgens WARD. Afbeeldingen, beschrijving en beschouwingen betreffende den ramsteven volgens WARD. (Engin., N°. 1385.)

Engelsche kruisers. Opgaven betreffende de *Indefatigable*, *Iphigenia* en *Intrepid*. (Engin., N°. 1387.)

De marinewerf te Portsmouth. Voordracht van Mr. WHITE over den scheepsbouw op de marinewerf te Portsmouth en beschouwingen daarover. (Engin., N°. 1387 en 1388.)

Toepassingen van de electriciteit bij de marine. Voordracht van Mr. DEADMAN, gehouden in »The Institution of Mechanical Engineers.» (Engin., N°. 1387 en 1388.)

Fransche torpedo-booten. Afbeelding en beschrijving van de torpedo-booten *Orage*, *Eclair* en *Kabyle*. (Engin., N°. 1388.)

Het Engelsche pantserschip *Ramillies*. Afbeelding en beschrijving van de machines van dit nieuwe pantserschip. (Engin., N°. 1389.)

Pantserplaten. Kort bericht betreffende een op 4 Aug. jl. te Shoeburness gehouden schietproef tegen een ELLIS-TRESIDDER compoundplaat. Er werd gevraagd met een kanon van 15 cM. met HOLTZER-projectielen van 45 KG. en met 595 M. trefsnelheid. (Engin., N°. 1389.)

XIV. Krijgsgeschiedenis.

De Duitsche cavalerie bij haar marsch naar Rezonville. Critische studie over de leiding der operatiën aan Duitsche zijde op 15 en 16 Aug. 1870. (Sc. M., Juillet.)

De veldtocht van 1814. (*Vervolg*.) Krijgshistorische studie. (Sc. M., Juillet.)

Het gevecht in het begin van den Noord-Amerikaanschen burgeroorlog. Uittreksels uit een dagboek tot karakteriseering der vechtwijze in genoemde periode. (Jahrb. A. u. M., Aug.)

Het gevecht bij het Lamboywoud op 23 en 24 Juni 1636. Krijgshistorische beschrijving eener episode uit het laatst van den dertigjarigen oorlog. (Jahrb. A. u. M., Aug.)

Maarschalk BAZAINE en het Rijnleger in 1870. Mededeelingen uit de nagelaten gedenkschriften van den Generaal JARRAS, waarin de handelingen van den Maarschalk BAZAINE gedurende de dagen van 16—18 Aug. bij Metz besproken worden en waaruit opnieuw valt af te leiden, dat deze geen veldheer was. (Allg. M. Z., N°. 45—49.)

Het gevecht bij Kaiserslautern op 23 Mei 1794. (Allg. M. Z., N°. 51.)

De deelneming van het TITLER-grensbataljon aan den Oostenrijksch-Turkschen oorlog in de jaren 1788—1794. (*Vervolg*.) (Oest. M. Z., Juli.)

XV. Wiskunde. Natuurkunde. Technologie.

Over het tracé en de inhoudsberekening van cementbetondekkingen. (Rev. d. Gén., Mai—Juin.)

Over electriche krachtoverbrenging, in 't bijzonder met betrekking tot den wissel- en den draaistroom. (Mitth. A. u. G., Heft 7.)

Automatische gasregelaar. (Mitth. A. u. G., Heft 7.)

XVII. Staatskunde. Staatsrecht.

De strijd om de heerschappij in de Middellandsche zee. Historische beschouwingen over de tegenwoordige toestanden langs de Noordkust van Afrika. (Jahrb. A. u. M., Aug.)

De oorlog in zijn ware beteekenis voor staat en volk. Bespreking van het onder dezen titel verschenen werk van den Generaal v. BOGUSLAWSKI. Het heeft ten doel, de dwaalbegrippen der sociaal-democratie te bestrijden, de sedert eenigen tijd opgekomen vredesbeweging in het ware licht te stellen en over de verhouding van staat en volk tot den oorlog eenige denkbeelden te verspreiden. (Allg. M. Z., N°. 52.)

De militaire positie van Italië in het drievoudig verbond en zijn oorlogsbudget. Overzicht van een brochure over dat onderwerp van den Italiaanschen generaal MARSELLI. (Oest. M. Z., Juli.)

XVIII. Onderwerpen van gemengden aard.

Verscheidenheden. Frankrijk: Memorie van VIEILLE over de weerstandswet der cylinders van den crusher-toestel. Schietproef met een kanon, stelsel-CANET, met een aanvangsnelheid van het projectiel van 1000 M. — Engeland: Kanonnen aan de Marine verstrekt in 1891. Voorgesteld transportmiddel voor de bergartillerie. — Italië: Opleiding bij sommige veldbatterijen om eventueel te kunnen optreden als bergbatterijen. — Rusland: Organisatie van het regiment bergartillerie. Oprichting van 12 lichte batterijen. Versterking van de artilleriebrigade van Oost-Siberië. Proeven met hoefijzers van aluminium. — Zwitserland: Productie aan geweren van klein kaliber en van patronen in 1891. De lading wit buskruit voor het kanon van 8,4 cM. (Rev. d'A., 15 Juillet.)

Een Fransch oordeel over den Veldmaarschalk Graaf von MOLTKE. De critiek van den Generaal COSSERON DE VILLENOISY op een voordracht van den Generaal JUNG over von MOLTKE wordt meegedeeld. (Int. Rev., Aug.)

Italiaansche correspondentie. (Int. Rev., Aug.)

Verscheidenheid. Levensbericht van den Generaal-Arts Dr. ROTH. (Allg. M. Z., N°. 48.)

Levensbericht van den Generaal MAYEWSKI. (Archiv., Band C, Heft 7.)

Generaal v. LESZCZYNSKI over de waarschijnlijkheid van een oorlog. In een opstel in de Deutsche Revue wordt door den Schrijver de kracht van Duitschland toegeschreven aan de gelijkvormige opleiding bij het geheele leger, aan de deugdelijkheid van het officierskorps en aan de eigenschappen van den beschaafden burgerstand. Voorts wordt een beschouwing geleverd over de redenen, waarom Rusland thans bezwaarlijk oorlog zou kunnen voeren, en over de Fransche en Oostenrijksche strijdkrachten. De Generaal v. LESZCZYNSKI komt tot het besluit, dat op dit oogenblik een oorlog niet waarschijnlijk is, doch dat men toch geen oogenblik verloren mag laten gaan om zich tot afwering van een aanval voor te bereiden. (Schw. A. u. G., N°. 7.)

Verscheidenheden. Zwitserland: De uitgaven voor militaire doeleinden. Het aantal instructeurs der genietroepen. — Oostenrijk: Een nieuwe glassoort. Een nieuwe soort marine-lijm. — Frankrijk: Schietproeven met snelvuur-kanonnen. Het nieuw vastgestelde tijdstip voor de inlijving der reserve-manschappen van de artillerie. — Duitschland: Proeven omtrent den invloed van den luchtdruk in de nabijheid der geschutmonding op levende wozens. De afstandsrit van Deutsche en Oostenrijksche officieren tusschen Berlijn en Weenen. — Oostenrijk: Een nieuwe lichtkogel. — Spanje: Mitrailleurs-Fernandez. — Rusland: Een groote marsch van een Russische batterij. — Amerika: Aanmaak van geschut van nikkelstaal. (Schw. A. u. G., N°. 7.)

OVERZICHT VAN BUITENLANDSCHE TIJDSCHRIFTEN.

I. Legerorganisatie en Schutterij.

De verschillende elementen der tegenwoordige volkslegers en hun gebruik. Pleidooi tegen de vermenging der verschillende elementen, waaruit de hedendaagsche legers zijn samengesteld. (Sc. M., Août.)

De reorganisatie van de Spaansche artillerie. Tot nu toe telde het Spaansche leger geen groote eenheden boven het regiment. Hierin is thans wijziging gekomen door de indeeling van het leger in 12 divisien. De bijzonderheden der nieuwe organisatie, meer bepaald wat de artillerie betreft, worden medegedeeld. (Rev. d'A., 15 Août.)

De Turksche weerkracht. Opmerkingen naar aanleiding eener brochure van H. ALBERTALL. (Int. Rev., Sept.)

De nieuwe indeeling der inspectiën van het Duitsche Rijk-leger. Mededeeling van de wijzigingen in de indeeling der legerkorpsen bij de verschillende leger-inspectiën en van de namen der tegenwoordige leger-inspecteurs. (Allg. M. Z., N°. 55.)

De verhouding van het aantal studenten van verschillende godsdienstige gezindten in het leger. Een statistisch overzicht van het aantal studenten van verschillende godsdienstige gezindten, die tijdelijk vrijgesteld, voor de aanvullingsreserve aangewezen of geheel vrijgesteld zijn, leert dat de Joodsche studenten over het algemeen vroeger hun studiën aanvangen en deze spoediger voleindigen dan die der overige gezindten en dat van de katholieke studenten een grooter percent afgekeurd wordt dan van de protestantsche. (Allg. M. Z., N°. 60.)

Ons staand leger in zijn wording en zijn toename. Geschiedkundig overzicht van de wording van het Oostenrijksche leger sinds Wallenstein's tijd en van de opvolgende vermeerdering in getalsterkte. Naar Schrijvers meening zal de toekomst nog steeds vermeerdering brengen, doch daarmede gelijktijdig een militieleger worden gevormd, dat eigenlijk een leger is in de ware beteekenis des woords. (Oest. M. Z., Aug.)

Uittreksel uit het rapport van den Bondsraad aan de Bondsvergadering betreffende het beheer van het militaire departement over 1891. (Vervolg.) (Schw. A. u. G., N°. 8.)

II. Algemeene krijgskunst.

De tactiek der Ouden. (Vervolg.) De oudheid en middeleeuwen. (Rev. b., Juli.)

Over den duur en de middelen der toekomstige oorlogen. (Slot.) Historische en wijsgeerige studie. (Jahrb. A. u. M., Sept.)

Het Fransche leger, van Engelsche zijde beoordeeld. Overzicht van het werkje van SIR CHARLES DILKE, over de Fransche legermanoeuvres in 1891. (Zie *De Mil. Spect.*, 1892, bladz. 62.) (Int. Rev., Sept.)

De hond voor oorlogsdoeleinden. Aankondiging van twee vlugschriften van JEAN BUNGARTZ, getiteld: »De hond voor militaire doeleinden en zijne dressuur daarvoor» en »De hond in dienst van het Roode Kruis.» (Allg. M. Z., N°. 53—54.)

Reglementenstudie. Bespreking van het tweede hoofdstuk, getiteld »Een concreet voorbeeld» van het nieuwe vervolg op de reglementenstudie van v. SCHERFF. (Allg. M. Z., N°. 57—58.)

De militaire positie van Engeland in Indië. Beschouwing over de verdedigingsmiddelen, welke den Engelschen ten dienste staan bij eventueele verdediging der noordwestelijke grens hunner bezittingen in Azië tegen een Russischen aanval. (Allg. M. Z., N°. 58—59.)

De strategische beteekenis van Helgoland en het Noord-Oostzee-kanaal. (Allg. M. Z., N°. 60.)

Aanval en verdediging van moderne pantservestingen. Beknopte aankondiging van het onder dezen titel verschenen geschrift van den kapitein JULIUS MEIJER. (Schw. A. u. G., N°. 8.)

IV. Techniek der artillerie en ballistiek.

De artillerie der toekomst en de nieuwe buskruitsoorten. (*Vervolg.*) (Rev. d'A., 15 Août.)

Opmerkingen betrekkelijk de wetten voor den luchtweerstand. (*Slot.*) (Rev. d'A., 15 Août.)

Constructie-voorwaarden voor afstandsmeters ten behoeve der artillerie. Beoordeelde bespreking van verschillende soorten van telemeters. (Jahrb. A. u. M., Sept.)

Een blik op militair-technisch gebied. Mededeelingen omtrent nieuwe uitvindingen en proefnemingen van militair belang. (Jahrb. A. u. M., Sept.)

Overzicht van de in de jaren 1855 tot 1862 genomen proeven met schietkatoen. (Archiv, Band CI, Heft 8.)

De strenge oplossing van het ballistische vraagstuk, wanneer de luchttegenstand evenredig genomen wordt met de 2de macht der snelheden. Door SIACCI is een algemeene methode aangegeven ter bepaling van de functie β , wanneer de luchtweerstand evenredig gesteld wordt met de n -de macht der snelheid; terwijl tevens door hem aangegeven is, hoedanig, voor het geval $n=3$ gesteld wordt, de nauwkeurigheid zijner methode kan worden getoetst. Door den Italiaanschen luitenant MOLA wordt thans medegedeeld, hoe deze toetsing kan geschieden, wanneer $n=2$ gesteld wordt. (Archiv, Band CI, Heft 8.)

WILLE'S veldgeschut der toekomst. Critische bespreking van WILLE'S werk: *Das Feldgeschütz der Zukunft und die Kritik der Gegenwart.* (Mitth. A. u. G., Heft 8.)

Proefnemingen en verbeteringen op het gebied der artillerie in de Vereenigde Staten. (Mitth. A. u. G., Heft 8.)

Opmerkingen over het artikel: »Vastheid van kanonnen van staalhard brons», voorkomende in de Mitth. A. u. G. 1892, Heft 5. Het opstel strekt ter weerlegging van de bewering in genoemd artikel dat brons vaster is dan staal. De schrijver komt tot het besluit, dat de vastheid van staal driemaal grooter is dan die van brons; dat brons niet geschikt is voor het moderne geschut met lange projectielen en groote aanvangsnelheden; dat bronzen vuurmonden reeds spoedig verschil in dracht, bij gelijke elevatie, verkrijgen en dat zij voor het gebruik van rookzwak buskruit ongeschikt zijn, wijl het smeltpunt van brons daartoe te laag is. (Schw. A. u. G., N°. 8.)

Snelvurende kanonnen. Vergelijkende beschouwing over snelvurende kanonnen van 15 cM., volgens ARMSTRONG, CANET, KRUPP en SCHNEIDER. (Gén. Civ., Deel XXI, N°. 18.)

Proeven met JUSTIN-projectielen. Opgaven betreffende de in Perryville genomen proeven met projectielen, ingericht volgens de voorstellen van dr. JUSTIN. De springlading bestaat uit springgelatine en is zoo aangebracht dat zij bij het afgaan van het schot de draaiende beweging van het projectiel niet volgt en daardoor minder gemakkelijk tot ontijdige ontploffing komt. (St. u. E., N°. 17.)

De tegenwoordige artillerie der Vereenigde Staten. (Vervolg.) Het voorgestelde kanon van 40 cM., lang 35 kal. Kustaffuiten voor 30½ cM. mortier. Scheepsgeschut van 10 cM., 13 cM., 25 cM., 30½ cM., 33 cM., benevens het ontworpen kanon van 40 cM. met de bijbehorende affuiten en pantsertorens. Kanon van 30½ cM. met de bijbehorende kustaffuit. Veldmortier van 9 cM. Kustmortier van 30½ cM. (Engin., N°. 1390—1393.)

Nieuwe patenten. Rem voor veldgeschut. Repeteergeweren in de Vereenigde Staten. (Engin., N°. 1391.)

Geschutfabriek in de Vereenigde Staten. Afbeeldingen van de boor en draaibanken in de »U. S. Gun factory, Watervliet Arsenal.» (Engin., N°. 1391.)

Snelvurende kanonnen. Afbeeldingen en beschrijving van een snelvurend kanon van 15 cM., ontworpen door SCHNEIDER & Co. (Engin., N°. 1394.)

V. Militaire administratie en intendance.

De troepenmenages. Beschouwingen over de samenstelling en verdeling der maaltijden van den soldaat. (M. W. Ver., Band XLV, Heft 3.)

VI. Geneeskundige en veterinaire dienst.

De uitwerking der handvuurwapenen van 8 mM. op levende doelen. De verwondingen, door projectielen van klein kaliber teweeggebracht. (Met schetsen.) (Mitth. A. u. G., Heft 8.)

VIII. Militair onderwijs.

De opvoeding van den soldaat. (Vervolg.) Beschouwingen over de zedelijke en intellectuele opvoeding van den soldaat. (Sc. M., Août.)

De Fransche militaire opleidingsinrichtingen. Mededeeling van een artikel uit een Fransch dagblad, waarin een zeer ongunstig oordeel wordt geveld over den toestand van de militaire opleidingsinrichtingen in Frankrijk. (Allg. M. Z., N°. 55.)

De hervorming van het onderwijs in het practisch landmeten, alsmede in de terreinleer, aan de militaire inrichtingen van onderwijs. Wederlegging van een artikel over dit onderwerp in de Maart-aflevering van dit tijdschrift. (Oest. M. Z., Aug.)

De militaire scherm- en gymnastiekschool te Wiener-Neustadt. Inrichting dezer school, bestemd tot vorming van onderwijzers in het schermen en de gymnastiek. Overzicht der sedert 1881 verkregen uitkomsten. (M. W. Ver., Band XLV, Heft 2.)

IX. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der infanterie.

Het vuurgevecht der infanterie. Tactische studie over het infanterievuur in de verdediging. (Slot.) (Sc. M., Août.)

De tegenwoordigerepeteergeweren. (Vervolg.) Het Engelsche geweer LEE-MERRIFORD, model 1889. (Rev. b., Juli.)

De indeeling der compagnie voor het gevecht. Pleidooi voor de indeeling der Duitsche compagnie in 4 sectiën. (Int. Rev., Sept.)

De opleiding van den soldaat tot schutter en de horizontale aanslag. Kort overzicht van een brochure over dit onderwerp, waarin tegen het gebruik van den horizontalen aanslag, zonder verder te richten, krachtig te velde wordt getrokken. (Oest. M. Z., Aug.)

Het infanterieregiment als administratief en als tactisch lichaam. Krijgshistorische studie over de indeeling van het infanterieregiment. (M. W. Ver., Band XLV, Heft 2.)

Algemeene beschouwingen over het vizier van het geweer. Studie over de meest rationeële indeeling van dit vizier. (M. W. Ver., Band XLV, Heft 3.)

De opleiding der Fransche infanterie voor het vuurgevecht. Mededeeling van een artikel, door een Fransch generaal in de *Avenir militaire* geschreven, waarin gewezen wordt op de verwaarloozing van de uitwerking van het vuur bij de manoeuvres, het gevolg van de omstandigheid, dat in Frankrijk een behoorlijke beoefening van het vuur op groote afstanden geheel ontbreekt, en dus de officieren van leiding en uitwerking van het afdeelvuur geen begrip hebben. (Schw. A. u. G., N°. 8.)

X. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der cavalerie.

De Duitsche en Fransche cavalerie bij Metz van 16—18 Augustus 1870. Orders voor het Duitsche leger voor den 18den, strategische toestand des morgens van dien dag, marsch der Duitschers, de wederzijdsche cavalerie gedurende den slag van Gravelotte en besluit. (*Vervolg en slot.*) (Rev. de C., Juli.)

Italië, het leger en de cavalerie. Beschrijving der oefeningen, opvatting der officieren betreffende een mogelijken oorlog met Frankrijk, met het besluit dat deze uitsluitend politiek en niet nationaal zal wezen. Beschrijving van de rijsschool te Pignerol. (*Vervolg en slot.*) (Rev. de C., Juli en Aug.)

Brieven van een cavalerist. IV. De tactiek en de reglementen. Beschouwingen over de Fransche en Duitsche voorschriften voor de formatie en bewegingen van meerdere liniën. (*Vervolg.*) (Rev. de C., Aug.)

Vier dagen bij een Oostenrijksch uhlaneneskadron. Opsomming van de wijze van kazerneering, stalling, verpleging, remonteering, uniform, bewapening en harnachement, het ration fourage en het beslag, de maatregelen tot versterking der eskadrons bij mobilisatie, manoeuvres, enz. en beschouwingen over den dienst der officieren en onderofficieren en hunne verhouding tot den troep. (Rev. de C., Aug.)

Snelle samenstelling van vonders door de cavalerie, door middel van opgestopte caoutchouc distributiezakken. (Rev. d. C., Aug.)

De cavalerie in het verledene, tegenwoordige en in de toekomst. (*Wordt vervolgd.*) (Rev. b., Juli.)

Belgische methode van dressuur. Een overzicht van deze methode tot africhting van paarden wordt gegeven. (Int. Rev., Sept.)

Het gebruik van de cavalerie. De aandacht wordt gevestigd op de door het Departement van Oorlog uitgegeven »Deckblätter zur Felddienst-Ordnung», waarin de bepaling in het Voorschrift van 1887, dat de cavalerie van een legerkorps als korpsbrigade cavalerie onder het rechtstreeksch bevel van den commandant van het legerkorps gesteld is, vervangen wordt door de bepaling dat aan elke divisie permanent een regiment cavalerie wordt toegevoegd. De

beteekenis dezer wijziging met het oog op het gebruik der cavalerie wordt in het licht gesteld. (Allg. M. Z., N°. 56.)

Nogmaals het gebruik van de cavalerie. Bestrijding van dwaalbe-
gripen betrekkelijk het gebruik der cavalerie in verband met de toepassing van
rookzwak buskruit, de doelen niet meer scherp te onderscheiden zullen zijn. De
verschillende legers (Allg. M. Z., N°. 59.)

XI. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der artillerie.

Eenige opmerkingen over den dienst der artillerie te velde.
(*Vervolg.*) Over het gebruik en de leiding van het artillerievuur. (Sc. M., Aout.)

De richting bij het veldgeschut. Betoog van de noodzakelijkheid van
hulpriichtpunten met het oog op de omstandigheid, dat, door het gebruik van
rookzwak buskruit, de doelen niet meer scherp te onderscheiden zullen zijn. De
wijze, waarop zulks moet geschieden, wordt aangegeven. (Rev. d'A., 15 Aout.)

Waarnemingsladder voor de veldartillerie. (Rev. b., Juli.)

De vermindering van den trein bij de veldartillerie. Verhande-
ling van den majoor ALFRED BERTRANG. (Rev. b., Juli.)

Over het schieten der veldartillerie. (*Slot.*) Middelen om het in-
schieten te bespoedigen; het indirecte schot der veldartillerie. (Oest. M. Z., Aug.)

Het artillerieschietspel. Bijdrage tot het aanleeren en beoefenen der
schietspelen. (*Met een plaat.*) (Mitth. A. u. G., Heft 8.)

Artilleristische praatjes. Wenken voor de wijziging van het reglement
op den treindienst. (Schw. A. u. G., N°. 8.)

XII. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der genie.

Brugmateriaal. Gewijzigde Belgische schraag van CAUWENBERGHE. (Rev.
b., Juli.)

De pantserbevestiging. (*Slot.*) Het pantserkoepelvraagstuk in Frankrijk
en Rusland, door REINHOLD WAGNER. (Int. Rev., Sept.)

Proeven op het gebied der genie, in 1891 in Oostenrijk geno-
men. (Mitth. A. u. G., Heft 8.)

Draagbare elektrische lampen. Op het »Tempelhofer Feld» bij Berlijn
zijn proeven genomen met draagbare lampen van 50 NK., die door een accumulator-
batterij, wegende 8 KG., welke als ransel wordt gedragen, worden gevoed.
(Elektr. Zeitschr., N°. 34.)

XIII. Onderwerpen betreffende de marine.

Over de vechtwijze en het gebruik van torpedobooten in den
oorlog. Uittreksel van een voordracht, gehouden in *The Royal United Service
Institution* te Londen. (Int. Rev., Sept.)

De Russische oorlogsmarine. (*Slot.*) (Int. Rev., Sept.)

Het te water loopen van den kruiser *Jemmapes*. Beschouwingen
over de gevolgde methode, met afbeeldingen. (Gén. civ., Deel XXI, N°. 17.)

De werven te Portsmouth. (*Slot.*) In aanbouw zijnde schepen *Centurion*,
Royal Arthur, *Crescent*, *Fox*, *Intrepid*, *Vulcan*. Hiervan worden verschillende
opgaven en enkele schetsen gegeven. Herstellingen. (Engin., N°. 1390.)

De Engelsche marinemanoeuvres. Beschouwingen over de gehouden
manoeuvres. (Engin., N°. 1391.)

De verdeling van arbeidsvermogen aan boord van de nieuwere schepen. (Engin., N°. 1391.)

XIV. Krijgsgeschiedenis.

De veldtocht van 1814. (*Vervolg.*) Krijgshistorische studie. (Sc. M., Aóút.)

Levensbeschrijving van den Franschen cavaleriegeneraal AUGUSTE CAULAINCOURT. (Rev. de C., Aug.)

De kurassiers bij Ersling. (Rev. de C., Aug.)

Bijdrage tot de geschiedenis van den Oostenrijkschen successieoorlog. Gevechtsbericht van een bataljonscommandant, betrekking hebbende op den slag bij Raucoux op 11 Oct. 1746. (Jahrb. A. u. M., Sept.)

Statistische en tactische beschouwingen over de drie groote slagen vóór Metz in Augustus 1870. (*Slot.*) De slag bij Gravelotte-St. Privat op den 18den Augustus. (Jahrb. A. u. M., Sept.)

OTTO CHRISTIAN FREIHERR VON SPARR, de eerste Generaal-Veldmaarschalk van het Brandenburgsch-Pruisische leger. (Int. Rev., Sept.)

Een Deensch werk over den oorlog van 1864. Aankondiging van het hierop betrekkelijke werk, uitgegeven door den Deenschen generalen staf. (Allg. M. Z., N°. 56—57.)

De deelneming van het TITLER-grensbataljon aan den Oostenrijksch-Turkschen oorlog in de jaren 1788—1791. (*Vervolg.*) Geschiedkundige detailbeschrijving van het optreden van dat bataljon gedurende den veldtocht van 1790. (Oest. M. Z., Sept.)

De gevechten in de omgeving van Salzburg in de jaren 1800, 1805 en 1809. Krijgsgeschiedkundige beschrijving van deze gevechten. (Oest. M. Z., Sept.)

De onderneming van het detachement BOLTENSTERN aan de Loire in December 1870. Toegepaste krijgshistorische studie. (M. W. Ver., Band XLV, Heft 3.)

XV. Wiskunde. Natuurkunde. Technologie.

Over electriche krachtverbrenning, in het bijzonder met het oog op wissel- en draaistroomen. (*Slot.*) (Mitth. A. u. G., Heft 8.)

Electriche verlichting. Beschrijving met afbeeldingen van de electriche licht-installatie aan de militaire school te St. Cyr, omvattende 72 booglampen en 730 gloeilampen. (Gén. civ., Deel XXI, N°. 15.)

XVI. Geschiedenis. Land- en volkenkunde. Aardrijkskunde.

De Opper-Elzas. (*Vervolg.*) Militaire topographie van dit gebied. (Sc. M., Aóút.)

Constantinopel en het Balkan-schiereiland. (*Vervolg.*) Politieke, administratieve en militaire organisatie. Rumenië. (Rev. b., Juli.)

XVII. Staatskunde. Staatsrecht.

De oorlog in zijn ware beteekenis voor staat en volk. (*Vervolg en slot.*) (Allg. M. Z., N°. 53—54.)

XVIII. Onderwerpen van gemengden aard.

Verscheidenheden. Engeland: Proeven van den Kapt. NOBLE over het verlies aan arbeid van het projectiel tengevolge van de wrijving in de ziel der getrokken vuurmonden. — Oostenrijk-Hongarije: De richtboog van 9 cM. model 1892. — Egypte: Organisatie der artillerie. — Italië: De applicatie-school voor artillerie en genie te Turin. — Rumenië: Wijzigingen in de organisatie der officiersscholen. Reorganisatie der artillerie. — Rusland: Invoering van de schroefsluiting voor het lichte veldgeschut. De toestel van LANGENCHELD voor het bevestigen van het oefeningskanon in de ziel der kustvuurmonden. (Rev. d'A., 15 Aout.)

Het schatten van afstanden. (Rev. b., Juli.)

Italiaansche correspondentie. (Int. Rev., Sept.)

Verscheidenheid. Een oefening van ziekdragers bij electrisch licht. (Allg. M. Z., N°. 60.)

Verscheidenheid. De Spaansche houwitser van 30,5 cM., stelsel-Ordenez. (Archiv, Band CI, Heft 8.)

Psychologie en discipline. De opvoeding is slechts een steungevende hulp, geen grondslag van de discipline. Deze kan slechts worden gegrond op dwang en op de overtuiging van den soldaat dat zij werkelijk bestaat. Het bevelende »voorwaarts» werkt veel zekerder dan de macht van het op het voorbeeld berekend: »Volg mij!» Daarom moet op het gebied der discipline het onmogelijke worden geëischt, om het mogelijke te bereiken. (Oest. M. Z., Aug.)

Generaal-Veldmaarschalk Graaf HELMUTH VON MOLTKE als filosoof. Op het einde van zijn leven schreef VON MOLTKE een wijsgeerige verhandeling onder den titel: *Troostgedachten over het aardsche en verwachting van het eeuwige leven*. Van dezen arbeid wordt een overzicht gegeven, de wijsgeerige theorieën worden toegelicht, daaruit gevolgtrekkingen gemaakt en nagegaan in welke verhouding de philosophie van VON MOLTKE staat tot die van andere wijsgeeren. (Oest. M. Z., Sept.)

Over sneeuwschoenen. Beschrijving der moderne typen. Het gebruik dezer schoenen voor militaire doeleinden. (M. W. Ver., Band XLV, Heft 2.)

Verscheidenheden. Duitschland: Aanbrengen van reminrichtingen om den terugloop bij het vuren met rookzwak buskruit te verminderen. De beweegbare ram van ERICSON, in den vorm van een projectiel dat uit het aanvallende vaartuig onder water tegen het vijandelijke afgeschoten wordt. (Schw. A. u. G., N°. 8.)

OVERZICHT VAN BUITENLANDSCHE TIJDSCHRIFTEN.

I. Legerorganisatie en Schutterij.

Aanteekeningen betrekkelijk de Oostenrijksche artillerie. Recruteeringswijze en regeling van de opleiding van recruten en kader. (*Wordt vervolgd.*) (Rev. d'A., 15 Oct.)

De hervormingen in het Engelsche leger. Naar aanleiding van het rapport der hiervoor ingestelde enquête-commissie. (Int. Rev., Oct.)

De grens van de sterkte der Fransche strijdkrachten. Betoog dat Frankrijk, bij de tegenwoordige legervorming, de grens van legersterkte bereikt heeft en het reeds thans moeite kost, de jaarlijksche contingenten aan recruten voltallig te krijgen. (Allg. M. Z., N°. 75.)

Het leger en de officieren, die niet meer voor den velddienst geschikt zijn. De wenschelijkheid wordt betoogd om van deze officieren meer partij te trekken dan tot nu toe geschiedt. Een aantal betrekkingen worden genoemd, waarin zij nuttig werkzaam zouden kunnen zijn, en waardoor deze goede krachten niet voor het leger verloren zouden gaan. (Allg. M. Z., N°. 77.)

Het wapen der genie in het Italiaansche leger. Mededeeling van de organisatie. (Schw. A. u. G., N°. 9.)

Uittreksel uit het rapport van den Bondsraad aan de Bondsvergadering betreffende het beheer van het militaire departement over 1894. (*Slot.*) (Schw. A. u. G., N°. 9 en 10.)

De marine en het koloniale leger van Nederland. Zie onder XIII.

II. Algemeene krijgskunst.

Marschstrategie. Studie over de regeling der marschen in overeenstemming met de eischen en middelen der hedendaagsche oorlogvoering. (*Wordt vervolgd.*) (Sc. M., Oct.)

De verdediging van een plateau. Onderzoek naar de wijze, waarop de verdediger een plateau behoort te bezetten, om zich voor den lateren overgang tot het offensief de gunstigste kansen te waarborgen. (*Wordt vervolgd.*) (Sc. M., Oct.)

De tactiek der Ouden. (*Vervolg*) De tactiek van MAURITS VAN NASSAU, GUSTAAF ADOLF en TURENNE. De 18de eeuw. (Rev. b., Sept.)

Duitschland's kustverdediging. Beschrijving van het kustgebied; beschouwing over de verdedigingswijze en de gevorderde maritieme middelen. (Int. Rev., Nov.)

De Middellandsche zee met betrekking tot hare militair-politieke beteekenis. (Allg. M. Z., N°. 72.)

De luchtscheepvaart in den oorlog. Een beknopt geschiedkundig overzicht, overgenomen uit de *Strassburger Post*. (Allg. M. Z., N°. 78.)

De »Lava» der Kozakken. Bespreking van de eigenaardige vechtwijze —

lava — der Kozakken; haar ontstaan, karakter en gebruik. Blijkbaar is deze vechtwijze meer en meer in onbruik geraakt en vervangen door een meer reglementaire, met die der cavalerie overeenkomende. Tegen deze wijziging, die in strijd is met den aard der Kozakentroepen, wordt gewaarschuwd. (Oest. M. Z., Oct.)

Aanval en verdediging van moderne pantservestingen. (Slot.) (Schw. A. u. G., N°. 9.)

III. Generale staf. Terreinleer. Opnemen van terrein. Topographie.

Over militaire verkenningen. De kaarten en plannen van het operatietooneel. De behoefte aan terreinbeschrijvingen. Eischen aan verkennende officieren te stellen. Practisch nut der verkenningen. Voorbereiding en uitvoering. (Int. Rev., Oct.—Nov.)

IV. Techniek der artillerie en ballistiek.

Het materieel van den Russischen veldmortier. Résumé van de bijeenkomsten, in 1888 gehouden aan de Russische Academie voor den generalen staf Nicolaas, onder voorzitterschap van den Generaal DRAGOMIROV. In deze bijeenkomsten werden de denkbeelden uiteengezet, die aanleiding gegeven hebben tot bestudeering van den veldmortier en de vergelijkende proeven, die tot de invoering geleid hebben. De Generaal ENGELHARDT, de ontwerper van het materieel, heeft in deze bijeenkomsten een overzicht gegeven van den ontwikkelingsgang van den mortier en van de uitkomsten, waartoe men gekomen is. Van een en ander wordt mededeeling gedaan. (Rev. d'A., 15 Sept.)

Het veldmaterieel van 75 mM., stelsel-SCHNEIDER, vervaardigd voor Brazilië. (Met schetsen.) Beschrijving van vuurmond, affuit, munitien en voorwagen. Opgaven van afmetingen en gewichten. Uitkomst van genomen proeven. (Rev. d'A., 15 Sept.)

De artillerie der Vereenigde Staten in 1892. Geschiedkundig overzicht van de ontwikkeling van het geschut aldaar sinds 1860 en uiteenzetting van het tegenwoordig standpunt. Particuliere fabrieken voor het maken van staal. Het geschutgieterijen te Watervliet en te Washington. (Wordt vervolgd.) (Rev. d'A., 15 Sept.)

De artillerie der toekomst en de nieuwe buskruitsoorten. (Vervolg.) (Rev. d'A., 15 Oct.)

Aanteekeningen omtrent het Italiaansche vestinggeschut. Beschrijving met schetsen van het materieel, gevolgd door tabellarische opgaven. Voor zoover het materieel reeds in vroegere jaargangen beschreven is, wordt het thans slechts beknopt opgesomd. (Wordt vervolgd.) (Rev. d'A., 15 Oct.)

Crusher-manometer voor geweren. Afbeelding en beschrijving van twee Spaansche crusher-manometers voor geweren. (Rev. b., Sept.)

Verbrandingswijze van buskruitkorrels. Ontleend aan: Tratado de Balística interior, door Kolonel ONOFRE MATA. (Rev. b., Sept.)

Wetten voor de trekhelling, gevolgd door een voorbeeld tot bepaling van de progressieve trekhelling en opmerkingen omtrent de toepassing daarvan. In dit opstel worden door den Luit.-Kol. v. SCHEVE, in aansluiting aan zijn vroegere mededeelingen hieromtrent, niet alleen verdere beschouwingen geleverd over de progressieve trekhelling, in verband met de tot nu toe bekende of te verwachten beweging van het projectiel in de ziel bij gebruik van rookzwak buskruit, maar wordt ook een volledige toepassing op een denkbeeldigen nieuwen veldvuurmond gegeven. (Archiv., Band CII, Heft 9.)

Over de omwentelingsnelheid van langwerpige projectielen en

de bepaling van den voordeeligsten spoed der trekken. Uittreksel uit het geschrift van SABUDSKI: »Over de hoeksnelheid van langwerpige projectielen», geschreven met het doel om de betrekkelijke lengte der projectielen te bepalen, en waarin op wetenschappelijke wijze de betrekking tusschen de lengte van het projectiel en den spoed der trekken afgeleid wordt. (Archiv, Band CII, Heft 9.)

Het meten van aanvankelijke snelheden met gebruik maken van het geluid. Beschrijving van een nieuwe methode, die boven het gebruik van den Chronograaf van LE BOULENGÉ de voorkeur verdient. (Oest. M. Z., Oct.)

Afstandmeter SOUCHET. Beschrijving met schets. (Mitth. A. u. G., Heft 9—10)

De invloed van koude op ijzer en staal, met betrekking tot de in ijzerconstructie uitgevoerde affuiten. Overzicht van uitgevoerde proeven. (Mitth. A. u. G., Heft 9—10.)

Het rookzwakke buskruit »Ballistiet». Mededeeling omtrent de samenstelling, de vervaardiging, de eigenschappen en de omzetting bij de verbranding. (Schw. A. u. G., N°. 9.)

Gepantserd veldgeschut. Mededeelingen uit de Italiaansche pers omtrent het voornemen van Frankrijk, om zijn veldgeschut van stalen schilden ter bescherming van de bedieningsmanschappen te voorzien. Volgens een andere bron zou men voornemens zijn, een nieuw snelvurend veldkanon van 7,4 cM. in te voeren. Hoewel deze berichten voorbarig geacht worden, geloof men toch dat men in Frankrijk met het denkbeeld omgaat, wijziging in het veldgeschut te brengen en tot een snelvurend kanon overhelt. (Schw. A. u. G., N°. 9.)

Over projectielen met brisante springlading en de daarmede samenhangende vraagstukken. Voordracht van den Luit.-Kol. von WURCH, waarin de volgende punten behandeld worden: Een beknopt geschiedkundig overzicht van de projectielen met brisante springlading; een beschouwing over de pikrinzure praeparaten; de taak der projectielen met brisante springlading voor zwaar geschut, dat hoofdzakelijk tegen vaste doelen moet werken; idem voor veld- en berggeschut. (Schw. A. u. G., N°. 10.)

De tegenwoordige artillerie der Vereenigde Staten. (Vervolg.) De geschutwerkplaats. De vervaardiging van een stalen 20 cM. Kosten van vervaardiging. Benodigde tijd. Machinerieën. Tabellen betreffende de afmetingen. Schietterrein. De GATLING-kanonnen. HOTCHKISS-revolverkanonnen. (Engin., N°. 1395—1397.)

Patenten. Opgave van nieuwe patenten betreffende: Stoelen voor licht geschut, geweerpatronen, revolverkanonnen. (Engin., N°. 1395 en 1398.)

Snelvurende kanonnen. Vergelijkende beschouwing over snelvurende 15 cM. kanonnen van SCHNEIDER, KRUPP, ARMSTRONG en CANET. Affuiten. (Engin., N°. 1396 en 1397.)

V. Militaire administratie en intendance.

De bezoldiging der troepen in den 30-jarigen oorlog. Overzicht van de onderhoudskosten eener compagnie in het leger van WALLENSTEIN. (Jahrb. A. u. M., Oct.)

Voorstellen ter verkrijging van een betere voeding voor den soldaat. Voorstel om door de invoering van waschmachines bezuinigingen te verkrijgen, die ten goede zouden komen aan de voeding. (Oest. M. Z., Oct.)

VI. Geneeskundige en veterinaire dienst.

De recruiteering en de hygiëne. Bij het thans in Frankrijk geldende recruiteeringstelsel is de ruimte in de kazernes onvoldoende en is in elk geval een uitstekende ventilatie een gebiedende eisch. (Sc. M., Sept.)

Over de werking der kogels uit het klein-kaliber-geweer. Mededeelingen omtrent den aard der verwondingen, veroorzaakt door kogels uit de nieuwe geweren. (Jahrb. A. u. M., Nov.)

Oorlogsbelasting en fysiek vermogen van den infanterist uit een militair geneeskundig oogpunt. Gedetailleerde beschouwingen over het draagvermogen van den soldaat; vergelijking van de eischen, die men daaraan bij de verschillende legers stelt. Invloed daarvan op de marschvaardigheid en op den gezondheidstoestand; als regel verdient te worden gesteld, dat met het oog op beide, de belasting nimmer meer dan 26 KG. zal mogen bedragen. (Oest. M. Z., Oct.)

VII. Militaire wetgeving. Algemeene wetten en voorschriften.

Het militaire landverraad. Bespreking der in het Duitse Rijk reeds bestaande, alsmede der ontworpen strafrechtelijke bepalingen tegen het militaire landverraad. (Jahrb. A. u. M., Nov.)

VIII. Militair onderwijs.

De opvoeding van den soldaat. (Vervolg.) Psychologische beschouwingen over de zedelijke en intellectuele vorming van den soldaat. (Sc. M., Sept. en Oct.)

De voortgezette krijgswetenschappelijke vorming van het officierskorps. Aanwijzing van gebreken in de thans hieromtrent gevolgde methode en van de middelen tot verbetering. (Jahrb. A. u. M., Nov.)

IX. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der infanterie.

De tegenwoordige repeteergeweren. (Vervolg.) Het Oostenrijksche MANNLICHER-geweer mod. 88/90. (Rev. b., Sept.)

De voorbereiding van de Russische infanterie tot het gevecht. (Int. Rev., Nov.)

Over kalibervermindering der handvuurwapenen. Naar aanleiding van de invoering van geweren van 6,5 mM. in sommige staten, worden de voordeelen van groote trefkans, bestreken baan, gering gewicht van het wapen en meevoeren van veel munitie uit een tactisch oogpunt besproken. (Allg. M. Z., N°. 74—75.)

De taak der aan de verkennende cavalerie toegevoegde infanterie. Te allen tijde deed zich de behoefte gevoelen aan infanterie, in staat om de bewegingen der cavalerie te volgen; dit is ook thans nog het geval. De taak dier infanterie zal bestaan in het vrijmaken van den weg, de beveiliging gedurende den nacht, het vasthouden van objecten en het ondersteunen door vuur bij aanval of verdediging. Zij zal op wagens worden vervoerd; in meer dan een opzicht kunnen deze voertuigen ook voor andere doeleinden worden gebezigd. (Oest. M. Z., Oct.)

X. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der cavalerie.

De rijkunstige opleiding bij onze regimenten. (Rev. de C., Sept.)

De verdeling der paarden over het eskadron. (Rev. de C., Sept.)

Brieven van een cavalierist. V. De cavalerie in contact met de infanterie. Het gevecht te voet. Slotsom dat de reglementen niet in verband zijn met de nieuwe bewapening en de eischen voor den tegenwoordigen oorlog moeten herzien worden. — VI. De cavalerie in het verband met de andere wapens. (Vervolg.) (Rev. de C., Sept. en Oct.)

Het rationeele gebruik van de kaart. Uittreksel uit het onlangs verschenen werk »Tactique directive» van den Ritmeester FAUVART-BASTOUL. (Rev. de C., Sept.)

Het manuscript der carabinieri. 1810 tot 1813, meer bepaald de veldtocht in Rusland. (Vervolg.) (Rev. de C., Sept.)

Onze huzaren. Aanteekeningen over den oorsprong en de algemeene geschiedenis van het wapen. (Rev. de C., Sept.)

De cavalerie in het verledene, tegenwoordige en in de toekomst. (Vervolg.) (Rev. b., Sept.)

De uitrusting van een 2de luitenant der dragonders in 1807. (Rev. de C., Oct.)

Over het aanspannen der paarden in de eskadrons. (Rev. de C., Oct.)

De manoeuvres der 2de Belgische gemobiliseerde cavalerie-divisie in 1892. (Vervolg.) (Rev. de C., Oct.)

De theorie bij het militair rijkunstig onderricht. Ontwikkeling der algemeene grondbeginselen voor dit onderricht. (Jahrb. A. u. M., Oct. en Nov.)

Over veranderingen in het rijkunstig onderwijs en het exercitie-reglement der cavalerie. (Int. Rev., Oct. en Nov.)

Nieuwe opleidingsmethode bij de Russische cavalerie. Beschouwingen naar aanleiding van een Russische brochure over dit onderwerp, waarbij op den voorgrond wordt gesteld, dat de invoering van het klein kaliber repeeteergeweer in verbinding met het rookzwak buskruit geen ingrijpende veranderingen in het tactisch gebruik der cavalerie zullen tengevolge hebben. (Oest. M. Z., Oct.)

XI. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der artillerie.

Eenige opmerkingen over den dienst der artillerie te velde. (Slot.) Over de aanvulling der munitie. (Sc. M., Sept.)

Het schietvoorschrift voor de Deutsche veldartillerie. Vertaling van het ontwerp-voorschrift van 1892. Het is verdeeld in twee gedeelten: de voorbereidende maatregelen voor het schieten en de schietregels. Van het eerste gedeelte wordt in de vertaling slechts een uittreksel gegeven, het tweede gedeelte wordt in zijn geheel behandeld. (Rev. d'A., 15 Sept.)

De vermindering van den trein bij de veldbatterijen. (Vervolg.) Verwisselstukken. Levensmiddelen. Bagage. Thans gebruikelijke voertuigen. Voorgestelde voertuigen. Ontworpen samenstelling der batterijen. (Rev. b., Sept.)

Over de leiding der artillerie in den veldslag. Beschouwingen over de taak van de artillerie en van de artillerie-commandanten in den veldslag. (Jahrb. A. u. M., Nov.)

Oefeningen in het vervoer van materieel in het St. Gothard-gebied. (Schw. A. u. G., N°. 10.)

Over de marschvaardigheid der bergbatterijen. Uitkomsten van hieromtrent gehouden oefeningen in Zwitserland in 1892. (Schw. A. u. G., N°. 10.)

De veldartillerie. Bespreking van de »Conférences sur l'artillerie de campagne» door ARISTIDE TAUCOUREAU. (Gén. civ., Deel XXI, N°. 24.)

XII. De krijgswetenschap met betrekking tot het wapen der genie.

Over de organisatie der veldgenietroepen. Beschouwingen over de indeeling en de taak der genietroepen bij het leger te velde. (Sc. M., Oct.)

Toepassing van de luchtscheepvaart op de oorlogvoering. (*Vervolg.*) Vrij beweegbare ballons. (Rev. b., Sept.)

Duitsche pantserconstructies en Fransche namaak. De Schr. JULIUS VON SCHÜTZ, directeur bij het *Grusonwerk*, toont aan, naar aanleiding van de bestelling van pantserkoepels voor Bucharrest bij verschillende Fransche fabrieken, dat de door deze fabrieken toegepaste constructies voor een goed deel zijn gecopieerd naar Duitse voorbeelden, en dat dus de Fransche pers geheel ten onrechte die Rumeensche bestelling als een triomf voor de Fransche industrie wil doen voorkomen. (Int. Rev., Oct.)

De militaire luchtschipperskorpsen. Overzicht van de organisatie en het materieel in de voornaamste Europeesche rijken. (Int. Rev., Nov.)

Oefeningen der Russische sappeurs te Warschau. (Mitth. A. u. G., Heft 9—10.)

Overzicht der belangrijkste proeven en oefeningen van de Genieregimenten in het jaar 1891. Dynamiet-aardmijnen; hout-, metselwerk- en ijzervernielingen; vernieling van ingangen en van houten wanden. Bouw van noodbruggen. (Mitth. A. u. G., Heft 9—10.)

Een loopbrug over de Tessino. Beknopte beschrijving van een jukbrug, die over deze rivier geslagen werd, en opmerkingen aangaande de eischen voor het bouwen eener dergelijke brug, in verband met het feit dat de brug over de Tessino door een wilden bergstroom vernield werd. (Schw. A. u. G., N°. 9.)

Veldversterking. Opmerkingen over het gebruik van graafwerktuigen voor het maken van gedekte naderingswegen en dekkingen. (Gén. civ., Deel XXI, N°. 21.)

XIII. Onderwerpen betreffende de marine.

De taak der torpedo's bij den aanval en de verdediging. Krijgshistorische voorbeelden van het gebruik der torpedo's. (Jahrb. A. u. M., Oct.)

De Amerikaansche vloot. Overzicht en beknopte beschrijving van de nieuwe oorlogsmarine. (Int. Rev., Nov.)

De marine en het koloniale leger van Nederland. Mededeelingen omtrent de marine, geput uit het artikel van den Ingenieur DE GELDER in de *N. R. Courant*, en omtrent de sterkte en organisatie van het koloniale leger. (Allg. M. Z., N°. 72.)

Proeven tegen pantserplaten in Noord-Amerika. Overzicht van de genomen proeven tegen gewone en nikkel-staalplaten, al of niet gehard volgens het HARVEY-proces. (Mitth. A. u. G., Heft 9—10.)

Amerikaansche kruisers. Uitvoerig artikel over de machines en ketels bij de beschermde kruisers N°. 12 en 13 van de marine der Vereenigde Staten. (Zeitschr. des Ver. deutscher Ingenieure N°. 39 en 41.)

De *Royal Sovereign*. Beschrijving van het Engelsche pantserschip de *Royal Sovereign*, ontleend aan »Engineering» en »Iron.» (St. u. E., N°. 19.)

De *Ramillies*. Beschrijving van dit in aanbouw zijnde Engelsche eskaderschip, met afbeeldingen. (Engin., N°. 1396.)

XIV. Krijgsgeschiedenis.

Het gevecht bij Chatillon en de insluiting van Parijs aan de zuidzijde. Critische studie over het gevecht bij Chatillon op 19 September 1870. (*Wordt vervolgd.*) (Sc. M., Sept.)

De Alpen-veldtocht van 1692. Krijgshistorische studie. (*Wordt vervolgd.*) (Sc. M., Sept. en Oct.)

De veldtocht van 1814. (*Vervolg.*) Krijgshistorische studie. (Sc. M., Sept. en Oct.)

Het Fransche leger in 1690. (*Vervolg.*) Beschrijving van dit leger op grond van archiefstudien. (Sc. M., Oct.)

Geschiedkundig overzicht van het 24ste en 25ste regiment Fransche dragonders. (Rev. de C., Oct.)

Levensbeschrijving van den Franschen cavaleriegeneraal LATOUR-MAUBOURG. (Rev. de C., Oct.)

Uit mijn oorlogsdagboek. Herinneringen uit den tijd der belegering van Diedenhoven in November 1870. (Jahrb. A. u. M., Oct.)

Uit de jongelingsjaren van Prins EUGENIUS VAN SAVOYE. Uittreksel uit het werk van Dr. SCHULTE: »Die Jugend Prinz EUGEN'S» (Allg. M. Z., N°. 73—74.)

Een terugblik op den Chileenschen oorlog met opzicht tot de ondervinding opgedaan met het klein-kaliber-geweer. Voor zoover de berichten daaromtrent opheldering geven, worden eenige mededeelingen gedaan omtrent het gebruik en de uitwerking van het Mannlicher-geweer van 8 mM. (Allg. M. Z., N°. 76 en 77.)

De krijgs- en legergeschiedkundige geschriften, geput uit het Beiersche oorlogsarchief. Bespreking van den inhoud van het verschenen eerste deel dezer geschriften, die het karakter hebben van de Duitsche »Kriegsgeschichtliche Einzelschriften.» (Allg. M. Z., N°. 78.)

XV. Wiskunde. Natuurkunde. Technologie.

Oplossing van vergelijkingen van den derden en vierden graad langs graphischen weg. (Mitth. A. u. G., Heft 9—10.)

De electriciteitstentoonstelling te Frankfort a. M. in 1891. Electricische verlichting. Motoren. Bescherming tegen bliksem. Krachtoverbrenning. (Mitth. A. u. G., Heft 9—10.)

XVI. Geschiedenis. Land- en volkenkunde. Aardrijkskunde.

Het Balkan-schiereiland. (*Vervolg.*) Staatkundige, administratieve en militaire organisatie van Servie. (Rev. b., Sept.)

De Almovaren. Historische schets betreffende deze Arragoneesische huurotroepen en hun optreden in Sicilië, Turkije en Griekenland, 1282—1326. (Int. Rev., Oct.)

Erfurt onder de heerschappij der Franschen. Uittreksel uit de Erfurter Kroniek en het stadsarchief over de jaren 1806—14. (*Wordt vervolgd.*) (Int. Rev., Oct. en Nov.)

Het Noord-Oostzee-kanaal. Beschrijving van de kanaalwerken en van de uitvoering. (Int. Rev., Oct.—Nov.)

Persië onder Nassr-Eddin-Schah. Militair-aardrijkskundige beschrijving van dit land. (Oest. M. Z., Oct.)

XVII. Staatkunde. Staatsrecht.

Militaire studie over Tonking. Betoog der noodzakelijkheid om tot elken prijs de zeerooverij in Tonking te beteugelen. (*Wordt vervolgd.*) (Sc. M., Sept.)

Rusland en het drievoudig verbond. (Int. Rev., Oct.)

Rusland aan de Zwarte Zee en de Oostersche quaestie. Beschouwingen over de steeds voortschrijdende machtsuitbreiding van Rusland in het zuidoosten van Europa. (Jahrb. A. u. M., Oct.)

XVIII. Onderwerpen van gemengden aard.

Verscheidenheden. Oostenrijk-Hongarije: Schietproeven van een pantservaartuig tegen een kustbatterij. — Bulgarije: Reorganisatie van het leger. — Vereenigde Staten: Vervaardiging van een vuurmond van nikkel-staal. — Rusland: Oprichting van een bataljon belegeringsartillerie. Programma voor te nemen proeven met snelvurend veldgeschut. Uitbreiding van de vestingartillerie, bestemd voor Sebastopol. — Zwitserland: Proeven om het gevaar voor de bediening te leeren kennen, door projectielen, die in of kort voor de ziel springen, teweeggebracht. (Rev. d'A., 15 Sept.)

Verscheidenheden. Duitschland: De aanstaande invoering van rookzwak buskruit voor losse schoten. — Oefeningen der vestingartillerie met bespannen stukken. — Oostenrijk-Hongarije: Het rookzwakke buskruit-Schwab. Afschaffing van de brandgranaten, mod. 1875. Invoering van een geweerstop. — Bulgarije: Proeven met een snelvurend kanon van 53 mM., stelsel-Gruson, in een verplaatsbaren koepel. — Italië: Toestel voor de oefening in het beoordeelen van de springhoogte van een projectiel. — Rumenië: De verdedigingswerken van de linie van Sereth. — Rusland: Oprichting van een Finlandsch artillerieregiment. Vermindering van het effectief der rijdende batterijen. (Rev. d'A., 15 Oct.)

De groote afstandsrit van 1 October tusschen Berlijn en Weenen. In bijzonderheden beschreven en aangevuld met verschillende beoordeelingen en opmerkingen. (Rev. de C., Oct.)

Italiaansche correspondentie. (Int. Rev., Oct.—Nov.)

Verscheidenheden. De Fransche versterkingen in Tunis. — Over verbetering der kazerne-inrichtingen. Voorstel tot het oprichten van militaire te huizen voor soldaten. — Levensbericht van den Generaal CIALDINI. (Allg. M. Z., N°. 70, 71 en 73.)

De Generaal der artillerie VON ROERDANSZ. Levensbericht. (Allg. M. Z., N°. 73.)

Verscheidenheden. Levensbericht van den Generaal der infanterie dr. SPRUNER VON MERTZ. — Het woord *desinfecteren* is oneigenlijk; men stelt voor het te vervangen door *entseuchen*. — Het oordeel van den Minister van Oorlog DE FREYCINET over de manoeuvres van het Fransche leger in 1892. (Allg. M. Z., N°. 74, 75 en 76.)

Verscheidenheden. Italië: Proeven om het materieel der veldartillerie ook te gebruiken als bergmaterieel. Het springen van een snelvurend kanon van 37 cM. bij het vuren met rookzwak buskruit. — Frankrijk: Het staken van de wijziging der bestaande kanonnen van 40 cM. tot snelvuurkanonnen. — Oostenrijk: Proeven met een nieuw haamkussen voor den trein en de veldartillerie. — Duitschland: Wijzigingen in het voorschrift op den velddienst. Het nieuwe exercitie-reglement voor de Deutsche veldartillerie. — Rumenië: Proeven met geweren tegen een pantserplaat van een bijzondere stof. — Moet men de paarden voor of na het voederen laten drinken? Volgens in Denemarken genomen proeven moet men de paarden vóór het voederen laten drinken en hen niet dadelijk bij het op stal komen voedsel geven. (Schw. A. u. G., N°. 9.)

Verscheidenheden. Frankrijk: Het gewicht der uitrusting van den infanterist. — Duitschland: Wijzigingen in het Voorschrift op den Velddienst. (Schw. A. u. G., N°. 10.)